

Rikets styrelse

1

Förslag till statsbudget för 2007

Rikets styrelse

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	9
2	Lagförslag.....	11
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen.....	11
3	Utgiftsområde 1 Rikets styrelse	13
3.1	Omfattning.....	13
3.2	Utgiftsutveckling	13
4	Politikområde Demokrati	15
4.1	Omfattning.....	15
4.2	Utgiftsutveckling	15
4.3	Mål	16
4.4	Insatser	16
4.4.1	Statliga insatser inom politikområdet	16
4.4.2	Insatser utanför politikområdet	20
4.5	Resultatbedömning för politikområdet	21
4.5.1	Resultat	21
4.5.2	Analys och slutsatser	21
4.6	Resultat för verksamhetsområdet Demokrati och deltagande.....	21
4.6.1	Resultat	21
4.6.2	Analys och slutsats.....	23
4.7	Resultat för verksamhetsområdet Integritet, yttrandefrihet och en rättssäker förvaltning	24
4.7.1	Resultat	24
4.7.2	Analys och slutsats.....	25
4.8	Revisionens iakttagelser.....	26
4.9	Politikens inriktning	26
4.10	Budgetförslag	29
4.10.1	46:1 Allmänna val och demokrati.....	29
4.10.2	46:2 Justitiekanslern.....	30
4.10.3	46:3 Datainspektionen	31
4.10.4	46:4 Svensk författningssamling	31
4.10.5	46:5 Valmyndigheten	32
5	Politikområde Mediepolitik	33

5.1	Omfattning	33
5.2	Budgetförslag	33
5.2.1	27:1 Presstödsnämnden och Taltidningsnämnden	33
5.2.2	27:2 Presstöd.....	34
5.2.3	27:3 Stöd till radio- och kassettidningar	35
5.2.4	27:4 Radio- och TV-verket	35
5.2.5	27:5 Granskningsnämnden för radio och TV	36
6	Politikområde Regional samhällsorganisation	39
6.1	Omfattning	39
6.2	Utgiftsutveckling.....	40
6.3	Mål.....	41
6.4	Insatser	41
6.4.1	Insatser inom politikområdet	41
6.4.2	Insatser utanför politikområdet.....	42
6.5	Resultatredovisning	43
6.5.1	Resultat.....	43
6.5.2	Analys och slutsatser.....	47
6.6	Revisionens iakttagelser	48
6.7	Politikens inriktning.....	49
6.8	Budgetförslag.....	50
6.8.1	32:1 Länsstyrelserna m.m.....	50
6.8.2	32:2 Kommunala samverkansorgan m.m.	53
7	Politikområde Samepolitik	55
7.1	Budgetförslag.....	55
7.1.1	45:1 Sametinget.....	55
8	Politikområde Minoritetspolitik	57
8.1	Omfattning	57
8.2	Utgiftsutveckling.....	57
8.3	Mål.....	58
8.4	Insatser	58
8.4.1	Insatser inom politikområdet	58
8.4.2	Insatser utanför politikområdet.....	61
8.5	Resultatbedömning.....	61
8.5.1	Resultat.....	61
8.5.2	Analys och slutsatser.....	62
8.6	Revisionens iakttagelser	62
8.7	Politikens inriktning.....	62
8.8	Budgetförslag.....	64
8.8.1	47:1 Åtgärder för nationella minoriteter.....	64
9	Anslag som inte ingår i något politikområde	65
9.1	Omfattning	65
9.2	Utgiftsutveckling.....	66
9.3	Riksdagen och dess ombudsmän	66
9.3.1	Omfattning	66
9.3.2	Mål.....	66
9.3.3	Resultatbedömning.....	67
9.3.4	Revisionens iakttagelser	69
9.3.5	90:2 Riksdagens ledamöter och partier m.m.....	69

9.3.6	90:3 Riksdagens förvaltningskostnader	70
9.3.7	90:4 Riksdagens ombudsmän, justitieombudsmännen (JO).....	73
9.4	Övriga anslag	75
9.4.1	90:1 Kungliga hov- och slottsstaten.....	75
9.4.2	90:5 Regeringskansliet m.m.....	77
9.4.3	90:6 Stöd till politiska partier	84
9.4.4	90:7 Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU- information.....	84
Bilaga 1	Förteckning över Sveriges utrikesrepresentation samt ackrediteringar för de Stockholmsbaserade ambassadörerna	

Tabellförteckning

Anslagsbelopp.....	10
3.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområdet.....	13
3.2 Härledning av ramnivån 2007–2009. Utgiftsområde 1 Rikets styrelse.....	14
4.1 Utgiftsutveckling inom politikområdet.....	15
4.2 Anslagsutveckling.....	29
4.3 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden.....	29
4.4 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 46:1 Allmänna val och demokrati	30
4.5 Anslagsutveckling.....	30
4.6 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 46:2 Justitiekanslern	31
4.7 Anslagsutveckling.....	31
4.8 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 46:3 Datainspektionen.....	31
4.9 Anslagsutveckling.....	31
4.10 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 46:4 Svensk författningssamling	32
4.11 Anslagsutveckling.....	32
4.12 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 46:5 Valmyndigheten	32
5.1 Anslagsutveckling.....	33
5.2 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 27:1 Presstödsnämnden och Taltidningsnämnden.....	33
5.3 Anslagsutveckling.....	34
5.4 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 27:2 Presstöd	34
5.5 Anslagsutveckling.....	35
5.6 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 27:3 Stöd till radio- och kassettidningar	35
5.7 Anslagsutveckling.....	35
5.8 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 27:4 Radio- och TV-verket	35
5.9 Offentligrättslig verksamhet – Koncessionsavgift på televisionens område (fast+rörlig)	36
5.10 Offentligrättslig verksamhet – Lokalradioavgift.....	36
5.11 Offentligrättslig verksamhet – Särskild avgift (bötesmedel)	36
5.12 Uppdragsverksamhet - utgivningsbevis	36
5.13 Anslagsutveckling.....	36
5.14 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 27:5 Granskningsnämnden för radio och TV.....	37
6.1 Utgiftsutveckling inom politikområdet.....	40
6.2 Sektorsövergripande arbete m.m. som andel av kostnader 2004 och 2005.....	44
6.3 Ärendehandläggning som andel av kostnader 2004 och 2005	45
6.4 Tillsyn som andel av kostnader 2004 och 2005	46
6.5 Anslagsutveckling.....	50
6.6 Offentligrättslig verksamhet	50
6.7 Uppdragsverksamhet	51
6.8 Inkomsttitlar.....	51
6.9 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 32:1 Länsstyrelserna m.m.	53

6.10 Anslagsutveckling.....	53
6.11 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 32:2 Kommunala samverkansorgan m.m.....	54
7.1 Anslagsutveckling.....	55
7.2 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 45:1 Sametinget	56
8.1 Utgiftsutveckling inom politikområdet	57
8.2 Anslagsutveckling.....	64
8.3 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 47:1 Åtgärder för nationella minoriteter	64
9.1 Utgiftsutveckling för anslag som inte ingår i något politikområde.....	66
9.2 Ärendevoly m i kammaren	67
9.3 Verksamhetsgren.....	68
9.4 Anslagsutveckling.....	69
9.5 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 90:2 Riksdagens ledamöter och partier m.m.	70
9.6 Anslagsutveckling.....	70
9.7 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 90:3 Riksdagens förvaltningskostnader	72
9.8 Investeringsplan	73
9.9 Anslagsutveckling.....	73
9.10 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 90:4 Riksdagens ombudsmän, justitieombudsmännen (JO).....	75
9.11 Anslagsutveckling.....	75
9.12 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 90:1 Kungliga Hov- och slottsstaten.....	77
9.13 Anslagsutveckling.....	77
9.14 Offentligrättslig verksamhet.....	78
9.15 Viss resultatinformation i Regeringskansliet	79
9.16 Viss resultatinformation inom Regeringskansliet – internationell verksamhet..	81
9.17 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 90:5 Regeringskansliet m.m.	83
9.18 Anslagsutvecklingen.....	84
9.19 Härledning av nivån 2007–2009, för 90:6 Stöd till politiska partier	84
9.20 Anslagsutveckling.....	84
9.21 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden	85
9.22 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 90:7 Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information	86

Diagramförteckning

Diagram 6.1 Anslagssparandets utveckling 2000-2005	47
--	----

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

1. bemyndigar regeringen att under 2007 för ramanslaget 46:1 *Allmänna val och demokrati* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 15 000 000 kronor under 2008–2010 (avsnitt 4.10.1),
2. godkänner vad regeringen föreslår om ikraftträdande av ändrade regler om driftstöd till dagstidningar (avsnitt 5.2.2),
3. bemyndigar regeringen att under 2007, för ramanslaget 90:7 *Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information*, besluta om åtaganden för Sieps forskningsverksamhet som medför behov av framtida anslag på högst 2 500 000 kronor under 2008–2010 (avsnitt 9.4.4),
4. för 2007 anvisar anslagen under utgiftsområde 1 *Rikets styrelse*, såvitt avser anslag som står till regeringens disposition, enligt följande uppställning:

Riksdagsstyrelsen föreslår att riksdagen

1. antar riksdagsstyrelsens förslag till lag om ändring i lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen (avsnitt 2.1 och 9.3.5),
2. godkänner förslaget till investeringsplan för riksdagsförvaltningen för 2007–2009 (avsnitt 9.3.6),
3. bemyndigar riksdagsförvaltningen att för 2007 besluta om lån i Riksgäldskontoret för investeringar som används i riksdagens verksamhet intill ett belopp av 150 000 000 kronor (avsnitt 9.3.6),
4. bemyndigar riksdagsförvaltningen att för 2007 besluta om lån i Riksgäldskontoret för investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar intill ett belopp av 150 000 000 kronor (avsnitt 9.3.6),
5. beslutar att för ramanslaget 90:2 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.* skall för 2007 finnas en anslagskredit på högst 5 procent av anvisat anslag (avsnitt 9.3.5),
6. beslutar att riksdagsförvaltningen för 2007 får en kredit på sitt räntekonto i Riksgäldskontoret som uppgår till högst 150 486 100 kronor (avsnitt 9.3.6),
7. beslutar att Riksdagens ombudsmän (JO), för 2007 får en kredit på sitt räntekonto i Riksgäldskontoret som uppgår till högst 6 328 900 kronor,
8. för 2007 anvisar anslagen under utgiftsområde 1 *Rikets styrelse*, såvitt avser anslag som är avsedda för riksdagen eller dess myndigheter, enligt följande uppställning:

Anslagsbelopp*Tusental kronor*

Anslag	Anslagstyp	
27:1 Presstödsnämnden och Taltidningsnämnden	Ramanslag	6 412
27:2 Presstöd	Ramanslag	567 119
27:3 Stöd till radio- och kassettidningar	Ramanslag	126 156
27:4 Radio- och TV-verket	Ramanslag	11 996
27:5 Granskningsnämnden för radio och TV	Ramanslag	10 526
32:1 Länsstyrelserna m.m.	Ramanslag	2 360 522
32:2 Kommunala samverkansorgan m.m.	Ramanslag	34 977
45:1 Sametinget	Ramanslag	25 803
46:1 Allmänna val och demokrati	Ramanslag	24 090
46:2 Justitiekanslern	Ramanslag	21 619
46:3 Datainspektionen	Ramanslag	31 910
46:4 Svensk författningssamling	Ramanslag	845
46:5 Valmyndigheten	Ramanslag	14 025
47:1 Åtgärder för nationella minoriteter	Ramanslag	10 437
90:1 Kungliga hov- och slottsstaten	Ramanslag	98 150
90:2 Riksdagens ledamöter och partier m.m. ¹	Ramanslag	771 124
90:3 Riksdagens förvaltningskostnader ¹	Ramanslag	733 737
90:4 Riksdagens ombudsmän, justitieombudsmännen ¹	Ramanslag	63 289
90:5 Regeringskansliet m.m.	Ramanslag	5 580 760
90:6 Stöd till politiska partier	Ramanslag	170 200
90:7 Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information	Ramanslag	13 145
Summa		10 676 842

¹ Anslag avsedda för riksdagen eller dess myndigheter

2 Lagförslag

Riksdagsstyrelsen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen

Härigenom föreskrivs att 10 § lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Stödet är avsett att bekosta handläggarrhjälp åt riksdagens ledamöter. Stödet beräknas efter normen att det skall motsvara kostnaden för

- 225 politiska sekreterare under perioden den 1 september 2004–30 juni 2005,
- 335 politiska sekreterare under perioden den 1 juli 2005–30 juni 2006 samt
- 349 politiska sekreterare från den 1 juli 2006.

Vid bestämmande av stödets storlek skall beloppet 46 000 kr per

10 §¹

Stödet är avsett att bekosta handläggarrhjälp åt riksdagens ledamöter. Stödet beräknas efter normen att det skall motsvara kostnaden för *en politisk sekreterare per riksdagsledamot*.

Vid bestämmande av stödets storlek skall beloppet 47 400 kr per politisk sekreterare och månad ligga till grund för beräkningen.

¹ Senaste lydelse 2003:1055.

politisk sekreterare och månad ligga
till grund för beräkningen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

3 Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Det budgetförslag för 2007 som nu lämnas till riksdagen har utformats under den korta tid som enligt riksdagsordningen står till en ny regerings förfogande. Det har inneburit att en fullständig omarbetning av samtliga delar av budgeten i enlighet med regeringens politik inte har varit möjlig. Regeringen kan därför på tilläggsbudget behöva återkomma till riksdagen med ytterligare förslag som påverkar budgetåret 2007.

3.1 Omfattning

I utgiftsområde 1 Rikets styrelse ingår politikområdena Demokrati, Regional samhällsorganisation och delar av politikområdet Mediepolitik, som i övrigt ingår i utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid. I den del av Mediepolitiken som tillhör utgiftsområde 1

Rikets styrelse återfinns budgetförslagen för anslagen 27:1 *Presstödsnämnden och Taltidningsnämnden*, 27:2 *Presstöd*, 27:3 *Stöd till radio- och kassettidningar*, 27:4 *Radio- och TV-verket* samt 27:5 *Granskningsnämnden för radio och TV*.

I utgiftsområdet ingår även del av politikområdet Samepolitik, som i övrigt ingår i utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar. Budgetförslaget för anslaget 45:1 *Sametinget* återfinns inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse. Därutöver ingår politikområdet Minoritetspolitik.

Vidare ingår i utgiftsområde 1 anslagen 90:1 *Kungliga hov- och slottsstaten*, 90:2 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.*, 90:3 *Riksdagens förvaltningskostnader*, 90:4 *Riksdagens ombudsmän, justitieombudsmännen (JO)*, 90:5 *Regeringskansliet m.m.*, 90:6 *Stöd till politiska partier* samt 90:7 *Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information*.

3.2 Utgiftsutveckling

Tabell 3.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområdet

Miljoner kronor

	Utfall 2005	Budget 2006 ¹	Prognos 2006	Förslag 2007	Beräknat 2008	Beräknat 2009
Anslag som inte ingår i något politikområde	6 913	7 207	7 192	7 430	7 458	7 617
Politikområde Demokrati	81	362	357	92	94	95
Politikområde Mediepolitik	657	658	674	722	723	723
Politikområde Minoritetspolitik	10	12	12	10	10	10
Politikområde Regional samhällsorganisation	2 190	2 439	2 408	2 395	2 349	2 374
Politikområde Samepolitik	23	21	21	26	26	27
Totalt för utgiftsområde 1	9 873	10 699	10 664	10 677	10 660	10 846

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/06:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

**Tabell 3.2 Härledning av ramnivån 2007–2009.
Utgiftsområde 1 Rikets styrelse**

Miljoner kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	10 694	10 694	10 694
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	88	256	468
Beslut	151	-34	-60
Överföring till/från andra utgiftsområden	11	11	11
Övrigt	-267	-267	-267
Ny ramnivå	10 677	10 660	10 846

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10).
Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

4 Politikområde Demokrati

4.1 Omfattning

Politikområdet omfattar Valmyndighetens, Justitiekanslerns och Datainspektionens verksamheter. Vidare ingår betalning av statens kostnader för valsedlar och annat valmaterial samt ersättningar till myndigheter och andra berörda aktörer för biträde i samband med allmänna val.

Därutöver inryms i politikområdet tilldelningen av Svensk författningssamling (SFS) till kommuner, landsting och kommunbibliotek samt en satsning på mångvetenskaplig demokratiforskning. För 2006 ingår en demokratisatsning och en särskild satsning med medel till riksdagspartierna inför de allmänna valen 2006. Från och med 2007 ingår särskilda medel för uppföljning av demokratipolitiken.

4.2 Utgiftsutveckling

Tabell 4.1 Utgiftsutveckling inom politikområdet

Miljoner kronor

	Utfall 2005	Budget 2006 ¹	Prognos 2006	Förslag 2007	Beräknat 2008	Beräknat 2009
<i>Anslag inom utgiftsområde 1</i>						
46:1 Allmänna val och demokrati	17,9	295,2	290,9	24,1	24,1	24,1
46:2 Justitiekanslern	19,7	20,5	20,7	21,6	22,0	22,4
46:3 Datainspektionen	29,5	31,6	31,2	31,9	32,4	33,1
46:4 Svensk författningssamling	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
46:5 Valmyndigheten	12,9	13,9	13,7	14,0	14,3	14,6
Totalt för utgiftsområde 1	80,6	362,1	357,3	92,5	93,6	95,0
Totalt för politikområde Demokrati	80,6	362,1	357,3	92,5	93,6	95,0

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/06:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

4.3 Mål

Målet för politikområdet är att folkstyrelsen skall värnas och fördjupas. Detta mål är beslutat av riksdagen (prop. 2000/01:1, bet. 2000/01:KU1, rskr. 2000/01:63). Resultatbeskrivningen i det följande görs i förhållande till detta mål.

För verksamhetsområdet Demokrati och deltagande är målet att röstberättigade kvinnors och mäns deltagande i de allmänna valen skall öka. Allmänna val och folkomröstningar skall genomföras med maximal tillförlitlighet och effektivitet. Kvinnors och flickors respektive mäns och pojkers deltagande i de politiska processerna mellan valen skall öka. Kvaliteten i de politiska processerna skall förbättras.

Målet för verksamhetsområdet Integritet, yttrandefrihet och en rättssäker förvaltning är att värna integriteten, yttrandefriheten samt rätts säkerheten i den offentliga verksamheten.

Ovanstående mål för verksamhetsområdena är beslutade av den tidigare regeringen. Resultatbeskrivningen i det följande görs i förhållande till dessa mål.

Inom politikområdet finns även tre integrationspolitiska mål som den tidigare regeringen satt upp

- valdeltagandet skall öka väsentligt bland personer med utländsk bakgrund,
- andelen förtroendevalda med utländsk bakgrund skall öka,
- medborgerliga aktiviteter och politiska resurser skall öka bland personer med utländsk bakgrund.

I den mån regeringen bedömer att indelningen i politikområden eller mål för dessa bör ändras återkommer regeringen vid ett senare tillfälle.

4.4 Insatser

4.4.1 Statliga insatser inom politikområdet

Nedan beskrivna insatser åsyftar åtgärder genomförda under den tidigare regeringens styre.

2006 års demokratisering m.m.

Sammantaget har ca 21 miljoner kronor avsatts för att bl.a. främja ett högt valdeltagande.

Insatserna har avsett en demokratisering, vissa insatser för att främja de mänskliga rättigheterna samt vissa insatser för att stärka romernas inflytande i samhället.

Valinformation

Tolv kommuner (Botkyrka, Dals-Ed, Eda, Göteborg, Haninge, Haparanda, Huddinge, Malmö, Stockholm, Strömstad, Södertälje och Årjäng) har genom ett regeringsbeslut i februari 2006 beviljats bidrag för att genomföra insatser som syftar till att öka kunskapen om det svenska demokratiska systemet i allmänhet och valfrågor i synnerhet. Insatserna har genomförts i samverkan med det lokala föreningslivet. Kommunerna skall redovisa användningen av medlen senast den 15 december 2006. Stockholms universitet har fått i uppdrag att utvärdera insatsen och skall redovisa sina slutsatser senast den 15 mars 2007.

Skolval 2006

Ungdomsstyrelsen har genom ett regeringsbeslut i februari 2006 fått i uppdrag att genomföra projektet Skolval 2006 som har innehållit såväl skolval som kringaktiviteter. Skolval 2006 har riktat sig till gymnasieelever och elever i grundskolans årskurs 7–9 för att dels uppmuntra dem att rösta i skolvalet 2006, dels öka kunskapen om och skapa motivation för hur unga personer kan delta i och påverka samhällsutvecklingen. I Skolval 2006 deltog 405 000 elever i 1 400 skolor, mot 250 000 elever i 1 100 skolor i skolvalet 2002. Valdeltagandet i skolorna var 87 procent. Utvärderingen av Skolval 2006 skall redovisas av Ungdomsstyrelsen senast den 31 december 2007.

Medborgarinflytande

Fem kommuner (Botkyrka, Huddinge, Hudiksvall, Sigtuna och Vara) har genom ett regeringsbeslut i februari 2006 fått bidrag för att 2006–2008 utveckla och pröva bättre former för inflytande mellan valen för kommunmedlemmar som upplever ett utanförskap. Formerna skall integreras som ett permanent inslag i kommunens ordinarie beslutsprocesser. Aktiviteten samordnas av Sveriges Kommuner och Landsting. Kommunerna skall redovisa användningen av medlen senast den 31 december

2007. Aktiviteten kommer att utvärderas på uppdrag av Sveriges Kommuner och Landsting under 2008.

Stärka funktionshindrades möjligheter

Myndigheten för handikappolitisk samordning (Handisam) har genom ett regeringsbeslut i september 2006 fått i uppdrag att inhämta och sammanställa kunskap om tillgängligheten för personer med funktionshinder till kommunala lokaler för politisk verksamhet och om hur dessa personer bemöts i det politiska livet i kommunerna samt lämna förslag till åtgärder på området. Uppdraget skall till viss del utföras i samverkan med Boverket. Uppdraget skall redovisas senast den 31 december 2007.

Nätverk för förtroendevalda med utländsk bakgrund

Sveriges Kommuner och Landsting har genom ett regeringsbeslut i februari 2006 fått bidrag för att under 2006 och 2007 bygga upp ett nätverk med förtroendevalda från tre kommuner och ett landsting med uppgift att skapa bättre villkor för förtroendevalda med utländsk bakgrund. Sveriges Kommuner och Landsting skall redovisa användningen av medlen senast den 31 december 2007.

Insatser för att främja mänskliga rättigheter och politiskt deltagande

Den inrättade Delegationen för mänskliga rättigheter i Sverige genomför ett antal olika aktiviteter för att långsiktigt främja de mänskliga rättigheterna och politiskt deltagande. Delegationen skall senast den 31 december 2007 redovisa hur medlen har använts.

Vissa insatser för att stärka romers situation i Sverige

Insatser har genomförts i syfte att öka romers inflytande i samhället, t.ex. har flera seminarier genomförts under 2006 om situationen för romska kvinnor. Vid seminarierna deltog bl.a. romska och kommunala företrädare.

Rådslag

I fyra rådslag som har genomförts runt om i landet har hinder och möjligheter för inflytande uppmärksammas. Rådslagen tar sin utgångspunkt i varför inte fler människor känner sig och är mer delaktiga i det svenska samhället.

Forum för den framtida demokratin

I september 2006 har ett regeringsbeslut fattats om att Sverige i juni 2007, i Sigtuna, skall stå som värd för Europarådets årliga Forum för den framtida demokratin. Genomförandet av forumet skall ske i samverkan med bl.a. riksdagen, Sveriges Kommuner och Landsting samt företrädare för forskning och ideella organisationer. Forumet skall samla deltagare från Europarådets medlemsstater och företrädare för politiska partier, förtroendevalda på lokal, regional och nationell nivå, representanter för universitet och högskolor, enskilda organisationer m.fl. med intresse av att fördjupa och stärka demokratin. Syftet med forumet är att utbyta idéer och information om demokratiutvecklingen i medlemsländerna.

Uppföljning av förtidsröstningen

I och med den nya vallagen (2005:837) har kommunerna fått ta över ansvaret från Posten AB avseende den förtida röstningen. För att följa upp den nya ordningen har Göteborgs universitet i ett regeringsbeslut i september 2006 fått i uppdrag att utvärdera om och i sådana fall hur röstningsbenägenheten hos kvinnor och män har påverkats av reformeringen av den förtida röstningen. Uppdraget skall redovisas senast den 17 september 2007.

2006 års allmänna val

Den 17 september 2006 genomfördes val till riksdagen, landstings- och kommunfullmäktige. (Se avsnitt 4.6.1).

Medel till riksdagspartierna för information inför 2006 års allmänna val

Inför 2006 års allmänna val tilldelades riksdagspartierna 29,5 miljoner kronor för informationsinsatser. Uppsala universitet har i ett regeringsbeslut fått i uppdrag att följa upp och utvärdera satsningen. Uppdraget skall redovisas senast den 30 mars 2007. (Se även avsnitt 4.6.1).

Översyn av regeringsformen

I juli 2004 fattades ett regeringsbeslut om att tillkalla en parlamentariskt sammansatt kommitté, (Grundlagsutredningen), med uppgift att göra en samlad översyn av regeringsformen (dir. 2004:96). Kommittén skall enligt direktiven framför allt inrikta sitt arbete på att stärka och fördjupa den svenska folkstyrelsen, öka medborgarnas förtroende för demokratins funktionssätt och höja valdeltagandet. I uppdraget ingår bl.a. att göra en utvärdering och översyn av hela valsystemet samt av de bestämmelser som reglerar regeringsbildningsprocessen och förhållandet mellan riksdag och regering i övrigt. Vidare ingår vissa kommunala frågor i uppdraget, bl.a. det så kallade folkinitiativet.

Under 2005 och 2006 har kommittén genomfört ett flertal konferenser på olika teman runt om i landet.

Kommittén skall redovisa sitt uppdrag senast den 31 december 2008.

Hot och våld mot förtroendevalda

I juli 2004 tillsattes en parlamentariskt sammansatt kommitté med uppdrag att motverka och förebygga hot och våld mot förtroendevalda i stat, kommun och landsting (dir. 2004:102). Kommittén har i april 2006 redovisat betänkandet Jakten på makten (SOU 2006:46). Kommittén föreslår bl.a. att det införs en särskild straffskärpningsgrund i brottsbalken för sådana fall där brottet begås mot en förtroendevald eller hans eller hennes närstående, på grund av förtroendeuppdraget. Betänkandet remissbehandlas för närvarande.

IT och demokrati

I december 2004 fattades ett regeringsbeslut om att ge Örebro universitet i uppdrag att utreda användningen av informationsteknik i demokratiska beslutsprocesser. Uppdraget redovisades i oktober 2005 och består av en forsknings- och kunskapsöversikt om informationsteknik i demokratiska beslutsprocesser ur ett europeiskt och internationellt perspektiv, en mindre empirisk undersökning om kommunalt förtroendevaldas användning och värdering av

informationsteknik, samt en kartläggning av rättsliga, tekniska och andra hinder för användning av informationsteknik i demokratiska beslutsprocesser.

Under 2006 har vissa insatser som anknyter till IT och ungas engagemang genomförts. I t.ex. projektet Skolval 2006 togs en särskild hemsida fram, www.skolval2006.nu. Där fanns det ett diskussionsforum för de lokala arrangörerna, bl.a. elev- och ungdomsråd. Ett rådslag har också genomförts via regeringens hemsida om ungas delaktighet och inflytande.

Demokratiforskning, statistik och uppföljning

Sedan 2003 genomförs inom ramen för Vetenskapsrådets verksamhet en satsning på mångvetenskaplig demokratiforskning. För 2005 respektive 2006 omfattar denna satsning 5 miljoner kronor per år (se mer i avsnitt 4.6.1). Vidare genomförs insatser för forskning om demokrati inom politikområdet Forskningspolitik (se avsnitt 4.4.2).

Statistiska centralbyrån (SCB) har under 2006 fått i uppgift att sköta driften och kvalitetsutvecklingen av den s.k. demokratidatabasen, inklusive webbapplikationen på webbplatsen www.demokrati.scb.se. SCB skall senast den 8 december 2006 lämna en skriftlig redovisning av hur utvecklingsarbetet och driften av databasen har fortskridit.

Den interdepartementala arbetsgruppen för demokrati, forskning och utveckling har under 2005 och första halvåret av 2006 påbörjat ett arbete med att bl.a. se över hur IT kan användas för att öka öppenheten när det gäller remissförfarandet respektive hur samråd med det civila samhället sker på nationell nivå.

EU:s arbete kring deltagande och inflytande för medborgarna

Sverige medverkar aktivt i EU:s gemensamma arbete kring deltagande och inflytande för medborgarna. I synnerhet gäller detta frågor om hur aktivt medborgarskap och delaktighet i EU:s beslutsprocesser skall främjas utifrån ett rättighetsperspektiv. Inom EU pågår för närvarande förhandlingar om EU-programmen Medborgare för Europa och Grundläggande rättigheter och medborgarskap för åren 2007–

2013. Det pågår även förhandlingar om inrättandet av en byrå för de grundläggande rättigheterna.

Inom ramen för det ungdomspolitiska samarbetet utgör främjandet av ungdomars deltagande ett gemensamt mål. Detta mål följdes upp under 2005 genom att medlemsstaterna rapporterade till kommissionen om implementeringen.

I oktober 2005 fattades ett regeringsbeslut om att ge den parlamentariskt sammansatta Kommittén för EU-debatt i uppdrag att främja en bred och öppen EU-debatt i Sverige under EU:s s.k. reflektionsperiod. Kommittén har bl.a. anordnat seminarier för lärare, journalister och förtroendevalda, samt delat ut projektbidrag och gjort särskilda informationsinsatser riktade till skolor.

Europarådet

Sverige deltar aktivt i ett flertal forum inom Europarådet för att stärka arbetet med demokrati och de mänskliga rättigheterna. Som ovan nämnts avser Sverige att under 2007 stå som värd för Europarådets årliga Forum för den framtida demokratin.

Östersjöstaternas demokratiarbetsgrupp

Sverige har under perioden juni 2005–juni 2006 innehaft ordförandeskapet i Östersjöstaternas råds arbetsgrupp för demokratiska institutioner (WGDI). Under detta ordförandeskap har fyra möten och två miniseminarier arrangerats kring frågor som rör medborgerligt deltagande, det civila samhället, grundläggande rättigheter och jämlikhet och god förvaltning. Vidare har en komparativ studie tagits fram om medborgerligt deltagande i regionen, *Study on Citizens' Participation in the Baltic Sea region*.

Insatser inom ramen för den nationella handlingsplanen för de mänskliga rättigheterna

En nationell handlingsplan för de mänskliga rättigheterna 2006–2009

Den yttersta utgångspunkten för arbetet för de mänskliga rättigheterna är den grundläggande principen om alla människors lika rätt och värde. Den nationella handlingsplanen för de mänskliga

rättigheterna 2006–2009 (skr. 2005/06:95) som behandlades av riksdagen i mars 2006 tar sin utgångspunkt i denna princip. Handlingsplanen är den andra i sitt slag. Den första handlingsplanen (skr. 2001/02:83), som avsåg perioden 2002–2004, har följts upp och utvärderats.

Den nya skrivelsen innehåller en handlingsplan för de mänskliga rättigheterna avseende perioden 2006–2009 (del I) och en kartläggning av situationen för de mänskliga rättigheterna i Sverige 2005 (del II). Kartläggningen belyser brister som kan finnas när det gäller skyddet och främjandet av de mänskliga rättigheterna i Sverige. Den utgör på så sätt en bas för handlingsplanen. I handlingsplanen redogörs för 135 åtgärder i syfte att stärka de mänskliga rättigheterna. Skrivelsen har, i likhet med den första handlingsplanen, tagits fram i konsultation med närmare 400 representanter för informella referensgrupper, bl.a. företrädare för riksdagspartierna, statliga myndigheter, kommuner, landsting, universitet och högskolor och enskilda organisationer. Den färdiga skrivelsen har skickats ut till samtliga företrädare för referensgrupperna.

Delegationen för mänskliga rättigheter i Sverige

Samtidigt som handlingsplanen beslutades inrättades Delegationen för mänskliga rättigheter i Sverige. Delegationens uppdrag är att med utgångspunkt i handlingsplanen stödja det långsiktiga arbetet med att säkerställa full respekt för de mänskliga rättigheterna i Sverige (dir. 2006:27). Inom ramen för sitt uppdrag skall delegationen

- stödja statliga myndigheter, kommuner och landsting i arbetet med att säkerställa full respekt för de mänskliga rättigheterna i verksamheten,
- utarbeta och genomföra strategier för ökad information och kunskap om mänskliga rättigheter hos olika målgrupper i samhället, bl.a. genom att samordna EU-initiativet Europeiska året för lika möjligheter för alla, och Europarådets kampanj Alla Olika Alla Lika i Sverige,
- stimulera det offentliga samtalet om mänskliga rättigheter, samt
- lämna förslag på hur stödet till arbetet för full respekt för de mänskliga rättigheterna i Sverige kan erbjudas efter det att delegationen avslutat sitt uppdrag.

Delegationens uppdrag skall slutredovisas till regeringen senast den 31 mars 2010.

Kunskap och medvetenhet om de mänskliga rättigheterna inom den offentliga sektorn

För att öka kunskapen och medvetenheten om de mänskliga rättigheterna har olika myndigheter under perioden 2002–2006 fått i uppdrag att utbilda sin personal om mänskliga rättigheter eller att analysera sin verksamhet utifrån de mänskliga rättigheterna och ta fram handlingsplaner för hur kunskapen om rättigheterna kan ökas. Detta arbete fortskrider på grundval av den nya handlingsplanen och med stöd av Delegationen för mänskliga rättigheter i Sverige.

Regeringskansliet bör ha en central roll i arbetet för att skydda och främja de mänskliga rättigheterna på nationell nivå. Sedan 2005 ingår utbildning om mänskliga rättigheter som ett moment i den obligatoriska utbildningen för nyanställda inom Regeringskansliet. Även andra anställda erbjuds olika utbildningar och seminarier om mänskliga rättigheter.

Kommuner och landsting har ett viktigt ansvar för förverkligandet av de mänskliga rättigheterna i Sverige, t.ex. skyddet mot diskriminering. Under 2006 har Regeringskansliet genomfört ett flertal möten med både kommuner och landsting och andra aktörer för att diskutera vilket arbete som skall bedrivas på grundval av den nya handlingsplanen och vilket stöd som kan erbjudas kommuner och landsting av Delegationen för mänskliga rättigheter i Sverige. Vidare har Institutet (f.d. Centrum) för studiet av mänskliga rättigheter vid Göteborgs universitet genom regeringsbeslut fått i uppdrag att utarbeta en handbok för kommunal verksamhet om de mänskliga rättigheterna och frågor kring nationella minoriteter. Uppdraget skall redovisas den 31 augusti 2007.

Information om mänskliga rättigheter

Den webbplats för mänskliga rättigheter som inrättades 2002 inom ramen för Regeringskansliets verksamhet, www.manskligarattigheter.se, har i dag igenomsnitt 30 000 besökare per månad och utgör en viktig informationskanal för regeringen i dess arbete för de mänskliga rättigheterna inom ramen för såväl utrikes- som inrikespolitiken. Regeringskansliet stödjer, och medverkar också i, olika konferenser och möten om mänskliga rättigheter, både i Sverige och i utlandet. Vidare har Justitiedepartementet och Utrikes-

departementet producerat en konventions-samling med FN:s mest centrala dokument om mänskliga rättigheter. Några av dokumenten har nyöversatts.

Arbetsgruppen för mänskliga rättigheter

Frågor om de mänskliga rättigheterna aktualiseras inom så gott som samtliga politikområden. Den interdepartementala arbetsgruppen för mänskliga rättigheter som finns i Regeringskansliet har därför en viktig roll. I mars 2006 gavs arbetsgruppen ett förnyat uppdrag. Detta uppdrag, som löper till och med mars 2010, omfattar bl.a. att följa genomförandet av den nationella handlingsplanen för de mänskliga rättigheterna.

4.4.2 Insatser utanför politikområdet

Statliga insatser

Insatser för att värna och fördjupa demokratin samt säkerställa de mänskliga rättigheterna görs inom ett stort antal andra politikområden.

Inom handikappolitiken kan nämnas att det i bl.a. Handikappombudsmannens uppgifter ingår att verka för att internationella åtaganden om mänskliga rättigheter efterlevs inom handikappolitiken.

Ett av de två övergripande målen för ungdomspolitik är att unga skall ha verklig tillgång till makt.

Inom politikområdet Forskningspolitik utlyser Vetenskapsrådet fr.o.m. 2006 medel för forskning om demokrati och offentlig förvaltning. Programmet skall bl.a. utgå från frågor om det offentliga uppdragets omfattning och utformning samt förvaltningens ansvarsfördelning, styrning och organisering i förhållande till värdena demokrati, rättssäkerhet och effektivitet. Forskningsprogrammet uppgår till 10 miljoner kronor per år i fem år.

Insatser av andra aktörer

Ett stort antal aktörer bidrar till att värna och fördjupa demokratin samt främja de mänskliga rättigheterna. Kommuner och landsting arbetar bl.a. med att utveckla nya modeller för att involvera medborgarna i den demokratiska

processen. Sveriges Kommuner och Landsting bedriver också ett aktivt arbete på området.

Folkrörelserna och det övriga föreningslivet har viktiga funktioner i demokratiutvecklingsarbetet och i arbetet med att främja de mänskliga rättigheterna. På lokal, regional och nationell nivå finns ett stort antal organisationer och institut som på olika sätt arbetar med dessa frågor. Det svenska demokratiutvecklingsarbetet påverkas även av ett stort antal internationella organisationers verksamheter, inte minst arbetet inom EU och Europarådet.

4.5 Resultatbedömning för politikområdet

4.5.1 Resultat

Målet för politikområdet är att folkstyrelsen skall värnas och fördjupas. Målet är beslutat av riksdagen (prop. 2000/01:1, bet. 2000/01:KU1, rskr. 2000/01:63). Resultatbeskrivningen i det följande görs i förhållande till detta mål.

Samhällsförändringarna påverkar kontinuerligt de demokratiska processerna och institutionerna på flera sätt. Även andra aktörers insatser än statens påverkar demokratiutvecklingen. Det är därför svårt att isolera vilka resultat just de statliga insatserna har haft på demokratin. Men som framgår av redovisningarna på verksamhetsområdesnivån har de statliga insatserna bl.a. bidragit till att 2006 års val kunnat genomföras på ett tillförlitligt och effektivt sätt.

4.5.2 Analys och slutsatser

De statliga insatserna har på olika sätt bidragit till att folkstyrelsen värnats och fördjupats. Detta redovisas närmare på verksamhetsområdesnivån.

Måluppfyllelsen är starkt beroende av statliga insatser inom andra politikområden samt av andra aktörer än staten.

4.6 Resultat för verksamhetsområdet Demokrati och deltagande

4.6.1 Resultat

Mål och indikatorer

Målet för verksamhetsområdet Demokrati och deltagande är att röstberättigade kvinnors och mäns deltagande i de allmänna valen skall öka. Allmänna val och folkomröstningar skall genomföras med maximal tillförlitlighet och effektivitet. Kvinnors och flickors respektive mäns och pojkars deltagande i de politiska processerna mellan valen skall öka. Vidare skall kvaliteten i de politiska processerna förbättras.

Ovanstående mål är beslutat av den tidigare regeringen. Resultatbeskrivningen i det följande görs i förhållande till detta mål.

Lämpliga indikatorer när det gäller val och folkomröstningar är valdeltagandet och antalet brister och felaktigheter i valadministrationens genomförande av val och folkomröstningar. När det gäller deltagandet i de politiska processerna mellan valen samt kvaliteten i de politiska processerna arbetar Regeringskansliet löpande med att utveckla uppföljningen. Det sker bl.a. genom dialog med och uppdrag till olika universitet och högskolor samt till Statistiska centralbyrån (SCB). Då det under 2005 inte tillförts några särskilda medel för insatser mellan valen så är det inte möjligt att här redovisa några särskilda indikatorer som varit angelägna att följa upp. Under 2006 har allmänna val genomförts och en särskild redovisning av indikatorer relaterade till valet lämnas nedan.

Valdeltagandet i 2006 års allmänna val

Valdeltagandet i 2006 års val till riksdagen blev 82,0 procent. Detta är en uppgång med 1,9 procentenheter i jämförelse med 2002 års val. I valet till kommunfullmäktige blev valdeltagandet 79,4 procent och i valet till landstingsfullmäktige 78,8 procent. I 2002 års val var valdeltagandet 77,9 respektive 77,5 procent. Valdeltagandet ökade således i alla tre valen.

Statistik för valdeltagandet bland olika grupper av befolkningen blir tillgänglig först våren 2007 och redovisas därför inte i denna proposition.

Antalet förtidsröster i 2006 års val var ca 1 825 000 st vilket kan jämföras med ca 1 606 000 st i 2002 års val. Även utlandsrösterna

blev fler, ca 46 000 st, vilket kan jämföras med ca 38 000 st i 2002 års val.

Valmyndighetens verksamhet

Valmyndighetens förberedelsearbete och genomförande av valet är till stor del styrt av vallagsstiftningen. Förberedelsearbetet inför de allmänna valen 2006 inleddes redan under 2005 med bl.a. utveckling av det s.k. valdatasystemet samt kontakter med länsstyrelserna, kommunerna och Posten AB. Våren 2006 fortsatte förberedelsearbetet med bl.a. upphandlingar och möten med kommuner, länsstyrelser och Posten AB om ansvaret inför valet. En viktig del i förberedelsearbetet var att följa upp kommunernas nya ansvar med den förtida röstningen.

Vidare har Valmyndigheten genomfört olika informationsinsatser till allmänheten och riktade insatser till olika målgrupper. Informationsinsatserna har bl.a. bestått i att ett ”vykort” skickats ut till alla hushåll med information om nyheter inför valet. Annonsering via TV, radio, webb och tidningar har skett. Vidare har information översatts till 21 språk, inklusive teckenspråk, samt även utformats som lättläst och på media för synskadade. Valmyndigheten har även tagit fram en film som riktar sig till skolor. Under våren 2006 har Valmyndigheten lanserat en ny hemsida för att bl.a. förbättra tillgängligheten. Vidare kan nämnas att myndigheten i samband med valet förstärkt telefonservicen på ett 020-nummer. För att följa upp informationsarbetet genomförs såväl en utvärdering avseende de externa informationsinsatserna som en utvärdering avseende de interna informationsinsatserna inom valadministrationen.

Genomförandet av 2006 års val har enligt rapporter från Valmyndigheten skett utan att några allvarliga problem inträffat. Någon slutlig sammanställning av kostnaderna för 2006 års val finns ännu inte. Myndigheten kommer att följa upp olika delar av genomförandet och lämna en erfarenhetsrapport till regeringen under våren 2007.

Den 15 maj 2005 genomfördes val till Sametinget. I förra årets budgetproposition lämnades en kort redovisning av förberedelsearbetet och genomförandet av Valmyndighetens insatser (prop. 2005/06:1 utg.omr. 1 avsnitt 3.6.1). Valmyndighetens roll var främst att tillhandahålla ett IT-stöd för valet, utfärda valsedlar,

framställa röstlängd och röstkort samt ha en allmän koordinerande roll i valet. Av Valmyndighetens årsredovisning för 2005 framgår att myndighetens arbete fungerat tillfredsställande. Kontakterna mellan Valmyndigheten, Länsstyrelsen i Norrbottens län, Sametinget och inblandade partier har enligt Valmyndigheten fungerat bra. Exakta uppgifter om myndighetens kostnader för sametingsvalet är inte möjliga att beräkna då nödvändiga uppdateringar av valdatasystemet redan hade gjorts i samband med Europaparlamentsvalet och kostnaderna för dessa således belastat det valet.

Därutöver har Valmyndigheten ett löpande arbete när det gäller att bl.a. följa den nationella och internationella utvecklingen av elektronisk röstning, hantera ansökningar om registreringar av politiska partier samt att utse nya ledamöter till riksdagen och företrädare för Europaparlamentet.

2006 års demokratisatsning

Under 2006 har en demokratisatsning genomförts (se även avsnitt 4.4.1). Sammantaget har ca 21 miljoner kronor avsatts. Inom ramen för satsningen har tolv kommuner fått medel om sammanlagt 7,65 miljoner kronor för att genomföra valinformationsinsatser inför 2006 års val. Vidare har Ungdomsstyrelsen fått 1,3 miljoner kronor för att genomföra Skolval 2006. Sammanlagt 3,85 miljoner kronor har använts för insatser för förstärkt medborgarinflytande. Delegationen för mänskliga rättigheter i Sverige hanterar medel om 1,4 miljoner kronor för insatser relaterade till mänskliga rättigheter och politiskt deltagande. Vidare har medel använts för bl.a. rådslag om inflytande, nätverk för förtroendevalda med utländsk bakgrund, insatser för att stärka romers inflytande, förberedandet av genomförandet av Europarådets Forum för den framtida demokratin samt olika uppföljnings- och forskningsinsatser. Det finns inte några utvärderingar slutförda än, vilket innebär att några konkreta resultat och effekter av satsningen inte kan redovisas i denna proposition. Utvärderingar för flertalet av aktiviteterna inom demokratisatsningen kommer att vara klara först under 2007.

Särskilda medel för riksdagspartiernas informationsinsatser

Inför 2006 års val har riksdagspartierna erhållit särskilda medel om sammanlagt 29,5 miljoner kronor för att säkerställa att information kan nå

ut till olika grupper röstberättigade i samhället som har behov av särskild information. Detta kan t.ex. avse röstberättigade med utländskt medborgarskap. Några resultat finns ännu inte att redovisa när det gäller denna satsning. Uppsala universitet har givits i uppdrag att följa upp och utvärdera satsningen. Uppdraget skall redovisas senast den 30 mars 2007.

Mångvetenskaplig demokratiforskning

Under 2006 delade Vetenskapsrådet ut stöd till fem forskningsprojekt om sammanlagt 5 miljoner kronor. Ett av projekten skall avslutas vid årsskiftet 2006/07, tre projekt under 2007 och det femte projektet under 2008. Inom ramen för de fem forskningsprojekten studeras frågor om förutsättningarna för och konsekvenserna av demokrati, om önskvärdheten och möjligheten av demokrati på den överstatliga nivån, om utmaningen att nå demokratisering i efterkrigs-samhällen, om deprofessionalisering i den offentliga förvaltningen och dess betydelse för demokratin samt om demokratisk styrning i sjukvårdens nätverk.

De integrationspolitiska målen

Den tidigare regeringen har satt upp tre integrationspolitiska mål inom politikområdet

- valdeltagandet skall öka väsentligt bland personer med utländsk bakgrund,
- andelen förtroendevalda med utländsk bakgrund skall öka,
- medborgerliga aktiviteter och politiska resurser skall öka bland personer med utländsk bakgrund.

Någon uppföljning av målen har inte gjorts under 2005 och 2006. Statistik kring valdeltagande bland röstberättigade med utländsk bakgrund i 2006 års val är först tillgänglig under 2007 och detsamma gäller uppgifter om antalet förtroendevalda med utländsk bakgrund efter valet 2006. När det gäller målet om att medborgerliga aktiviteter och politiska resurser skall öka bland personer med utländsk bakgrund så har den tidigare regeringen givit Statistiska centralbyrån (SCB) i särskilt uppdrag att se över hur det målet kan följas upp. SCB är även den myndighet som ansvarar för uppföljningen av de övriga två målen.

4.6.2 Analys och slutsats

Målet om ett ökat valdeltagande har nåtts i såväl riksdagsvalet som i valen till kommun- och landstingsfullmäktige. Det finns emellertid inga utvärderingar om och i sådana fall hur statens insatser påverkat den ökade benägenheten att rösta. Dessa utvärderingar kommer att redovisas först under 2007. Som redovisats under avsnitt 4.4.1 har bl.a. ett uppdrag lämnats till Göteborgs universitet för att utvärdera om och i sådana fall hur röstningsbenägenheten hos kvinnor och män har påverkats av reformeringen av den förtida röstningen.

När det gäller Valmyndighetens förberedelsearbete och genomförande av 2006 års val så visar preliminära rapporter från myndigheten att förberedelsearbetet och genomförandet av valet fungerat väl. Under våren 2007 kommer Valmyndigheten att lämna en erfarenhetsrapport om 2006 års allmänna val till regeringen. Det är mot den bakgrunden för tidigt för regeringen att göra en helhetsbedömning av Valmyndighetens insatser.

När det gäller Valmyndighetens insatser i 2005 års sametingsval är bedömningen att insatserna fungerade väl. Någon kostnadsjämförelse med tidigare val har inte varit möjlig att göra, bl.a. mot bakgrund av att 2005 års val var det första sametingsval där Valmyndigheten hade en formell roll i valet.

De olika delarna av 2006 års demokratisatsning är ännu inte utvärderade, vilket innebär att regeringen inte kan dra några slutsatser av insatserna.

Den särskilda satsningen om sammanlagt 29,5 miljoner kronor till riksdagspartierna för informationsinsatser inför valet är föremål för uppföljning och utvärdering. Det finns ännu inga slutsatser om resultatet av satsningen.

När det gäller Vetenskapsrådets arbete med att stimulera mångvetenskaplig demokratiforskning är det för tidigt att dra några slutsatser eftersom inte några av de forskningsprojekt som beviljats medel ännu är slutrapporterade.

Inte heller finns några resultat att redovisa avseende de integrationspolitiska målen och således kan inga slutsatser dras.

Även insatser inom andra politikområden bidrar direkt eller indirekt till att öka medborgarnas deltagande i de politiska processerna.

Regeringens bedömning är att de statliga insatserna bidragit till att valen har kunnat genomföras med tillförlitlighet och effektivitet.

4.7 Resultat för verksamhetsområdet Integritet, yttrandefrihet och en rättssäker förvaltning

4.7.1 Resultat

Målet för verksamhetsområdet Integritet, yttrandefrihet och en rättssäker förvaltning är att värna integriteten, yttrandefriheten samt rättssäkerheten i den offentliga verksamheten.

Ovanstående mål är beslutade av den tidigare regeringen. Resultatbeskrivningen i det följande görs i förhållande till dessa mål.

Justitiekanslerns verksamhet

Justitiekanslern har under 2005 bedrivit tillsyn över den offentliga verksamheten bl.a. genom sin inspektionsverksamhet. För att verka för ett starkt förtroende för advokatväsendet har det skett en granskning av beslut som Sveriges advokatsamfund fattat i disciplinärenden.

Arbetet med att värna tryck- och yttrandefriheten har fortgått under året. Åtal har väckts i ett ärende som rör förtal, en ärendetyp som vanligtvis inte föranleder någon åtgärd från justitiekanslerns sida. I ärenden om hets mot folkgrupp har två åtal väckts. Under året har inte något beslut fattats om att inleda förundersökning i ärenden som avser misstanke om hets mot homosexuella. Ett åtal har väckts för hets mot folkgrupp riktat mot homosexuella där den tilltalade dömdes till fängelse.

Justitiekanslern handlägger ett stort antal skadeståndsärenden varje år. När det gäller skadeståndsärenden med begäran om ersättning från personer som varit frihetsberövade medgavs ersättningsanspråket helt eller delvis i ca 90 procent av ärendena.

Justitiekanslerns verksamhet i domstol bedrivs nästan uteslutande av Justitiekanslerns egen personal. Advokater anlitas i begränsad utsträckning. Denna ordning innebär att verksamheten totalt sett blir mer kostnads-effektiv.

Inom området integritet har Justitiekanslern under året bl.a. arbetat med att föra talan i domstol i syfte att få fram ytterligare prejudikat.

Totalt sett har antalet inkomna ärenden hos Justitiekanslern ökat med ca 56 procent mellan 2004 och 2005. Den främsta orsaken till ökningen är den från Domstolsverket övertagna verksamheten att för statens räkning överklaga bl.a. beslut om rättshjälp och ersättning av allmänna medel till offentliga försvarare och andra rättsliga biträden. Även om dessa ärenden undantas så skedde en ökning av antalet ärenden under 2005 och den avsåg främst tillsynsärenden.

Justitiekanslern har under 2005, liksom tidigare år, prioriterat avgörandet av äldre ärenden. Antalet ärenden i balans har ökat under året.

Datainspektionens verksamhet

Resultatet av Datainspektionens verksamhet redovisas i följande två områden:

- Tillsyn över behandlingen av personuppgifter, samt
- Tillsyn och tillståndsgivning inom kreditupplysnings- och inkassoverksamhet

Tillsyn över behandlingen av personuppgifter

Under 2005 har 45 fältinspektioner och 104 enkätinspektioner inletts (90 resp. 26 under 2004). 216 Inspektionsärenden avslutades, jämfört med 296 2004. I inspektionsverksamheten har tonvikten lagts på tema-inspektioner, exempelvis om personuppgifter inom sjukvården, kunduppgifter vid användning av bonuskort, personuppgifter för kontroll av anställda och elektroniska spår.

Det har under 2005 kommit in 450 klagomål som gäller Personuppgiftslagen (PuL), jämfört med 456 året innan. Klagomålen har till största delen rört publicering av personuppgifter på Internet, direktadresserad reklam, gallring, information, användning av personnummer och behandling av personuppgifter i arbetslivet.

Under året har knappt 90 procent av informationsverksamheten rört PuL och i första hand koncentrerats på mediekontakter och utbildning av personuppgiftsombuden. Efterfrågan på utbildning och information är enligt inspektionen stor. Inspektionens webbplats och telefonservice används för att föra ut information och besvara frågor. Telefon- och mejlfrågorna har ökat med ca 30 procent. Ökningen kan kopplas till inspektionens ökade exponering i media.

Datainspektionen har också ökat sitt förebyggande arbete genom samverkan med

andra myndigheter och organisationer. Genom denna samverkan har inspektionen även kunnat sprida information, fånga upp utvecklings-tendenser, följa IT-utvecklingen och sprida medvetande om integritetsrisker.

Under året har 289 nya anmälningar gjorts av personuppgiftsombud jämfört med 307 resp. 331 åren innan. Vid årets slut hade totalt 5 631 personuppgiftsansvariga anmält ombud. Antalet fysiska personer som är ombud har ökat från 3 289 till 3 420 – ett ombud kan representera flera personuppgiftsansvariga.

Datainspektionen har under 2005 avgett två yttranden över slutliga förslag till branschöverenskommelser om personuppgifter i skolfoto- resp. inkassoverksamhet. Ytterligare ett förslag till branschöverenskommelse om bostadsbolagens hantering av uppgifter om boende och bostadssökande väntas bli klart under första halvåret 2006.

Det internationella samarbetet – främst inom EU – har utvecklats.

Tillsyn och tillståndsgivning inom kreditupplysnings- och inkassoverksamhet

Under 2005 har 34 tillsynsärenden inom kreditupplysning inletts, varav fyra inspektioner. År 2004 inleddes 29 tillsynsärenden, varav två inspektioner. Under året har 30 tillsynsärenden avslutats, varav fyra inspektioner. Allmänhetens klagomål handlar, liksom under tidigare år, i första hand om missvisande uppgifter i kreditupplysningsregistren och utlämnande till beställare som saknat legitimt behov av upplysningen. Tillsynen har därför främst varit inriktad på dessa områden. I likhet med förra året har de flesta kreditupplysningsföretagen rättat till felen och några vidare åtgärder från inspektionens sida har inte blivit aktuella. Datainspektionen har genom många klagomål uppmärksammat på kreditupplysningstjänster via SMS och webben; tjänster som påstås vara skyddade av yttrandefrihetsgrundlagen. Detta har lett till att de skyddande reglerna i kreditupplysningslagen satts ur spel.

Tre nya tillståndsansökningar har inkommit under 2005 jämfört med åtta ansökningar året innan.

Under året kom det in 78 klagomål, vilket är en liten ökning jämfört med 2004 då 68 klagomål inkom. I de fall utredning visat att fel begåtts har kreditupplysningsföretagen anmodats att vidta rättelse.

Inom inkassoområdet har under året 130 tillsynsärenden inletts, varav 29 fältinspektioner. Under 2004 inleddes 171 tillsynsärenden, varav 29 fältinspektioner. Kritik har framförts i knappt hälften av ärendena. 21 fältinspektioner har avslutats under året. Det förekommer alltjämt brister i kommunikationen mellan gäldenär och inkassoombud liksom osäkerhet rörande regler för preskriptionsavbrott.

Under året har 45 tillståndsansökningar inkommit jämfört med 54 under 2004. Tre ansökningar har avslagits.

Antalet klagomål var under året 286 jämfört med 309 år 2004.

4.7.2 Analys och slutsats

Justitiekanslern

Justitiekanslern har en central roll inom statsförvaltningen. Inom myndigheten finns en hög juridisk kompetens och bl.a. genom sin tillsynsverksamhet får Justitiekanslern en god överblick över myndigheternas verksamhet. Justitiekanslerns verksamhet är i allt väsentligt författningsreglerad och styrs i stor utsträckning av de anmälningar m.m. som görs av enskilda personer samt polis- och åklagarmyndigheter.

Under 2005 har Justitiekanslern i huvudsak uppfyllt de mål som regeringen har satt upp för verksamheten. Regeringen ser positivt på Justitiekanslerns arbete för att stärka värnandet av integriteten, yttrandefriheten och rätts-säkerheten i den offentliga verksamheten. Det är angeläget att brott mot tryck- och yttrandefriheten kan bekämpas effektivt och med kraft. Detta gäller särskilt brottet hets mot folkgrupp. Sådana ärenden kräver ofta omedelbara och resurskrävande insatser. Beträffande Justitiekanslerns skadereglerande verksamhet är det fördelaktigt för den som anser sig ha blivit felbehandlad i statlig verksamhet, att vid sidan av domstolarna ha tillgång till en ordning som på ett enkelt och billigt sätt möjliggör en kvalificerad och effektiv prövning av ersättningsanspråk.

Justitiekanslern har i det närmaste uppfyllt målet att ärenden som avser klagomål från enskilda och som inte förs till rättegång bör vara avslutade inom två år från det att de kom in till myndigheten. Fyra ärenden var äldre än två år vid utgången av 2005. Målet att minska antalet ärenden i balans har under året inte uppfyllts.

Sammantaget gör regeringen bedömningen att Justitiekanslern redovisat ett i stort sett gott resultat för 2005.

Datainspektionen

Regeringens samlade bedömning är att målen för Datainspektionens verksamhet i allt väsentligt uppnåtts. Verksamheten har bedrivits enligt fastställd verksamhetsplan med höjda ambitioner både i ärendehantering, i förebyggande verksamhet och i samverkan med andra. Fokus har lagts på känsliga områden, nya företeelser och områden där risk för missbruk är särskilt stor. Arbetsbelastningen har varit hög och författningsförslagen många från både nationell och EU-nivå.

4.8 Revisionens iakttagelser

Riksrevisionen har inte haft några invändningar i revisionsberättelserna för 2005 avseende Valmyndigheten, Justitiekanslern och Datainspektionen.

Som framgår av avsnitt 10.7 inom politikområdet Forskningspolitik under utgiftsområde 16 har Riksrevisionen påtalat att Vetenskapsrådet för anslaget 46:1 *Allmänna val och demokrati* beslutat om bidrag för perioden 2007 och 2008 utan regeringens bemyndigande. Regeringen föreslår på tilläggsbudget i denna proposition samt i avsnitt 4.10.1 att Vetenskapsrådet ges ett bemyndigande för 2007–2009 respektive 2008–2010.

4.9 Politikens inriktning

En vital demokrati

Demokrati förutsätter förverkligande av de mänskliga rättigheterna. Samtidigt förutsätter de mänskliga rättigheterna ett demokratiskt styrelseskick och stärks av en demokrati där människor har makt över den egna vardagen och där individens mänskliga rättigheter säkerställs.

En vital demokrati förutsätter att makten utgår från människorna och att varje medborgare får makt över de beslut som rör den egna vardagen. De beslut som fattas gemensamt måste respektera den enskildes fri- och

rättigheter. Ett förstärkt förtroende för de demokratiska institutionerna förutsätter att makten utövas på ett oväldigt sätt. I detta sammanhang bör särskilt nämnas behovet av en reformering av utnämningmakten.

Det finns i dag ett stort antal medborgare som upplever ett utanförskap. Utanförskapet är ett hot mot demokratin, inte enbart för dem som är utanför, utan för alla. För att minska utanförskapet och stärka människors egenmakt är det viktigt att alla medborgare får en god utbildning och ett arbete och att de får möjlighet att påverka de politiska beslut som har betydelse för deras vardag.

För att demokratipolitiken skall lyckas bör demokratiperspektivet genomsyra även andra politikområden.

Medborgerligt deltagande

Mot bakgrund av pågående samhällsförändringar, bl.a. förändringar när det gäller de politiska partierna och människors engagemang, har en process inletts som bygger på deltagande och dialog för att identifiera utmaningar och möjligheter för den framtida demokratipolitiken. Denna diskussion och insamling av material pågår bl.a. inom ramen för 2006 års demokratisatsning och kan komma att utgöra underlag för en diskussion kring den framtida inriktningen på demokratipolitiken.

Regeringen kommer att se över de utredningar som pågår i syfte att anpassa dessa till den politik som skall bedrivas under mandatperioden.

För närvarande genomförs en översyn av det grundläggande ramverk som styr förutläggningarna för människors möjligheter till inflytande, insyn och ansvarsutkrävande. Den arbetande Grundlagsutredningen (dir. 2004:96) har en central uppgift i denna del för att peka ut en framtida inriktning för ramverket. Relationen mellan dels staten, landstingen och kommunerna, dels regeringen och de statliga myndigheterna ses över av den s.k. Ansvarskommittén (dir. 2003:10, 2004:93). Vidare ses frågor om den kommunala kompetensen och kommunal samverkan över av den s.k. Kommunala kompetensutredningen (dir. 2006:47).

Förekomsten av hot och våld mot de demokratiska institutionerna och dess före-

trädare i stat, kommun och landsting är ett problem som måste tas på största allvar. Regeringen kommer noga att överväga förslagen från kommittén om hot och våld mot förtroendevalda. Vidare kan behovet av ytterligare insatser komma att övervägas för att analysera utvecklingen när det gäller anti-demokratiska krafter i samhället.

Utifrån de erfarenheter och kunskaper som samlas in bl.a. genom de försöksverksamheter som bedrivs inom ramen för 2006 års demokratisatsning kan ytterligare insatser för att underlätta respektive motverka hinder för människors deltagande och inflytande komma att övervägas. Häri ingår att överväga möjligheterna att stärka och underlätta användandet av IT i de demokratiska processerna. Inom ramen för 2006 års demokratisatsning avses stöd ges till ett kommunalt initiativ för att pröva IT som ett verktyg för deltagande. Det avses också följas upp med ett större rådslag kring dessa frågor.

Den moraliska grunden för demokratin bildas i de sociala sammanhang som formar ett samhälle. Familjen, skolan och föreningarna är av största betydelse.

När det gäller föreningslivet är det viktigt att förutsättningar ges för ett livaktigt föreningsliv för att skapa bl.a. den tillit och trygghet som ger människor möjligheter att växa. Detta sker bl.a. genom att det finns gott om mötesplatser där människor kan samlas och föra samtal, utöva sin tro, förkovra sig tillsammans med andra eller utöva sina fritidsintressen. För närvarande pågår en översyn av den statliga folkrörelsepolitikens inriktning, omfattning och utformning (se även politikområdet Folkrörelsepolitik under utgiftsområde 17).

Forskningen kring demokratifrågorna är av central betydelse för att öka mångfalden i kunskapsuppbyggnaden och därmed kvaliteten i underlaget till det offentliga samtalet om demokratin. Även uppföljning och utvärdering av de insatser som genomförs på uppdrag av regeringen är viktiga underlag för en sådan diskussion. Uppföljningen av demokratipolitiken utvecklas kontinuerligt och kommer att förstärkas ytterligare framöver. Detta gäller bl.a. demokratistatistiken, såsom demokrati-databasen och undersökningen om förtroendevalda (se även avsnitt 4.10.1).

Den nya vallagen har inneburit stora ändringar av valadministrationen. Kommunerna har bl.a. tagit över ansvaret från Posten AB för den s.k.

förtida röstningen. En uppföljning kommer att ske av hur den nya ordningen fungerat. I regleringsbrevet för Valmyndigheten har ett särskilt uppdrag lämnats för att följa upp nyheterna i 2006 års val. Vidare har ett regeringsuppdrag lämnats till Göteborgs universitet om att utvärdera om och i sådana fall hur röstningsbenägenheten hos kvinnor och män har påverkats av förändringen av den förtida röstningen.

Internationellt pågår ett arbete inom Europarådet, vars huvuduppgift bl.a. är demokrati och mänskliga rättigheter. Här kommer Sverige fortsätta att driva frågor om demokratiutveckling och dess koppling till mänskliga rättigheter. Som ett led i detta arbete kommer regeringen, som ovan nämnts, under våren 2007 att stå värd för Europarådets Forum för den framtida demokratin. Sverige kommer också att delta i Europarådets arbete med att använda informationsteknik för att främja och underlätta för medborgarnas deltagande i demokratiska processer. Vidare kommer Sverige att arbeta för att förbättra samarbetet mellan EU och Europarådet när det gäller dessa frågor. Sverige kommer också att arbeta med frågorna inom ramen för EU, inte minst som en förberedelse för det svenska ordförandeskapet i EU 2009.

Det nationella arbetet för de mänskliga rättigheterna

Det långsiktiga målet för arbetet med mänskliga rättigheter på det nationella planet är att säkerställa full respekt för de mänskliga rättigheterna i Sverige (skr. 2005/06:95).

En ny handlingsplan för de mänskliga rättigheterna

Den nationella handlingsplanen för de mänskliga rättigheterna 2006–2009 (skr. 2005/06:95), kommer delvis och tillsammans med andra underlag ligga till grund för regeringens arbete i syfte att ytterligare skydda och främja de mänskliga rättigheterna i Sverige under de kommande fyra åren.

Delegationen för mänskliga rättigheter i Sverige

En viktig åtgärd i handlingsplanen är inrättandet av Delegationen för mänskliga rättigheter i Sverige (dir. 2006:27), vars uppdrag löper t.o.m. mars 2010. Delegationens uppdrag omfattar bl.a.

att tillhandahålla stöd i det långsiktiga arbetet för att Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter respekteras fullt ut i den verksamhet som bedrivs av statliga myndigheter, kommuner och landsting. Detta stöd kan t.ex. utgöras av kompetenshöjande insatser samt utveckling av verksamhetsanpassade modeller för analys, uppföljning och utvärdering.

Parallellt med att insatser genomförs för att främja medvetenheten om de mänskliga rättigheterna inom den offentliga sektorn behöver allmänhetens kunskap om de mänskliga rättigheterna höjas. Enskilda människor behöver vara medvetna och ha grundläggande kunskap om sina mänskliga rättigheter för att ha möjlighet att bevaka och tillvarata dem. Därför ingår det även i delegationens uppdrag att utarbeta strategier och genomföra informations-satsningar för att öka kunskapen om mänskliga rättigheter hos olika målgrupper i samhället och i olika delar av landet.

Delegationen skall också fortsätta sitt arbete med att samordna EU-initiativet Europeiska året för lika möjligheter för alla och Europarådets kampanj Alla Olika Alla Lika i Sverige.

Mål och indikatorer

Det långsiktiga målet är att säkerställa full respekt för de mänskliga rättigheterna i Sverige. För att ytterligare fokusera arbetet mot detta övergripande mål, och för att bättre kunna följa utvecklingen, kommer ett arbete att inledas under 2006 med att identifiera uppföljningsbara nationella mål för ett urval av de mänskliga rättigheterna samt att se över möjligheterna att utarbeta indikatorer i relation till dessa mål.

De statliga myndigheterna

Ett antal statliga myndigheter bedriver en verksamhet som är av särskilt stor betydelse för förverkligandet av den enskildes mänskliga rättigheter. Regeringen kommer att fortsätta arbetet med att i myndighetsstyrningen tydliggöra dessa myndigheters ansvar för rättigheterna.

Utbildning om mänskliga rättigheter inom utbildningsväsendet

Såsom aviserats i handlingsplanen kommer, i samband med den översyn av skolans styrdokument som följer av införandet av en ny skollag, i läroplanerna förtydligas att de mänskliga rättigheterna är en central del av skolans demokratiuppdrag och att kunskap om

de mänskliga rättigheterna skall förmedlas inom skolan. Med början i juli 2007 ingår också krav på kunskaper om de mänskliga rättigheterna i ett flertal examensbeskrivningar för högre utbildningar, däribland för jurister, läkare och socionomer.

Internationell konferens

Det erfarenhetsutbyte som äger rum vid internationella möten om handlingsplaner för de mänskliga rättigheterna är mycket värdefullt. Internationella diskussioner om sådana handlingsplaner kan även stimulera fler stater att utarbeta handlingsplaner. En internationell konferens om nationella handlingsplaner för de mänskliga rättigheterna planeras att äga rum under 2008.

Individens yttrandefrihet och integritet samt en rättssäker förvaltning

Yttrandefriheten och informationsfriheten är grundläggande och nödvändiga fundament i en demokrati. Det är också viktigt att den enskildes integritet inte kränks.

I en demokrati är det avgörande att den offentliga verksamheten bedrivs i enlighet med de beslut som de folkvalda fattar. Den enskilde måste kunna lita på att myndigheter och andra som verkar inom den offentliga förvaltningen följer lagar och förordningar. Rättsäkerhet och effektivitet skall präglade förvaltningen i en väl fungerande demokrati. Genom bl.a. Justitiekanslerns tillsyns- och skaderegleringsverksamhet och Datainspektionens verksamhet värnas individens yttrandefrihet och integritet samt en rättssäker förvaltning.

4.10 Budgetförslag

4.10.1 46:1 Allmänna val och demokrati

Tabell 4.2 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags- sparande	
2005	Utfall	17 876		73 246
2006	Anslag	295 190 ¹	Utgifts- prognos	290 884
2007	Förslag	24 090		
2008	Beräknat	24 090		
2009	Beräknat	24 090		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Från anslaget betalas statens kostnader för valsedlar och annat valmaterial samt ersättningar till myndigheter och andra berörda aktörer för biträde i samband med val. Vidare ingår medel för uppföljning av demokratipolitiken samt mångvetenskaplig demokratiforskning.

Anslagsbelastningen beror till största delen på vilka val som hålls under året. Under 2006 har allmänna val genomförts.

Regeringens förslag: Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2007 för ramanslaget 46:1 *Allmänna val och demokrati* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 15 000 000 kronor under åren 2008–2010.

Tabell 4.3 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2005	Prognos 2006	Förslag 2007	Beräknat 2008	Beräknat 2009–
Ingående åtaganden		11 250	6 250	15 000	10 000
Nya åtaganden		0	13 750	0	0
Infriade åtaganden		-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Utestående åtaganden		6 250	15 000	10 000	5 000
Erhållet/förslaget bemyndigande		7 000	15 000	10 000	5 000

Regeringens överväganden

Stöd till mångvetenskaplig demokratiforskning förutsätter att långsiktiga åtaganden om forskningsbidrag kan göras.

Regeringen föreslår att anslaget 2007 skall uppgå till 24 090 000 kronor. Av dessa medel avses 2 000 000 kronor avsättas för uppföljning av demokratipolitiken. Av övriga medel används 5 000 000 kronor till mångvetenskaplig demokratiforskning och resterande medel till Valmyndighetens löpande verksamhet med bl.a. utveckling av valdatasystemet.

Från och med 2007 görs en permanent överföring från anslaget om 1 000 000 kronor till anslaget 1:5 *Statistiska centralbyrån* under utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning.

För 2008 och 2009 beräknas anslaget uppgå till 24 090 000 kronor respektive 24 090 000 kronor.

Tabell 4.4 Härlledning av anslagsnivån 2007–2009, för 46:1 Allmänna val och demokrati

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	281 090	281 090	281 090
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag	-1 000	-1 000	-1 000
Övrigt	-256 000	-256 000	-256 000
Förslag/beräknat anslag	24 090	24 090	24 090

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

4.10.2 46:2 Justitiekanslern

Tabell 4.5 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2005	Utfall	19 661	Anslags-sparande	863
2006	Anslag	20 519 ¹	Utgifts-prognos	20 733
2007	Förslag	21 619		
2008	Beräknat	21 961 ²		
2009	Beräknat	22 426 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 21 619 tkr i 2007 års prisnivå.

³ Motsvarar 21 619 tkr i 2007 års prisnivå

Anslaget finansierar Justitiekanslerns verksamhet. Justitiekanslern är regeringens högste ombudsman. Justitiekanslerns främsta uppgifter är att utöva tillsyn över den offentliga förvaltningen, att bevaka statens rätt i rättegångar, att svara för statens skadereglering, att vara regeringens juridiske rådgivare samt att vara åklagare i mål rörande tryck- och yttrandefrihetsbrott. Justitiekanslern utövar också tillsyn över advokatväsendet och har vissa uppgifter enligt lagen (1998:150) om allmän kameraövervakning. Justitiekanslern bedriver även arbetet med att, för statens räkning, överklaga beslut om rättshjälp och ersättning till rättsliga biträden. Dessutom företräder Justitiekanslern svenska staten i de internationella oljeskadefonderna.

Anslagssparandet var vid 2005 års utgång 863 000 kronor, varav 589 000 kronor får disponeras av Justitiekanslern under 2006.

Regeringens överväganden

Justitiekanslern kommer under 2007 att flytta in i nya lokaler i anslutning till nuvarande kontor. De nya lokalerna medför en ökad kostnad som inte kan finansieras inom Justitiekanslerns nuvarande anslagsram. Anslaget ökas därför med 1 000 000 kronor från och med 2007.

För uppdraget att representera Sverige i de internationella oljeskadefonderna får Justitiekanslern ersättning efter rekvisition med 150 000 kronor per år.

Regeringen föreslår att 21 619 000 kronor anvisas under anslaget 46:2 *Justitiekanslern* för 2007. Åren 2008 och 2009 beräknas anslaget uppgå till 21 961 000 kronor respektive 22 426 000 kronor.

Tabell 4.6 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 46:2 Justitiekanslern

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006 ¹	20 519	20 519	20 519
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	100	426	870
Beslut	1 000	1 015	1 037
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	21 619	21 961	22 426

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

4.10.3 46:3 Datainspektionen

Tabell 4.7 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2005	29 450	3 925	
2006	Anslag 31 620 ¹		31 235
2007	Förslag 31 910		
2008	Beräknat 32 412 ²		
2009	Beräknat 33 099 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 31 910 tkr i 2007 års prisnivå.

³ Motsvarar 31 910 tkr i 2007 års prisnivå.

Anslaget finansierar Datainspektionens verksamhet. Datainspektionen är central förvaltningsmyndighet med uppgift att verka för att människor skyddas mot att deras personliga integritet kränks genom behandling av personuppgifter och för att god sed iakttas i kreditupplysnings- och inkassoverksamhet.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att anslaget för 2007 uppgår till 31 910 000 kronor. För 2008 och 2009 beräknas anslaget uppgå till 32 412 000 kronor respektive 33 099 000 kronor.

Tabell 4.8 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 46:3 Datainspektionen

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006 ¹	31 620	31 620	31 620
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	290	792	1 479
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	31 910	32 412	33 099

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

4.10.4 46:4 Svensk författningssamling

Tabell 4.9 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2005	762	262	
2006	Anslag 845 ¹		797
2007	Förslag 845		
2008	Beräknat 845		
2009	Beräknat 845		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/06:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Från anslaget betalas bl.a. den kostnadsfria tilldelningen av svensk författningssamling (SFS) till kommuner, landsting och kommunbibliotek som regleras i 7 § författningssamlingsförordningen (1976:725), den s.k. frilistan.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att anslaget för 2007 fastställs till 845 000 kronor. För åren 2008 och 2009 beräknas anslaget uppgå till 845 000 kronor respektive 845 000 kronor.

Tabell 4.10 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 46:4 Svensk författningssamling

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	845	845	845
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	845	845	845

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

4.10.5 46:5 Valmyndigheten

Tabell 4.11 Anslagsutveckling

Tusental kronor

			Anslags-sparande	
2005	Utfall	12 900		3 616
2006	Anslag	13 901 ¹	Utgifts-prognos	13 654
2007	Förslag	14 025		
2008	Beräknat	14 265 ²		
2009	Beräknat	14 568 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 14 025 tkr i 2007 års prisnivå.

³ Motsvarar 14 025 tkr i 2007 års prisnivå.

Under anslaget anvisas medel för Valmyndighetens arbetsuppgifter som central förvaltningsmyndighet för frågor om val och folkomröstningar.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att anslaget 2007 skall uppgå till 14 025 000 kronor.

För 2008 och 2009 beräknas anslaget uppgå till 14 265 000 kronor respektive 14 568 000 kronor.

Tabell 4.12 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 46:5 Valmyndigheten

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	13 901	13 901	13 901
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	124	364	667
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	14 025	14 265	14 568

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

5 Politikområde Mediepolitik

5.1 Omfattning

Politikområdet mediepolitik omfattar dagspress, radio och television samt skydd av barn och ungdom mot skadligt innehåll i massmedierna. Politikområdet är delat mellan utgiftsområdena 1 Rikets styrelse och 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid. I den del av budgetpropositionen som behandlar det senare utgiftsområdet återfinns en mer utförlig beskrivning och analys av politikområdet.

5.2 Budgetförslag

5.2.1 27:1 Presstödsnämnden och Taltidningsnämnden

Tabell 5.1 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2005	5 600	1 037	
2006	6 403 ¹		6 474
2007	Förslag	6 412	
2008	Beräknat	6 527 ²	
2009	Beräknat	6 667 ³	

¹ Inklusivt tillägsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/06:FiU21) och förslag till tillägsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 6 412 tkr i 2007 års prisnivå.

³ Motsvarar 6 412 tkr i 2007 års prisnivå.

Presstödsnämndens huvudsakliga uppgift är att fördela det statliga stödet till dagspressen. Taltidningsnämndens uppgift är att fördela det statliga stödet till radio- och kassettidningar.

Regeringens överväganden.

Tabell 5.2 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 27:1 Presstödsnämnden och Taltidningsnämnden

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006 ¹	6 403	6 403	6 403
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	9	124	264
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	6 412	6 527	6 667

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tillägsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 6 412 000 kronor anvisas under anslaget 27:1 *Presstödsnämnden och Taltidningsnämnden* för 2007. För 2008 och 2009 beräknas anslaget till 6 527 000 kronor respektive 6 667 000 kronor.

5.2.2 27:2 Presstödet

Tabell 5.3 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
2005	Utfall	505 222	Anslags-sparande	23 958
2006	Anslag	507 119 ¹	Utgifts-prognos	509 367
2007	Förslag	567 119		
2008	Beräknat	567 119 ²		
2009	Beräknat	567 119 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/06:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Från anslaget ges bidrag till dagspressen i enlighet med bestämmelserna i presstödsförordningen (1990:524) och förordningen (2001:898) om särskilt distributionsstöd. Under 2005 har bidrag även givits i enlighet med bestämmelserna i förordningen (2002:739) om tillfälligt utvecklingsstöd. Presstödet enligt presstödsförordningen lämnas i form av driftsstöd och distributionsstöd. Utgifterna för presstödet styrs bl.a. av antalet stödberättigade tidningar och storleken på dessa tidningars upplagor.

Regeringens överväganden

De insatser som har genomförts på presstödsområdet under 2006 beskrivs i politikområdets inledningsavsnitt (volym 9, avsnitt 5.4). Riksdagen har bl.a. fattat beslut om ändrade villkor för driftsstödet (prop. 2005/06:201, bet. 2005/06:KU40, rskr. 2005/06:367). Regeringen lämnar i budgetpropositionen för 2007 förslag om att ändringarna i presstödsförordningen inte skall träda i kraft den 1 januari 2007 utan vid en senare tidpunkt (se nedan). I enlighet med riksdagens beslut tillförs anslaget 60 miljoner kronor fr.o.m. 2007.

Tabell 5.4 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 27:2 Presstödet

Tusental kronor			
	2007	2008	2009
Anvisat 2006 ¹	507 119	507 119	507 119
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	60 000	60 000	60 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	567 119	567 119	567 119

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

Regeringen föreslår att 567 119 000 kronor anvisas under anslaget 27:2 *Presstödet* för 2007. För 2008 och 2009 beräknas anslaget till 567 119 000 kronor respektive 567 119 000 kronor.

Ikraftträdande av ändrade regler om driftsstöd till dagstidningar

Regeringens förslag: Ändringarna i reglerna om driftsstöd till dagstidningar enligt riksdagens beslut skall inte träda i kraft den 1 januari 2007 utan vid en senare tidpunkt.

Skälen för regeringens förslag: Riksdagen beslutade i juni 2006 om nya villkor för driftsstödet till dagspressen (prop. 2005/06:201, bet. 2005/06:KU40, rskr. 2005/06:367). Enligt riksdagens beslut skall de nya reglerna börja gälla den 1 januari 2007. Regeringen har anmält de förändringar som görs i presstödsförordningen till Europeiska kommissionen eftersom ändringarna förutsätter ett godkännande från kommissionen.

Kommissionen har i oktober 2006 meddelat att en fördjupad granskning kommer att inledas av om det svenska presstödet är förenligt med bestämmelserna om statsstöd i EG-fördraget. Granskningen kan ta stora delar av 2007 i anspråk. Att genomföra ändringarna i driftsstödet innan denna process är slutförd medför en risk att tidningsföretagen blir skyldiga att återbetala det ytterligare driftsstöd som genom de nya reglerna tas emot under 2007. Med hänsyn till detta anser regeringen att de förändrade reglerna om driftsstöd inte bör träda i kraft den 1 januari 2007. Regeringen föreslår därför att ändringarna i presstödsförordningen

skall träda i kraft vid en senare tidpunkt som regeringen bestämmer.

5.2.3 27:3 Stöd till radio- och kassettidningar

Tabell 5.5 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Utgifter	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2005	Utfall	125 513	41 586	
2006	Anslag	122 386 ¹		135 927
2007	Förslag	126 156		
2008	Beräknat	126 156		
2009	Beräknat	126 156		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/06:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Från anslaget ges bidrag i enlighet med bestämmelserna i förordningen (1988:582) om statligt stöd till radio- och kassettidningar.

Regeringens överväganden

25 miljoner kronor har tillförts anslaget för inköp av nya taltidningsmottagare. Dessa medel behöver med hänsyn till ingångna avtal disponeras med 10 miljoner kronor under 2006, 10 miljoner kronor under 2007 respektive 5 miljoner kronor under 2008.

Anslaget minskas med 230 000 kronor fr.o.m. 2007 för omprioriteringar inom politikområdet.

Tabell 5.6 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 27:3 Stöd till radio- och kassettidningar

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006 ¹	126 386	126 386	126 386
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	-230	-230	-230
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	126 156	126 156	126 156

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 126 156 000 kronor anvisas under anslaget 27:3 *Stöd till radio- och kassettidningar* för 2007. För 2007 och 2008 beräknas anslaget

till 126 156 000 kronor respektive 126 156 000 kronor.

5.2.4 27:4 Radio- och TV-verket

Tabell 5.7 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Utgifter	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2005	Utfall	11 080	462	
2006	Anslag	11 876 ¹		12 008
2007	Förslag	11 996		
2008	Beräknat	12 186 ²		
2009	Beräknat	12 444 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/06:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 11 996 tkr i 2007 års prisnivå.

³ Motsvarar 11 996 tkr i 2007 års prisnivå.

Radio- och TV-verket skall besluta i frågor om tillstånd, avgifter och registrering som rör ljudradio- och TV-sändningar riktade till allmänheten i de fall uppgifterna inte ligger på regeringen eller någon annan särskilt angiven myndighet.

Regeringens överväganden

Tabell 5.8 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 27:4 Radio- och TV-verket

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006 ¹	11 876	11 876	11 876
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	120	310	568
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	11 996	12 186	12 444

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att anslaget 27:4 *Radio- och TV-verket* anvisas 11 996 000 kronor för 2007. För 2008 och 2009 beräknas anslaget till 12 186 000 kronor respektive 12 444 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet**Tabell 5.9 Offentligrättslig verksamhet – Koncessionsavgift på televisionens område (fast+rörlig)**

Tusental kronor

Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomstittel	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2005	331 400	0		
Prognos 2006	427 572	0		
Budget 2007	294 738	0		

TV4 AB skall betala en koncessionsavgift till staten bestående av en fast och en rörlig del. Fastställande och inbetalning av rörlig avgift sker halvårsvis i efterskott. Avgiften för 2005 var totalt ca 331 miljoner kronor. Under 2005 återbetalades 84,5 miljoner kronor till TV4 AB till följd av beslut i domstol.

Tabell 5.10 Offentligrättslig verksamhet – Lokalradioavgift

Tusental kronor

Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomstittel	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2005	123 214	0		
Prognos 2006	125 913	0		
Budget 2007	128 557	0		

Den årliga avgift som tillståndshavarna för lokalradio enligt lagen (1992:72) om koncessionsavgift på televisionens och radions område skall betala justeras varje år med hänsyn till konsumentprisindex. Under 2006 kommer avgifterna att uppgå till cirka 126 miljoner kronor.

Tabell 5.11 Offentligrättslig verksamhet – Särskild avgift (bötesmedel)

Tusental kronor

Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomstittel	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2005	1 480	0		
Prognos 2006	1 500	0		
Budget 2007	1 500	0		

Sedan 2003 är Radio- och TV-verket ansvarigt för inkassering och eventuell indrivning av särskild avgift enligt Radio- och TV-lagen (1996:844). Under 2005 inkasserades sammanlagt 1 480 000 kronor i särskilda avgifter. De särskilda avgifterna är beroende av framtida beslut av Granskningsnämnden för radio och TV samt domstolsutslag.

Tabell 5.12 Uppdragsverksamhet – Utgivningsbevis

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2005	191	486	-295
(varav tjänsteexport)			
Prognos 2006	200	500	-300
(varav tjänsteexport)			
Budget 2007	200	500	-300
(varav tjänsteexport)			

Sedan 2003 får Radio- och TV-verket utfärda utgivningsbevis för webbsidor m.m. Verksamheten är avgiftsfinansierad och det ekonomiska målet är att verket ska eftersträva full kostnads-täckning för uppgiften att handlägga ärenden om utgivningsbevis.

5.2.5 27:5 Granskningsnämnden för radio och TV**Tabell 5.13 Anslagsutveckling**

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos	Resultat
2005	9 096			615
2006	Anslag	9 846 ¹		10 235
2007	Förslag	10 526		
2008	Beräknat	10 699 ²		
2009	Beräknat	10 926 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/06:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 10 526 tkr i 2007 års prisnivå.

³ Motsvarar 10 526 tkr i 2007 års prisnivå.

Granskningsnämnden för radio och TV skall genom efterhandsgranskning utöva tillsyn över att programföretag följer reglerna som rör innehållet i ljudradio- och TV-sändningar till allmänheten. Vidare skall nämnden följa innehållet i utländska ljudradio- och TV-sändningar som riktas till den svenska allmänheten. Nämnden granskar program efter anmälan eller på eget initiativ. Ett mål för nämnden är att öka kunskapen hos allmänheten om gällande regelsystem och om nämndens verksamhet och praxis. Nämnden har också i uppdrag att rapportera till regeringen om radio- och TV-företagens programverksamhet.

Regeringens överväganden

Granskningsnämndens verksamhet finansieras delvis genom att medel anvisas från rundradio-kontot till statsbudgetens inkomstsida. För 2007 föreslås att 6 700 000 kronor delfinansierar nämndens verksamhet (se utgiftsområde 17, avsnitt 5.10.5).

Antalet anmälningar till Granskningsnämnden ligger på en fortsatt hög nivå. Den tidigare regeringen uttalade i budgetpropositionen för 2004 sin avsikt att använda 400 000 kronor årligen av det under utgiftsområde 17 uppförda anslaget 27:3 *Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediesamarbete* för att förstärka Granskningsnämnden under perioden 2004–2006. Fr.o.m. 2007 föreslås att 350 000 kronor tillförs Granskningsnämnden för radio och TV från ovan nämnda anslag.

I samband med riksdagens beslut om riktlinjer för radio och TV i allmänhetens tjänst under nästkommande tillståndperiod fick Granskningsnämnden för radio och TV ett utökat uppdrag (prop. 2005/06:112, bet. 2005/06:KrU28, rskr. 2005/06:323). Av propositionen framgår att de utökade uppgifter som uppdraget innebär för Granskningsnämnden bör finansieras i likhet med de

principer som gäller för närvarande, dvs. delvis med medel från rundradiokontot. Från och med 2007 föreslås att anslaget ökas med 230 000 kronor för de utökade uppgifterna.

Tabell 5.14 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 27:5 Granskningsnämnden för radio och TV

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006 ¹	9 846	9 846	9 846
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	100	263	478
Beslut	580	590	602
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	10 526	10 699	10 926

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att anslaget 27:5 *Granskningsnämnden för radio och TV* anvisas 10 526 000 kronor för 2007. För 2008 och 2009 beräknas anslaget till 10 699 000 kronor respektive 10 926 000 kronor.

6 Politikområde Regional samhällsorganisation

6.1 Omfattning

Politikområdet Regional samhällsorganisation avser den samordnade länsförvaltningen med de 21 länsstyrelserna och de former för ansvarsfördelning mellan stat och kommun i form av kommunala samverkansorgan eller försöksverksamhet som återfinns i vissa län. Politikområdet omfattar därmed anslaget 32:1 *Länsstyrelserna m.m.* och anslaget 32:2 *Kommunala samverkansorgan m.m.*

Länsstyrelserna

Den samordnade länsförvaltningen med de 21 länsstyrelserna verkar utifrån uppgiften att vara statens regionala företrädare och samordnare i de frågor som ålagts dem. I länsstyrelsernas roll ingår att agera utifrån ett statligt helhetsperspektiv och därigenom bidra till att nationella intressen får genomslag på regional nivå. För många av de offentliga åtaganden som utförs av kommuner eller andra aktörer har länsstyrelserna även uppgifter avseende samordning, tillsyn, uppföljning och utvärdering. Länsstyrelserna har uppgifter inom drygt 20 av de 48 politikområdena. Länsstyrelserna har också omfattande förvaltningsuppgifter.

Länsstyrelserna hade 2005 kostnader om närmare 3,6 miljarder kronor. Av dessa finansierades något mindre än 60 procent inom ramen för politikområdet genom anslaget 32:1 *Länsstyrelserna m.m.*

Kommunala samverkansorgan

I samtliga län finns möjligheten att bilda kommunala samverkansorgan i form av

kommunalförbund enligt lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen. Ett sådant samverkansorgan svarar för vissa regionala utvecklingsfrågor i länet under förutsättning att samtliga kommuner är medlemmar i kommunalförbundet. Även landstinget kan vara medlem, men detta är inget krav. De uppgifter som överförs från länsstyrelserna till samverkansorganen finansieras av anslaget 32:2 *Kommunala samverkansorgan m.m.* men även delvis via anslaget 32:1 *Länsstyrelserna m.m.* Finansieringen via anslaget 32:2 *Kommunala samverkansorgan m.m.* uppgick 2005 till cirka 36,5 miljoner kronor.

För närvarande finns kommunala samverkansorgan i nio län; Blekinge, Dalarnas, Gotlands, Hallands, Jönköpings, Kalmar, Södermanlands, Uppsala och Östergötlands län. Ansökningar om bildande av kommunala samverkansorgan fr.o.m. 2007 har inkommit till regeringen från Värmlands, Gävleborgs, Kronobergs och Örebro län.

I Gotlands och i Kalmar län har samverkansorganen en större andel av de regionalpolitiska medlen än övriga samverkansorgan.

Försöksverksamheter

I Skåne respektive Västra Götalands län pågår försöksverksamheter med ändrad regional ansvarsfördelning mellan stat och landsting. Huvudsyftet är att utveckla former för en fördjupad demokratisk förankring av det regionala utvecklingsarbetet. Lagen (1996:1414) om försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning gäller t.o.m. den 31 december 2010.

I Gotlands län pågår en försöksverksamhet som innebär att länsarbetsnämndens och delar av Skogsstyrelsens verksamheter inordnats i länsstyrelsen. Se vidare under avsnitt 6.4.1 angående försöksverksamhetens förlängning.

Om det i länet varken finns kommunala samverkansorgan eller är fråga om ett län med försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning, skall länsstyrelsen driva och samordna det regionala utvecklingsarbetet i länet.

6.2 Utgiftsutveckling

Tabell 6.1 Utgiftsutveckling inom politikområdet

Miljoner kronor

	Utfall 2005	Budget 2006 ¹	Prognos 2006	Förslag 2007	Beräknat 2008	Beräknat 2009
32:1 Länsstyrelserna m.m. ²	2 153,3	2 402,8	2 372,5	2 360,5	2 315,7	2 341,2
32:2 Kommunala samverkansorgan	36,5	36,5	35,8	35,0	33,8	32,7
Totalt för politikområde Regional samhällsorganisation	2 189,8	2 439,3	2 408,3	2 395,5	2 349,5	2 373,9

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/06:FIU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Anslaget ingår t.o.m. 2006 i utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande.

6.3 Mål

Målet för politikområdet Regional samhällsorganisation är att länen skall utvecklas genom att de nationella målen får genomslag samtidigt som hänsyn tas till olika regionala förhållanden och förutsättningar.

Oavsett ansvars- och uppgiftsfördelning mellan stat och kommun gäller målet för samtliga län.

Ovanstående mål är beslutat av riksdagen (prop. 2000/01.1, bet. 2000/01:BoU1, rskr. 2000/01:90). Resultatbeskrivningen i det följande görs i förhållande till detta mål. I den mån regeringen bedömer att indelning i politikområden eller mål för dessa bör ändras återkommer regeringen vid ett senare tillfälle.

6.4 Insatser

6.4.1 Insatser inom politikområdet

Proposition om förlängd försöksverksamhet med vidgad samordnad länsförvaltning i Gotlands län
Sedan den 1 januari 1998 pågår en försöksverksamhet med vidgad samordnad länsförvaltning i Gotlands län. Försöket innebär att länsarbetsnämndens och Skogsstyrelsens verksamhet på Gotland har inordnats i länsstyrelsen.

Enligt förslaget i proposition Förlängd försöksverksamhet med vidgad samordnad länsförvaltning i Gotlands län (prop. 2005/2006:193, bet 2005/2006:KU38, rskr 2005/2006:255) har riksdagen beslutat att försöket skall förlängas ytterligare fyra år. Försöksverksamheten pågår därmed till utgången av 2010.

Samordning mellan länsstyrelserna

För att länsstyrelserna skall kunna fullgöra sitt uppdrag, nå uppsatta mål samt vidareutveckla verksamheten krävs fortsatt utveckling och effektivisering av verksamheten. Den tidigare regeringen har bl.a. i proposition Regional samverkan och statlig länsförvaltning (prop. 2001/02:7) tagit ställning för en ökad samordning och samverkan mellan länsstyrelserna och angett att det för vissa frågor kan övervägas en mer koncentrerad ärendehantering. Det kan på detta sätt vara möjligt att åstadkomma högre effektivitet och en mer rationell användning av

resurser, såväl ekonomiska som personella. Detta kan bl.a. ske genom fortsatt och vidareutvecklad samordning samt gemensamt resursutnyttjande mellan länsstyrelserna. Samarbeta har utvecklats mellan länsstyrelserna både i internadministrativa frågor och i den utåtriktade verksamheten. Två exempel på det första är dels den gemensamma IT-struktur som byggts upp och där samtliga länsstyrelser deltar, dels den gemensamma utbildningsverksamheten för egen personal, den s.k. länsstyrelseakademien. Ett exempel på utåtriktad verksamhet är vattenmyndighetsverksamheten.

Länsstyrelseutredningen bedömde i sitt betänkande Det ofullständiga pusslet (SOU 2004:14) bl.a. att dagens styrsystem och fördelning av ansvaret för styrningen av länsstyrelserna inte ger tillräckliga förutsättningar för en effektiv verksamhet. Några av utredningens förslag till förändringar avsåg just möjligheterna till utvecklad samordning och samverkan mellan länsstyrelserna.

Mot bakgrund av ovanstående gavs samtliga länsstyrelser i uppdrag att dels kartlägga hur den nuvarande samordningen, främst av stödverksamheten (t.ex. ekonomi- och personaladministrativa funktioner) mellan länsstyrelserna ser ut, dels föreslå hur samordningen kan vidareutvecklas (dnr Fi2005/2459). Länsstyrelsen i Skåne län hade ett sammanhållande ansvar för uppdraget och redovisade detta till regeringen i januari 2006.

Av rapporten framgick att länsstyrelserna i någon form samordnar sina stödverksamheter i totalt ett 70-tal fall. Samtliga länsstyrelser deltar i samordningsarbete i ett 30-tal fall. De områden där den mesta samordningen sker är inom IT, GIS (geografiska informationssystem) och telekommunikation. Personal- och ekonomiadministration tillhör också områden som ofta samordnas. Även när det gäller kärnverksamheten bedrivs ett omfattande samordningsarbete.

Utredningen pekar på att potentialen för ytterligare effektiviseringar och besparingar genom samverkan mellan länsstyrelserna är avsevärd. I regleringsbrevet för 2006 gavs därför länsstyrelserna i uppdrag att fortsätta arbetet med att utveckla samordningen mellan länsstyrelserna. Områden som enligt regleringsbrevet skall beaktas är utvecklingen av en för länsstyrelserna gemensam IT-arkitektur och IT-infrastruktur men också fortsatt administrativ

samordning genom bl.a. utveckling av en enhetlig redovisningsstruktur. Uppdragen skall redovisas senast den 1 december 2006.

Länsstyrelsernas gemensamma utveckling av e-förvaltningen

Länsstyrelserna redovisade i november 2004 uppdraget att intensifiera det gemensamma utvecklingsarbetet av e-förvaltningen (då kallat 24-timmarsmyndigheten).

Av rapporten framgår att ett utvecklingsarbete med 24-timmarsinriktning ställer delvis nya krav på myndigheterna. Kravbilden är komplex där hänsyn måste tas dels till externa intressenter, dels till nya eller anpassade interna handläggningsprocesser. Ärendevolymen inom många ärendegrupper är för liten för att enskilda länsstyrelser skall kunna bära nödvändiga investeringar. En ökad samordning, tillvaratagande av erfarenheter och en systematisk förvaltning av lösningarna är nödvändig. Mot bakgrund av detta drogs följande slutsatser.

- Det är viktigt att behålla och utveckla kontinuiteten i det fortsatta 24-timmarsarbetet.
- Länsstyrelsernas strategiska beslutsprocesser bör tydliggöras.
- Ytterligare samordning och samverkansfunktioner mellan länsstyrelserna är nödvändig.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län fick därför i januari 2005 i uppdrag att samordna det fortsatta arbetet (dnr Fi2004/5519). En för länsstyrelserna gemensam rapportering lämnades i december 2005. Målsättningen för det fortsatta arbetet är att under 2006 skall för alla länsstyrelser gemensamma elektroniska tjänster inom områdena körkort, väktare, stiftelser och yrkestrafik finnas tillgängliga via Internet. Samtidigt skall utvecklingsarbetet med att göra tillämpningar elektroniskt tillgängliga inom fler verksamheter fortsätta.

Länsstyrelsernas arbete med gemensam utveckling av e-förvaltningen fortsätter nu i enlighet med de intentioner och riktlinjer som angavs i den rapportering som lämnades i december 2005 och skall slutredovisas i december 2006. En modell för länsstyrelsernas fortsatta arbete inom e-förvaltningen har utvecklats och kan tillämpas för tillkommande tjänster.

Länsstyrelserna svarar för samordning av statliga insatser i det regionala utvecklingsarbetet

Länsstyrelserna skall, enligt förordningen (2003:595) om regionalt utvecklingsarbete, samordna statliga myndigheters insatser i det regionala utvecklingsarbetet. Den tidigare regeringen beslutade i oktober 2004 att ge samtliga länsstyrelser i uppdrag att gemensamt föreslå hur länsstyrelsernas samordning av de statliga myndigheternas insatser i det regionala utvecklingsarbetet bör vidareutvecklas och preciseras (dnr Fi2004/5012). Uppdraget samordnades av länsstyrelserna i Örebro och Västerbottens län och slutredovisades i december 2005 (dnr Fi2005/6362). I länsstyrelsernas rapport lämnas förslag på hur samordningen av de statliga myndigheternas insatser i det regionala utvecklingsarbetet kan förstärkas.

Den tidigare regeringen beslutade i mars 2006 att i delar överlämna rapporten till Ansvarskommittén. Rapporten bedömdes kunna bidra till kommitténs samlade bedömning av den regionala samhällsorganisationen. Vissa förslag, såsom hur länsstyrelsernas samordningsuppdrag är formulerat i författningar och instruktioner samt ändringar i länsstyrelseinstruktionen bedömdes kunna prövas i andra sammanhang.

6.4.2 Insatser utanför politikområdet

Länsstyrelserna har uppgifter inom ett stort antal politikområden. Detta innebär att beslut och insatser inom olika politikområden ofta får konsekvenser för länsstyrelsernas verksamhet.

De utgiftsområden, utöver utgiftsområde 1 Rikets styrelse, inom vilka länsstyrelserna bedriver verksamhet är:

- Utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet
- Utgiftsområde 8 Migration
- Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg
- Utgiftsområde 13 Arbetsmarknad
- Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid
- Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik
- Utgiftsområde 19 Regional utveckling

- Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård
- Utgiftsområde 21 Energi
- Utgiftsområde 22 Kommunikationer
- Utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar
- Utgiftsområde 24 Näringsliv

Den närmare redovisningen, och i förekommande fall bedömningen, av länsstyrelsernas, de kommunala samverkansorganens och försöksverksamhetens resultat återfinns under respektive utgifts- och politikområde.

6.5 Resultatredovisning

6.5.1 Resultat

Politikområdet Regional samhällsorganisations verksamhetsområden under 2005 var följande:

- kunskapsuppbyggnad, samordnings- och sektorsövergripande arbete,
- ärendehandläggning,
- tillsyn och vägledning.

Redovisningen av resultatet 2005 för politikområdet följer denna indelning. Avslutningsvis redovisas även uppgifter om kompetensförsörjning, ekonomisk situation och EA-värderingar.

Länsstyrelserna genomför, så som redovisats, insatser för att på olika sätt skapa högre effektivitet och bättre service genom förbättrade rutiner, ökad samordning mellan länsstyrelser och ökad tillgänglighet av länsstyrelsernas tjänster.

Vid länsstyrelsen i Gotlands län genomförs en försöksverksamhet med en vidgad samordnad länsförvaltning. Som en följd av detta redovisar Länsstyrelsen i Gotlands län också verksamhet inom områdena arbetsmarknad och skog inom verksamhetsområdet kunskapsuppbyggnad, samordnings- och sektorsövergripande arbete. Uppgifterna för länsstyrelsen i Gotlands län kan mot bakgrund av försöksverksamheten därför inte fullt ut jämföras med redovisningen för övriga län. Områdena arbetsmarknad och skog motsvarar cirka två procent av samtliga länsstyrelser totala kostnader.

Länsstyrelserna har i olika utsträckning påverkats av och anpassat sin verksamhet till olika omvärldsfaktorer. Detta gäller bl.a. krishantering i anslutning till flodvågen i Sydostasien, stormen Gudrun m.m. Vidare krävs anpassningar till den demografiska utvecklingen, konjunkturen, näringslivets strukturomvandling, bostadsbyggande, infrastruktursatsningar, försvarsnedläggningar och utlokalisering av statlig verksamhet.

Kunskapsuppbyggnad, samordnings- och sektorsövergripande arbete

Mål

Regeringens mål för länsstyrelserna för 2005 var ett långsiktigt hållbart förverkligande av den nationella politiken genom samordning och hänsynstagande till olika sakinressen.

Ovanstående mål är beslutat av den tidigare regeringen. Resultatbeskrivningen i det följande görs i förhållande till dessa mål.

Resultat

Det kunskapsuppbyggande, samordnings- och sektorsövergripande arbetet har blivit av allt större betydelse för att kunna jämka samman olika nationella mål och skilda intressen på regional nivå. Här har länsstyrelserna ett viktigt arbete i att hantera målkonflikter och att uppnå samhällsekonomiska och långsiktiga lösningar.

Det sektorsövergripande arbetet bedrivs såväl internt som externt. Samverkan sker med olika regionala och lokala aktörer, men även med andra länsstyrelser och centrala myndigheter.

Av årsredovisningarna framgår bl.a. att länsstyrelserna anser att ett sektorsövergripande arbetssätt överlag ger ett värdefullt bidrag till verksamhetens resultat, men att det också bedöms vara resurskrävande.

För verksamhetsområdet som helhet har länsstyrelserna för 2005 använt resurser motsvarande cirka 1,9 miljarder kronor eller drygt 54 procent av de totala verksamhetskostnaderna, vilket gör verksamhetsområdet till det mest resurskrävande.

I verksamhetsområdet ingår en bred och heterogen verksamhet, som omfattar bl.a. civilt försvar och räddningstjänst, naturvård och miljöskydd, miljömålsarbete, skydd och skötsel av områden m.m. Vidare ingår också regional

utveckling med bl.a. företagsstöd och gränsöverskridande samarbete.

Variationen mellan länsstyrelserna vad gäller nedlagda kostnader inom verksamhetsområdet är dock stor, mellan cirka 47 och 66 procent, se tabell 6.2. Liksom föregående år lägger länsstyrelserna i norra Sverige de största andelarna av sina kostnader på detta verksamhetsområde. I län med kommunala samverkansorgan och försöksverksamhet har vissa arbetsuppgifter inom detta område förts över till dessa från länsstyrelserna. Detta kan delvis förklara den variation i resursförbrukning som återfinns inom verksamhetsområdet.

Tabell 6.2 Sektorsövergripande arbete m.m. som andel av kostnader 2004 och 2005

Procent

Länsstyrelsen i	2005	2004
Norrbottnens län	66	64
Västernorrlands län	65	63
Gotland län	65	35
Södermanlands län	64	58
Jämtlands län	62	60
Västerbottens län	61	62
Uppsala län	57	54
Kalmar län	56	52
Gävleborgs län	55	55
Dalarnas län	54	51
Blekinge län	54	49
Västmanlands län	53	55
Örebro län	52	52
Värmlands län	51	52
Stockholms län	50	47
Hallands län	50	47
Kronobergs län	49	48
Jönköpings län	48	49
Östergötlands län	47	60
Västra Götalands län	47	46
Skåne län	47	44
Genomsnitt	54	53

Källa: Länsstyrelsernas årsredovisningar 2005 och 2004

Ärendehandläggning

Mål

Regeringens mål 2005 var att länsstyrelsernas ärendehandläggning skall kännetecknas av en enhetlig rättstillämpning, god service och

information samt av en snabb och korrekt handläggning.

Ovanstående mål är beslutat av den tidigare regeringen. Resultatbeskrivningen i det följande görs i förhållande till dessa mål.

Resultat

Under 2005 inkom cirka 690 000 ärenden till länsstyrelserna. Därutöver tillkom ytterligare cirka 26 000 initiativärenden. Föregående år var motsvarande antal 665 000 respektive 24 000. De dominerande ärendegrupperna var kommunikations- och lantbruksärenden. Tillsammans utgjorde de närmare 80 procent av samtliga ärenden.

Det totala antalet ärenden vilka överklagats uppgick 2005 till cirka 11 000, vilket är en marginell förändring jämfört med 2004. Av de ärenden som avgjorts i högre instans (cirka 9 000) har länsstyrelsens beslut ändrats i 13 procent av fallen, vilket är två procent mer än föregående år.

För verksamhetsområdet ärendehandläggning som helhet har länsstyrelserna för verksamhetsåret 2005 använt resurser motsvarande en dryg miljard kronor. Det motsvarar 29 procent av länsstyrelsernas totala verksamhetskostnader. Andelen har minskat något mot tidigare år, vilket framgår av tabell 6.3, samtidigt som antalet inkomna ärenden ökat. Detta kan indikera att länsstyrelsernas pågående arbete med att rationalisera arbetsrutiner och införa ändamålsenliga elektroniska lösningar resulterar i ett effektivare resursutnyttjande inom verksamhetsområdet.

Tabell 6.3 Ärendehandläggning som andel av kostnader 2004 och 2005

Procent

Länsstyrelsen i	2005	2004
Skåne län	36	41
Hallands län	34	40
Västra Götalands län	33	35
Östergötlands län	32	38
Jönköpings län	32	37
Stockholms län	32	34
Örebro län	32	33
Blekinge län	30	36
Dalarnas län	30	35
Värmlands län	30	32
Gävleborgs län	30	26
Kronobergs län	29	36
Gotlands län	29	17
Kalmar län	27	36
Uppsala län	27	33
Jämtlands län	26	28
Västmanlands län	25	28
Västerbottens län	25	24
Södermanlands län	23	29
Västernorrlands län	22	29
Norrbottnens län	21	23
Genomsnitt	29	32

Källa: Länsstyrelsernas årsredovisningar 2005 och 2004

Tillsyn och vägledning

Mål

Regeringens mål 2005 för länsstyrelserna är ett ökat skydd för enskilda och värnande om samhället i övrigt genom såväl tillsyn som vägledande arbete.

Ovanstående mål är beslutat av den tidigare regeringen. Resultatbeskrivningen i det följande görs i förhållande till dessa mål.

Resultat

Länsstyrelserna utövar tillsyn över verksamheter som kommunerna ansvarar för, t.ex. äldreomsorg, miljö- och hälsoskydd samt socialtjänst, men även över andra aktörer inom t.ex. näringslivet. Tillsynen är därmed ett viktigt instrument för att tillse att de nationella målen uppnås och att statsmakternas beslut fullföljs samt att kvaliteten upprätthålls inom dessa områden.

Flera länsstyrelser uppger i årsredovisningen att prioriteringar varit nödvändiga att göra inom tillsynsverksamheten.

Under avsnitt 6.6 framgår att Riksrevisionen i sin effektivitetsrevision av överförmyndarna (RiR 2006:5) bl.a. uppmärksammar att variationen är stor mellan länsstyrelserna när det gäller hur ofta och på vilket sätt tillsyn genomförs samt vilka åtgärder som föreslås med anledning av upptäckta brister. Det är regeringens uppfattning att länsstyrelsernas tillsyn i grunden skall ske på ett likvärdigt sätt över hela landet. Genom den s.k. Länsstyrelseakademien tar länsstyrelserna nu fram en gemensam utbildning med syftet att utveckla tillsynsarbetet på länsstyrelserna och uppnå en jämn kvalitet inom och mellan länsstyrelserna. Utbildningen skall behandla de delar av tillsynsarbetet som är gemensamma för de olika tillsynsområdena. En färdig utbildning bedöms kunna vara tillgänglig andra halvåret 2007.

Antalet objekt med tillsynsplaner har ökat under 2005. Antalet objekt som länsstyrelserna enligt lag eller förordning skall utöva tillsyn över var under 2005 ungefär 830 000. Cirka 600 000 av dessa återfinns inom kulturmiljöområdet och utgörs till stor del av fornminnen. Miljötillsyn utgör det kostnadmässigt största området inom verksamhetsområdet i de flesta län. I storstadslänen utgör dock den sociala tillsynen den största andelen av verksamhetsområdets kostnader.

För verksamhetsområdet som helhet har länsstyrelserna under 2005 använt cirka 590 miljoner kronor motsvarande 16 procent av de totala verksamhetskostnaderna, se tabell 6.4 nedan. Tillsyn som andel av den totala kostnaden har ökat med en procentenhet sedan föregående år.

Tabell 6.4 Tillsyn som andel av kostnader 2004 och 2005

Procent

Länsstyrelsen i	2005	2004
Kronobergs län	22	18
Västmanlands län	22	19
Östergötlands län	21	20
Västra Götalands län	20	20
Värmlands län	19	18
Jönköpings län	19	16
Stockholms län	18	20
Blekinge län	17	16
Kalmar län	17	16
Skåne län	17	17
Örebro län	16	17
Uppsala län	16	16
Hallands län	16	15
Dalarnas län	16	15
Gävleborgs län	15	14
Västerbottens län	13	15
Norrbottnens län	13	12
Västernorrlands län	13	12
Södermanlands län	12	13
Jämtlands län	12	13
Gotlands län	7	9
Genomsnitt	16	15

Källa: Länsstyrelsernas årsredovisningar 2005 och 2004

Kompetensförsörjning och sjukfrånvaro

Hög medelålder ger ökat antal pensionsavgångar kommande år

Personalen vid länsstyrelserna har alltså en något högre medelålder än i staten som helhet.

Ett årligen ökande antal pensionsavgångar under kommande år innebär att länsstyrelserna måste säkerställa att viktig kompetens inte försvinner från verksamheten. Allt fler länsstyrelser arbetar därför med strategiska frågor och kompetensförsörjningsfrågor, där kompetensanalyser, kompetensinventeringar och individuella kompetensplaner utgör viktiga instrument.

Goda rekryteringsmöjligheter

Det totala antalet anställda vid länsstyrelserna 2005 uppgick till 5 803 personer. Det är en ökning med 221 personer jämfört med 2004.

Flera länsstyrelser redovisar att det är förhållandevis lätt att rekrytera ny personal och

att många av de nyanställda är kvinnor. Problem finns dock när det gäller att rekrytera och behålla erfaren personal. Erfarna medarbetare är ofta starkt konkurrensutsatta och därmed svåra att behålla. Detta gäller framför allt yrkesgrupper med hög specialistkompetens. Flera länsstyrelser redovisar svårigheter att rekrytera personer med utländsk bakgrund som klarar konkurrensen med övriga sökande och att antalet sökande med utländsk bakgrund är få.

Sjukfrånvaron är fortsatt hög

Under 2005 varierade den totala sjukfrånvaron i länsstyrelserna mellan 2,3 och 6,8 procent av tillgänglig arbetstid. Elva länsstyrelser hade under 2005 en något ökande sjukfrånvaro. I arton länsstyrelser hade kvinnor högre sjukfrånvaro än män. För att bemöta sjukfrånvaron redovisar länsstyrelserna ett antal åtgärder för att förbättra hälsan och minska sjukfrånvaron. Många länsstyrelser har i samarbete med företagshälsovården satsat aktivt på tidigare rehabilitering av långtidssjukskrivna, vilket har lett till att de i många fall kunnat återvända till arbetet. Vidare har länsstyrelserna genomfört satsningar på friskvård och ergonomi.

EA-värderingar och ekonomisk situation

Positiv utveckling i EA-värderingen

Ekonomistyrningsverket (ESV) genomför årligen en ekonomiadministrativ värdering av hur myndigheterna följer regelverket, främst inom områdena redovisning, finansiering och betalningsflöden. EA-värderingen mäter efterlevnaden av de ekonomiadministrativa regler som gäller för statliga myndigheter.

För 2005 har femton länsstyrelser erhållit omdömet Fullt tillfredsställande. Resterande sex länsstyrelser har fått omdömet Tillfredsställande. Utvecklingen de senaste åren har varit positiv. År 2004 erhöll tio länsstyrelser högsta omdöme, då återfanns också två länsstyrelser med omdömet Ej tillfredsställande. År 2003 hade sju länsstyrelser högsta omdöme, vilket i sin tur var två fler än 2002. Länsstyrelserna i Hallands, Jönköpings och Östergötlands län har erhållit bästa möjliga omdöme varje år sedan 1997.

Kostnads- och intäktsutvecklingen

Kostnaderna för verksamheten vid landets 21 länsstyrelser uppgick till 3 595 miljoner kronor 2005. Det innebär en kostnadsökning med 3,8

procent jämfört med föregående år, vilket motsvarar 136 miljoner kronor. Personalkostnader utgjorde 2 320 miljoner kronor eller 64,5 procent av totala kostnader. Lokalkostnader utgjorde 263 miljoner kronor (7,3 procent) och 946 miljoner kronor (26,3 procent) övriga driftskostnader. I jämförelse med 2004 är det små skillnader i den procentuella fördelningen för de olika kostnadsslagen.

Länsstyrelsernas intäkter uppgick till 3 596 miljoner kronor.

Länsstyrelserna är i huvudsak anslagsfinansierade
Anslaget 32:1 *Länsstyrelserna m.m.* utgjorde den dominerande inkomstkällan med 2 150 miljoner kronor, vilket motsvarade i det närmaste 60 procent av länsstyrelsernas totala intäkter. Anslagets andel av den totala finansieringen varierar dock kraftigt mellan länsstyrelserna.

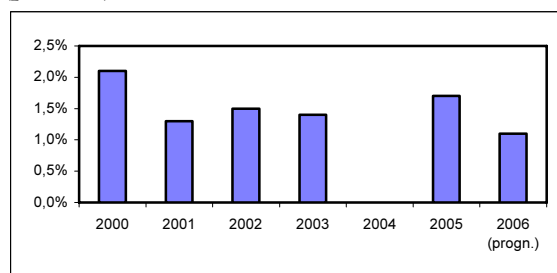
Intäkter av bidrag utgjorde den största, och ökande, finansieringskällan efter anslag 32:1 *Länsstyrelserna m.m.* med 30 procent av länsstyrelsernas totala finansiering eller 1 080 miljoner kronor. År 2004 svarade intäkter av bidrag för knappt 26 procent av finansieringen. De största bidragsgivarna är Naturvårdsverket, Jordbruksverket, Krisberedskapsmyndigheten, Riksantikvarieämbetet, Räddningsverket och EU. Härutöver har ett tiotal anslag under 2005 finansierat länsstyrelsernas förvaltningskostnader med sammanlagt 151 miljoner kronor, vilket är en minskning med 61 miljoner kronor jämfört med 2004. Avgifter och övriga ersättningar (som får disponeras av myndigheten) har finansierat länsstyrelsernas verksamhet med sammanlagt 203 miljoner kronor. Detta är en ökning med 24 miljoner kronor.

Trenden under de senaste åren har varit att finansieringen via anslag 32:1 *Länsstyrelserna m.m.* minskat och andra finansieringskällor blivit allt viktigare.

År 2005 vändes det totala anslagssparandet för länsstyrelserna från ett utnyttjande av anslagskrediterna med 0,7 miljoner kronor, vilket motsvarar minus 0,1 procent av tilldelat anslag, till ett anslagssparande på 37,6 miljoner kronor, vilket motsvarar 1,7 procent av tilldelat anslag, se diagram 6.1.

Diagram 6.1 Anslagssparandets utveckling 2000-2005

Andel av anslag 32:1 *Länsstyrelserna m.m.* (procent)

Källa: Länsstyrelsernas årsredovisningar 2000-2005 samt länsstyrelsernas prognos per den 21 augusti 2006

6.5.2 Analys och slutsatser

Nya arbetsuppgifter har under de senaste åren ålagts länsstyrelserna. Resurstillskott tillsammans med effektiviseringar och omprioriteringar har möjliggjort att länsstyrelserna har kunnat fullfölja sina åtaganden.

Länsstyrelserna har bedrivit sin verksamhet på ett i huvudsak tillfredsställande sätt och med gott resultat. Det finns dock, liksom tidigare år, skillnader mellan de olika länsstyrelserna och mellan de olika sakområdena. Detta framgår bl.a. av länsstyrelsernas årsredovisningar för 2005 (dnr Fi2006/980), miljöledningsredovisningar (dnr Fi2006/979), risk- och sårbarhetsanalyser (dnr Fi2006/293), budgetunderlag för 2006 (dnr Fi2006/968) samt delårsrapport för perioden januari 2006 till juni 2006 (dnr Fi2006/3800).

Ett kontinuerligt utvecklingsarbete pågår såväl hos länsstyrelserna som inom Regeringskansliet för att förbättra uppföljningen och möjligheterna till jämförelser, bl.a. med syfte att nå en högre grad av enhetlighet mellan länsstyrelserna.

För att länsstyrelserna även fortsättningsvis skall kunna fullgöra sina uppgifter på ett tillfredsställande sätt inom ramen för tilldelade medel krävs dock en fortsatt utveckling och effektivisering av verksamheten. Regeringen vill i det sammanhanget lyfta fram möjligheterna till fortsatt och vidareutvecklad samordning och samverkan samt gemensamt resursutnyttjande mellan länen. En utgångspunkt för det fortsatta arbetet skall ligga i den utredning som länsstyrelserna gemensamt genomfört under 2005 (dnr Fi2005/2459), och som redovisades under tidigare avsnitt.

Vad gäller det fortsatta utvecklingsarbetet inom e-förvaltningen anser regeringen det vara

av vikt att länsstyrelserna uppträder samlat och tillhandahåller gemensamma tjänster som förenklar för medborgare, företag och andra aktörer inom den offentliga sektorn. Länsstyrelserna skall i större utsträckning än i dag tillhandahålla tjänster via Internet. I det fortsatta arbetet ingår att analysera och kartlägga vilka hinder, till exempel inom lagstiftningen, som kan behöva justeras.

Regeringen förutsätter att länsstyrelserna i ett utvecklingsarbete som bygger på gemensamma lösningar också gemensamt finansierar detta. Inom ramen för länsstyrelsernas tilldelade anslag för 2006, (32:1 *Länsstyrelserna m.m.*) omdisponerades i regleringsbrevet för 2006 sammanlagt nio miljoner kronor för gemensamma utvecklingsinsatser. Dessa medel administreras av Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Detta har underlättat administrationen och tydliggjort styrningen av utvecklingsprojekten. Regeringen har därför för avsikt att på motsvarande sätt omdisponera medel för kommande års utvecklingsarbete.

När det gäller personalförsörjning vill regeringen framhålla vikten av att länsstyrelserna fortsätter arbeta för en jämn könsfördelning och en ökad andel anställda med utländsk bakgrund.

6.6 Revisionens iakttagelser

Riksrevisionen har i den årliga revisionen i allt väsentligt funnit länsstyrelsernas årsredovisningar rättvisande (dnr Fi2006/1532). Revisionsberättelse med invändning avseende 2005 har lämnats för Länsstyrelserna i Gävleborgs, Jämtlands och Kronobergs län.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län

Riksrevisionens invändning avser ett förfarande i strid med 9 § förordningen (1993:528) om statliga myndigheters lokalförsörjning. Enligt nämnda förordning får statliga myndigheter endast efter medgivande från regeringen ingå hyres- och arrendeavtal av ekonomisk betydelse som har längre löptid än sex år. Länsstyrelsen har, utan att inhämta regeringens medgivande, tecknat ett nyttjanderättsavtal med en upplåtelseid om 49 år med Sandvikens kommun gällande en byggnad och mark i Gysinge för ett s.k. Naturum. Länsstyrelsen har efter invändningen lämnat en skrivelse till regeringen

med anhållan om att regeringen i efterhand medger rätt för Länsstyrelsen att teckna sådant avtal.

Länsstyrelsen i Jämtlands län

Riksrevisionens invändning avser balansposten övriga fordringar som har redovisats med ett 63 miljoner kronor för högt belopp. Den interna kontrollen har inte fångat upp att underlaget till en bokförd post avseende rekvisition av medel från Europeiska socialfonden vid bokslutstidpunkten inte längre motsvarade en balansgill fordran. Balansräkningen ger därmed inte en rättvisande bild av den finansiella ställningen och resultaträkningen inte en rättvisande bild av årets kapitalförändring. Länsstyrelsen kommer att följa Riksrevisionens rekommendationer att genomföra en översyn av sina interna rutiner.

Länsstyrelsen i Kronobergs län

Länsstyrelsen har, som en följd av ledningens bristande interna styrning och kontroll, överskridit anslaget 33:1 *Allmänna regionalpolitiska åtgärder* med 522 000 kronor.

Vidare har länsstyrelsen belastat anslag 32:1 *Länsstyrelserna m.m.*, med 1 800 000 kronor avseende utgifter som skall finansieras med bidrag, det vill säga andra medel än anslag. Detta har medfört att länsstyrelsen har redovisat utgående överföringsbelopp med 745 000 kronor i stället för 2 545 000 kronor. Redovisningen ger därmed inte en rättvisande bild av utgående överföringsbelopp. Vad gäller överskridande av anslag 33:1 *Allmänna regionalpolitiska åtgärder* kommer Länsstyrelsen följa Riksrevisionens rekommendation att se över sina interna rutiner. I Länsstyrelsens svar på Riksrevisionens revisionsrapport har Länsstyrelsen invänt mot Riksrevisionens beräkning av utgående överföringsbelopp på anslag 32:1 *Länsstyrelserna m.m.*

Effektivitetsrevisionen

Den statliga tillsynen fyller en viktig funktion för att säkerställa och följa upp att mål och uppdrag faktiskt blir genomförda. Med tanke på länsstyrelsernas centrala roll när det gäller tillsynsuppgifter har Riksrevisionen i ett antal granskningar särskilt fokuserat på hur länsstyrelserna hanterar denna verksamhet och bl.a. gjort följande iakttagelser.

I granskningen av tillsynen av överförmyndarna (RiR 2006:5) konstaterar Riksrevisionen att det finns omfattande problem med

länsstyrelsernas tillsyn. Länsstyrelserna gör för få inspektioner och när väl fel upptäcks använder de sällan tillgängliga åtgärder för att korrigera dem. Variationen är stor mellan länsstyrelserna när det gäller hur ofta och på vilket sätt tillsyn genomförs samt vilka åtgärder som föreslås med anledning av upptäckta brister.

Betydande brister finns också i tillsynen över Svenska kyrkans begravningsverksamhet. Länsstyrelserna skall ha tillsyn över verksamheten och skall också för varje kommun utse begravningsombud som skall kontrollera verksamheten. Riksrevisionens granskning (RiR 2006:7) visar att huvuddelen av ombuden framstår som passiva. Länsstyrelserna gör ingen egen prövning av kommunernas förslag till ombud. Flertalet länsstyrelser bedriver heller ingen tillsyn utöver den som ombuden svarar för.

Inom miljösektorn förekommer på flera områden ett parallellt ansvar för den operativa tillsynen där huvudmannaskapet delas mellan länsstyrelsen och andra statliga och kommunala tillsynsmyndigheter. Riksrevisionen har granskat några sådana fall där brister i tillsynen har kunnat konstateras. Detta avser bl.a. granskningen av tillsynen av miljöavgifter från avfallsförbränningen (RiR 2005:31), granskningen av beredskapen vid oljekatastrofer (RiR 2005:31) samt granskningen av tillsynen över tillverkare och importörer av kemiska produkter (RiR 2006:4).

Regeringens bedömning

Vad beträffar den årliga revisionen är frågan om medgivande för Länsstyrelsen i Gävleborgs län att teckna nyttjanderättsavtal med Sandvikens kommun under beredning. Likaså bereds frågan om Länsstyrelsen i Kronobergs läns beräkning av utgående överföringsbelopp.

Länsstyrelserna har svarat för en oproportionerligt stor andel av den årliga revisionens invändningar de senaste åren. Att så är fallet kan bero på att länsstyrelserna svarar för en bred, heterogen och komplex verksamhet, men också på att Riksrevisionen i detta fall har en möjlighet att granska 21 länsstyrelser likartade verksamhet och redovisning. Samtidigt hör några enstaka länsstyrelser till dem som har uppmärksammats oftare av revisionen. Det kan alltså handla om såväl generella som myndighets-specifika brister som uppmärksammats. Det är angeläget att länsstyrelserna inte får fler revisionsinvändningar för innevarande och

kommande år. Regeringen kommer därför att noga följa utvecklingen och överväga åtgärder för länsstyrelsernas del som bl.a. ansluter till regeringens insatser för en utvecklad intern styrning och kontroll. Det finns dock anledning att i detta sammanhang avvakta såväl resultatet av den pågående översynen av verksamhetsförordningen (1995:1322) som Ansvarskommitténs arbete.

Vad beträffar effektivitetsrevisionen har såväl frågan om länsstyrelsernas tillsyn över överförmyndare som över begravningsverksamheten uppmärksammats vid myndighetsdialoger och vid andra möten med länsstyrelserna. Länsstyrelserna har också själva vidtagit åtgärder för att stärka tillsynen i dessa avseenden. Regeringen kommer att överväga Riksrevisionens iakttagelser och rekommendationer.

Såvitt avser tillsynen över överförmyndare har utredningen om förmyndare, gode män och förvaltare lämnat sitt slutbetänkande (SOU 2004:112). Utredningens förslag har remissbehandlats och bereds för närvarande inom regeringskansliet.

6.7 Politikens inriktning

En bättre samordnad länsförvaltning

När det gäller länsstyrelserna grundar sig politikområdet på en förvaltningspolitisk idé om samordning av olika sektorsintressen; principen om den samordnade länsförvaltningen (prop. 2001/02:7, bet. 2001/02:KU7, rskr 2001/02:138). Denna princip ligger fast och innebär när det gäller den regionala nivån, bl.a. att regional statlig verksamhet skall inordnas i länsstyrelsen där det är lämpligt.

Länsstyrelsens roll är att vara statens regionala företrädare och samordna de statliga intressena i de frågor som statsmakten lagt på länsstyrelsen, bl.a. genom att tillämpa ett tvärsektoriellt arbetssätt i verksamheten. Länsstyrelsen skall också vara statens primära kontaktlänk gentemot kommunerna och där företräda statens samlade intressen.

Det är regeringens uppfattning att länsstyrelserna erbjuder en unik möjlighet till samverkan och samordning på regional nivå, men att den måste utnyttjas bättre än vad som görs i dag. Till exempel ansåg Länsstyrelseutredningen i sitt slutbetänkande Det ofull-

ständiga pusslet (SOU 2004:14) att det saknas ett samlat grepp för ett förverkligande av principen om den samordnade länsförvaltningen och dess genomslag i den ekonomiska styrningen av länsstyrelserna.

I tilläggsdirektiv till Ansvarskommittén (dir. 2004:93) har den tidigare regeringen givit kommittén i uppgift att bl.a. kartlägga hur de statliga regionala uppgifterna är fördelade på länsstyrelser och andra regionala organ samt lämna förslag på hur den statliga verksamheten på regional nivå skall utformas. Vidare skall också länsstyrelsens roll och förutsättningar som samordnare av den statliga verksamheten på regional nivå analyseras.

Ökad samordning mellan länsstyrelserna är av stor vikt framöver

Vad gäller arbetet för ökad samordning mellan länsstyrelserna som redovisas under avsnitt 6.4.1 har regeringen för avsikt att, med utgångspunkt i det av Länsstyrelsen i Skåne redovisade uppdraget, återkomma i bl.a. regleringsbrevet för 2007 med inriktning för länsstyrelsernas fortsatta samordningsarbete.

Ökade kontrollfrekvenser inom jordbruksområdet

I mars 2006 fastställde Jordbruksverket höjda kontrollfrekvenser för gårdsstödet, LBU-stöden och systemet för identifiering och registrering av nötkreatur samt handjursbidraget. Höjningen är ett resultat av de revisioner som Europeiska kommissionen har genomfört i Sverige. Kommissionen har vidare framfört krav på att kontrollerna inte längre skall aviseras i förväg.

Utöver höjd kontrollfrekvens och oaviserade kontroller innebar införandet av Gårdsstödet 2005 att antalet kontroller totalt ökat för länsstyrelserna.

Regeringen bedömer att länsstyrelsernas arbete under 2006 kan finansieras inom ram för nuvarande anslag. Regeringen avser att återkomma med en bedömning av resursbehovet för 2007 och framåt.

6.8 Budgetförslag

6.8.1 32:1 Länsstyrelserna m.m.

Tabell 6.5 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
2005	Utfall	2 153 295	Anslags-sparande	37 586
2006	Anslag	2 402 807 ¹	Utgifts-prognos	2 372 483
2007	Förslag	2 360 522		
2008	Beräknat	2 315 658 ²		
2009	Beräknat	2 341 176 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/06:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition. Anslaget ingår t.o.m. 2006 i utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande.

² Motsvarar 2 277 202 tkr i 2007 års prisnivå.

³ Motsvarar 2 251 535 tkr i 2007 års prisnivå.

Länsstyrelsen verkar utifrån den grundläggande uppgiften att vara statens regionala företrädare och samordnare i de frågor som statsmakterna lagt på länsstyrelsen. I länsstyrelsens roll ingår att agera utifrån ett statligt helhetsperspektiv och därigenom bidra till att nationella intressen får genomslag på regional nivå. Även för många av de offentliga åtaganden som utförs av kommuner eller andra aktörer har länsstyrelserna uppgifter avseende samordning, tillsyn, uppföljning och utvärdering.

Länsstyrelserna har också omfattande allmänna förvaltningsuppgifter. Anslaget 32:1 *Länsstyrelserna m.m.* avser medel för länsstyrelsernas verksamhet. Anslaget finansierar cirka två tredjedelar av länsstyrelsernas förvaltningskostnader.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.6 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor				
Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomstitel	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2005	1 866 526	-	-	-11 300
Prognos 2006	1 935 100	72 800	79 900	-7 100
Budget 2007	1 571 300	77 200	83 200	-6 000

Tabell 6.7 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2005 (varav tjänsteexport)	-	-	6 100
Prognos 2006 (varav tjänsteexport)	16 000	16 900	- 900
Budget 2007 (varav tjänsteexport)	15 900	16 800	- 900

Sammanlagt redovisades under 2005 inkomster på tjugosex inkomsttitlar. I tabell 6.8 redovisas de volymmässigt största inkomsttitlarna.

Tabell 6.8 Inkomsttitlar

Tusen kronor

Inkomsttitel	Rubricering	Belopp
6312	Bidrag från EG:s regionalfond perioden 2000–06	1 330 520
6412	Bidrag från EG:s socialfond perioden 2000–06	318 345
2537	Miljöskyddsavgift	93 406
6122	EG-finansierade struktur- och regionalstöd, 2000–06	45 106
2511	Expeditions- och ansökningsavgifter	21 649
2811	Övriga inkomster av statens verksamhet	20 740
2539	Täktavgifter	17 057
	Övriga inkomster mot inkomsttitel	19 703
Summa		1 866 526

Källa: Statens budgeterings- och rapporteringssystem, Hermes

De avgifter som får disponeras utgörs bl.a. av avgifter för körkortsadministration, avgifter inom lantbruksområdet (bl.a. förprovning av djurstallar), tillsyn av pantbanker, avgifter för alkoholås, provning om ansökan om handledarskap enl. 4 kap. 8 § körkortsförordningen (1998:980) samt viss uppdragsverksamhet.

Regeringens överväganden

Stöd för källsortering

För att finansiera länsstyrelsernas ökade administrativa kostnader för investeringsstöd avseende källsortering i flerbostadshus tillfördes 1 100 000 kronor i budgetpropositionen 2005. Stödet upphör fr.o.m. 2007.

Rovdjursförvaltning

I 2006 års ekonomiska vårproposition angavs att länsstyrelsernas arbete inom rovdjursförvaltningen från 2007 bör förstärkas och att anslaget bör ökas med 11 000 000 kronor.

Tillsyn familjehem och HVB

I 2006 års ekonomiska vårproposition angavs att länsstyrelserna bör förstärka tillsynen av familjehem och hem för vård eller boende för barn och unga. För 2007 och 2008 angavs att anslaget bör ökas med 10 000 000 kronor per år.

Krisberedskap och länsstyrelsernas roll i krishanteringssystemet

I proposition Samverkan vid kris – för ett säkrare samhälle, (prop. 2005/06:133) tydliggörs länsstyrelsernas roll i krishanteringssystemet och åtgärder redovisas som avser att stärka deras generella förmåga till krishantering. Av denna anledning överförs 14 700 000 kronor från det under utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet uppförda anslaget 7.5 *Krisberedskap* till anslag 32:1 *Länsstyrelserna m.m.* Viss verksamhet hos länsstyrelserna kommer även fortsättningsvis att finansieras genom anslag 7.5 *Krisberedskap* enligt den planeringsprocess som Krisberedskapsmyndigheten bedriver.

Värdetransporter

Proposition Ändrade regler om auktorisation av bevakningsföretag, (prop. 2005/06:136) bedöms för länsstyrelserna innebära merkostnader på 1 800 000 kronor vilket föranleder en engångsvis överföring från anslag 4:1 *Polisorganisationen* till anslag 32:1 *Länsstyrelserna m.m.*

Den nya organisationen för strukturfondsadministrationen 2007--2013

Den nya organisationen för strukturfondsperioden 2007–2013 som aviserades i juni 2006 innebär vissa förändringar i beredningen av strukturfondsärenden som påverkar flera länsstyrelser, kommunala samverkansorgan och landstingen i försökslänerna Skåne och Västra Götaland. Den nya strukturfondsorganisationen beskrivs närmare under utgiftsområde 19 Regional utveckling och utgiftsområde 13 Arbetsmarknad.

Under den nya programperioden kommer Nutek att ges uppgiften att vara förvaltningsmyndighet och attesterande myndighet för de regionala strukturfondsprogrammen inom målet

Regional konkurrenskraft och sysselsättning avseende Europeiska regionala utvecklingsfonden. Uppgiften att avsluta programperioden 2000–2006 ligger kvar på ansvariga länsstyrelser. Från och med 2007 skall resurser stegvis överföras från länsstyrelser, samverkansorgan och självstyrelseorgan till Nutek. Under 2007 skall detta finansieras genom att 11 500 000 kronor överförs från anslag 32:1 *Länsstyrelserna m.m.* till anslag 38:1 *Verket för näringslivsutveckling* avseende verksamhet för 2007. Härutöver skall medel överföras från anslag 32:2 *Kommunala samverkansorgan m.m.* Se motsvarande avsnitt under 6.8.2.

Vidare kommer under den nya programperioden Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (Svenska ESF-rådet) att vara förvaltningsmyndighet och attesterande myndighet för målet Regional konkurrenskraft och sysselsättning avseende Europeiska socialfonden. Uppgiften att avsluta programperioden 2000–2006 ligger kvar på ansvariga länsstyrelser.

Från och med 2007 skall resurser stegvis överföras från länsstyrelserna till Svenska ESF-rådet. Under 2007 skall detta finansieras genom att 1 250 000 kronor överförs från anslag 32:1 *Länsstyrelserna m.m.* till anslag 22:6 *Rådet för Europeiska Socialfonden i Sverige.*

Då diskussioner fortfarande pågår mellan berörda länsstyrelser och Nutek respektive Svenska ESF-rådet om övergången till den nya programperioden och arbetet med avslutande av den innevarande programperioden avser regeringen att i budgetpropositionen för 2008 göra en slutlig bedömning över hur mycket medel som skall föras över från anslagen 32:1 *Länsstyrelserna m.m.* och 32:2 *Kommunala samverkansorgan m.m.* för åren 2008 och 2009 till anslagen 38:1 *Verket för näringslivsutveckling* samt 22:6 *Rådet för europeiska socialfonden i Sverige.*

Ekonomistyrningsverket (ESV) blir för programperioden 2007–2013 revisionsmyndighet. ESV skall också ansvara för de program för territoriellt samarbete där förvaltningsmyndigheten är placerad i Sverige. Från 2007 skall därför resurser tillföras ESV. Uppdraget skall bl.a. finansieras genom att 3 400 000 kronor överförs från anslag 32:1 *Länsstyrelserna m.m.* till anslag 1:2 *Ekonomistyrningsverket.*

För att revisionen av programmen under innevarande period skall kunna slutföras kommer

ESV att ställa revisionsresurser till bl.a. Länsstyrelsen i Gävleborgs läns förfogande i den utsträckning som bedöms nödvändig för att länsstyrelsen skall kunna fullfölja sin revisionsuppgift. Formerna för detta skall regleras i ett avtal mellan myndigheterna.

Vid genomförandet av den nya organisationen för strukturfondsadministrationen skall 6 b § lagen (1982:80) om anställningsskydd beaktas.

Arbetsmarknadspolitisk satsning

I budgetpropositionen för 2006 föreslog den tidigare regeringen en tvådelad arbetsmarknadspolitisk satsning för genomförande under 2006 och 2007. Totalt uppgick satsningen till 131 miljoner kronor per år och motsvarade cirka 310 anställningar. Regeringen anser att den tidigare regeringens satsning riktad mot länsstyrelserna skall fasas ut i en snabbare takt än tidigare angivet. Anslag 32:1 *Länsstyrelserna m.m.* föreslås därför minskas med 65,5 miljoner kronor.

Sametinget

Riksdagen har i enlighet med proposition Ett ökat samiskt inflytande, (prop. 2005/06:86) beslutat att Sametinget skall överta uppgifter som i huvudsak rör interna samiska förhållanden och som nu handläggs av Jordbruksverket eller länsstyrelserna.

Från anslag 32:1 *Länsstyrelserna m.m.* förslås 1 930 000 kronor omfördelas till anslag 45:1 *Sametinget*, varav 1 625 000 från Länsstyrelsen i Norrbottens län, 260 000 kronor från Länsstyrelsen i Västerbottens län och 45 000 kronor från Länsstyrelsen i Jämtlands län.

Tabell 6.9 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 32:1 Länsstyrelserna m.m.

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006 ¹	2 402 477	2 402 477	2 402 477
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	17 446	58 314	113 789
Beslut	-71 970	-157 912	-188 161
Överföring till/från andra anslag	12 569	12 781	13 069
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 360 522	2 315 658	2 341 176

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att anslaget för 2007 uppgår till 2 360 522 000 kronor. För 2008 har anslaget beräknats till 2 315 658 000 kronor och för 2009 till 2 341 176 000 kronor.

Beträffande fördelningen av medel till länsstyrelserna inom anslag 32:1 *Länsstyrelserna m.m.* finns en modifierad fördelningsmodell framtagen som har en tydligare utgångspunkt i länsstyrelsernas verksamhet. Regeringen kommer senare att ta ställning till om, och i så fall vid vilken tidpunkt, den modifierade fördelningsmodellen skall införas. Ansvarskommittén har i sina direktiv bl.a. att se över den regionala samhällsorganisationen. Kommitténs förslag kan leda till att fördelningen av anslaget mellan länsstyrelserna ytterligare behöver ses över.

Följande sammanställning utgör en indikativ uppskattning av hur anslaget, utifrån den modifierade fördelningsmodell som nu övervägs, kommer att fördelas på respektive länsstyrelse.

Länsstyrelser med beräknad andel om vardera cirka 9-13 procent av anslaget 2007 är Länsstyrelsen i Västra Götalands, Stockholms respektive Skåne län.

Länsstyrelser med beräknad andel om vardera cirka 4-5 procent av anslaget är Länsstyrelsen i Norrbottens, Västerbottens, Östergötlands, Dalarnas, Jönköpings respektive Värmlands län.

Länsstyrelser med beräknad andel om vardera cirka 3-4 procent av anslaget är Länsstyrelsen i Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västmanlands, Hallands, Södermanlands, Kronobergs, Örebro, Kalmar respektive Uppsala län.

Länsstyrelser med beräknad andel mindre än 3 procent är Länsstyrelsen i Gotlands respektive Blekinge län.

6.8.2 32:2 Kommunala samverkansorgan m.m.

Tabell 6.10 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Typ	Belopp	År	Typ	Belopp
2005	Utfall	36 476		Anslags-sparande	0
2006	Anslag	36 477 ¹		Utgifts-prognos	35 829
2007	Förslag	34 977			
2008	Beräknat	33 827			
2009	Beräknat	32 677			

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/06:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition. Anslaget ingår t.o.m. 2006 i utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande.

Ramanslaget 32:2 *Kommunala samverkansorgan m.m.* avser medel för förvaltningskostnader hos Skåne läns landsting samt Västra Götalands läns landsting med anledning av den försöksverksamhet som regleras i lagen (1996:1414) om försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning. Dessutom avser anslaget medel för förvaltningskostnader för kommunala samverkansorgan i vissa län. För 2007 avser dessa förvaltningskostnader samverkansorganen i Uppsala, Södermanlands, Östergötlands, Kalmar, Gotlands, Blekinge, Hallands samt Dalarnas län.

Vissa samverkansorgans kostnader finansieras under anslag 32:1 *Länsstyrelserna m.m.* Detta gäller samverkansorganen i Östergötlands (finansieras över båda anslagen), Jönköpings, Kronobergs, Blekinge (finansieras över båda anslagen), Värmlands, Örebro, Dalarnas (finansieras över båda anslagen) samt Gävleborgs län.

Regeringens övervägande

Bildande av kommunala samverkansorgan

Från den 1 januari 2003 kan kommunala samverkansorgan enligt lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen ta över vissa regionala utvecklingsuppgifter från länsstyrelserna. När ett samverkansorgan bildas för att ta över dessa uppgifter skall en anmälan göras till regeringen, som sedan beslutar från vilken dag som uppgiftsöverföringen enligt lagen skall gälla. För

att kommunala samverkansorgan skall kunna använda medel på anslag 32:1 *Länsstyrelserna m.m.* krävs att det får användas för finansiering av de arbetsuppgifter som samverkansorganet övertar från länsstyrelserna i enlighet med nämnda lag. Detta gäller även kostnader som kan hänföras till arbetet med att bl.a. utarbeta, samordna och driva arbetet med genomförande av regionala tillväxtprogram.

Länsstyrelsen skall, i samråd med det kommunala samverkansorganet, beräkna och till regeringen redovisa hur många årsarbetskrafter som kan hänföras till uppgiftsöverföringen. Därefter beslutar regeringen, utifrån en schablonersättning per årsarbetskraft, om de anslagsmedel som skall användas på anslaget 32:1 *Länsstyrelserna m.m.* avseende de kommunala samverkansorganen.

I nio län, Uppsala, Södermanlands, Östergötlands, Jönköpings, Kalmar, Gotlands, Blekinge, Hallands samt Dalarnas län, finns kommunala samverkansorgan som övertagit vissa regionala utvecklingsfrågor från länsstyrelserna. Ansökningar om bildande av kommunalt samverkansorgan fr.o.m. 2007 har inkommit till regeringen från Värmlands, Gävleborgs, Kronobergs respektive Örebro län.

Den nya organisationen för strukturfondsadministrationen 2007–2013

Den nya organisationen för strukturfondsperioden 2007–2013 som aviserades i juni 2006 innebär vissa förändringar i beredningen av strukturfondsärenden som påverkar flera länsstyrelser, kommunala samverkansorgan och landstingen i försökslänerna Skåne och Västra Götaland. Den nya strukturfondsorganisationen beskrivs närmare under utgiftsområde 19 Regional utveckling.

I den nya programperioden kommer Nutek att ges uppgiften att vara förvaltningsmyndighet och attesterande myndighet för målet Regional konkurrenskraft och sysselsättning avseende Europeiska regionala utvecklingsfonden. Från och med 2007 skall resurser stegvis överföras från länsstyrelser, samverkansorgan och självstyrelseorgan till Nutek. Uppgiften att avsluta programperioden 2000–2006 ligger kvar på nuvarande organisationer. Utöver den överföring som sker från anslag 32:1 *Länsstyrelserna m.m.* skall detta under 2007 finansieras genom att 1 500 000 kronor överförs från 32:2

Kommunala samverkansorgan m.m. till anslag 38:1 *Verket för näringslivsutveckling* avseende verksamhet för 2007.

Översyn av statens kostnader för kommunala samverkansorgan

När kommunala samverkansorgan bildas skall vissa kostnader för samverkansorganet finansieras av staten. Detta sker genom en omfördelning från respektive länsstyrelses förvaltningsanslag. De beräkningar som ligger till grund för omfördelningen skall avse antalet årsarbetskrafter som överförs från länsstyrelse till samverkansorgan. En schablonersättning per årsarbetskraft tillämpas. Schablonen har sedan 2003 bestämts till 600 000 kronor per årsarbetskraft. Någon årlig pris- och löneomräkning har inte skett sedan schablonen infördes. Ambitionen är därför att schablonen bör höjas motsvarande den årliga pris- och löneomräkningen. Regeringen avser återkomma i vårpropositionen 2007 i denna fråga.

Tabell 6.11 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 32:2 Kommunala samverkansorgan m.m.

Tusental kronor			
	2006	2007	2008
Anvisat 2006 ¹	36 477	36 477	36 477
Förändring till följd av:			
Pris- och löneomräkning			
Beslut	- 1 500	- 2 650	- 3 800
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	34 977	33 827	32 677

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

Regeringen föreslår att anslaget för 2007 uppgår till 34 977 000 kronor. För 2008 har anslaget beräknats till 33 827 000 kronor och för 2009 till 32 677 000 kronor.

7 Politikområde Samepolitik

7.1 Budgetförslag

7.1.1 45:1 Sametinget

Tabell 7.1 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2005	Utfall	22 589	Anslags- sparande	-311
2006	Anslag	21 017 ¹	Utgifts- prognos	20 633
2007	Förslag	25 803		
2008	Beräknat	26 257 ²		
2009	Beräknat	26 818 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/06:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 25 803 tkr i 2007 års prisnivå.

³ Motsvarar 25 803 tkr i 2007 års prisnivå.

Sametinget är en förvaltningsmyndighet samtidigt som det är ett samiskt folkvalt organ med val vart fjärde år. Sametinget inledde sin verksamhet 1993. De övergripande målen är enligt sametingslagen att Sametinget skall verka för en levande samisk kultur och därvid ta initiativ till verksamhet och föreslå åtgärder som främjar denna kultur. Sametinget skall bl.a. medverka i samhällsplaneringen och bevaka att samiska behov beaktas.

Sametinget beslutar om fördelning av statens bidrag till samisk kultur och samiska organisationer samt andra medel som ställs till samernas förfogande. Sametinget leder även det samiska språkarbetet. Sametinget ansvarar även för vissa delar av arbetet med EU-stöd riktat mot särskilda samiska intressen inom de nya EU-programmen under programperioden 2007–2013. Därtill har Sametinget ett informationsuppdrag gentemot allmänheten i fråga om att sprida

information om det samiska samhället, kulturen och historien.

I propositionen 2005/06:86 Ett ökat samiskt inflytande gjorde regeringen bedömningen att Sametinget även bör överta vissa uppgifter från vissa länsstyrelser och Jordbruksverket som i huvudsak rör interna samiska förhållanden. Riksdagen fattade den 11 maj 2006 beslut i enlighet med förslagen i propositionen. Överföringen av arbetsuppgifter och medel kommer att ske fr.o.m. den 1 januari 2007.

Regeringens överväganden

Sametinget har en särskild konstruktion som både folkvalt organ och statlig myndighet med ett brett arbetsfält som bl.a. näringsliv, samhällsplanering, kultur, språk, EU-programarbete och information. I enlighet med riksdagens beslut och propositionen 2005/06:86 Ett ökat samiskt inflytande sker en överföring av 1 930 000 kronor från utgiftsområde 1 anslaget 32:1 *Länsstyrelserna m.m.* samt en överföring av 2 670 000 kronor från utgiftsområde 23 anslaget 43:1 *Statens jordbruksverk* till utgiftsområde 1 anslaget 45:1 *Sametinget* fr.o.m. den 1 januari 2007. Därutöver kommer anslaget 45:1 *Främjande av rennäringen m.m.* under utgiftsområde 23 att disponeras av Sametinget fr.o.m. samma datum.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 25 803 000 kronor anvisas under anslaget 45:1 *Sametinget* för 2007. För 2008 och 2009 beräknas anslaget till 26 257 000 respektive 26 818 000 kronor.

Tabell 7.2 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 45:1 Sametinget

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006 ¹	21 017	21 017	21 017
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	186	559	1 020
Beslut			
Överföring till/från andra anslag	4 600	4 681	4 781
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	25 803	26 257	26 818

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

8 Politikområde Minoritetspolitik

8.1 Omfattning

Minoritetspolitiken omfattar frågor om skydd och stöd för de nationella minoriteterna och de historiska minoritetsspråken. Politikområdet omfattar anslaget för åtgärder för nationella minoriteter.

8.2 Utgiftsutveckling

Tabell 8.1 Utgiftsutveckling inom politikområdet

Miljoner kronor

	Utfall 2005	Budget 2006	Prognos 2006	Förslag 2007	Beräknat 2008	Beräknat 2009
<i>Anslag inom utgiftsområde 1</i>						
47:1 Åtgärder för nationella minoriteter	10,4	12,3	12,1	10,4	10,4	10,4
Totalt för utgiftsområde 1	10,4	12,3	12,1	10,4	10,4	10,4
Totalt för politikområde Minoritetspolitik	10,4	12,3	12,1	10,4	10,4	10,4

8.3 Mål

Målet för minoritetspolitiken är att ge skydd för de nationella minoriteterna och stärka deras möjligheter till inflytande samt stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande. Ovanstående mål är beslutat av riksdagen hösten 2000 och gäller från och med budgetåret 2001 (prop. 2000/01:1, utg.omr. 8, bet. 2000/01:SfU2, rskr. 2000/01:72). Resultatbeskrivningen i det följande görs i förhållande till detta mål. I den mån regeringen bedömer att indelning i politikområden eller mål för dessa bör ändras återkommer regeringen vid ett senare tillfälle.

Målet för minoritetspolitiken har formulerats med utgångspunkt i de åtaganden som Sverige har genom internationella konventioner på området. Dessa konventioner är dels ramkonventionen om skydd för nationella minoriteter (ramkonventionen), dels den europeiska stadgan om landsdels- eller minoritetsspråk (minoritetsspråkskonventionen). Konventionerna har tagits fram genom det internationella samarbetet i Europarådet. Sverige ratificerade konventionerna 2000.

I samband med Sveriges ratificering av konventionerna angavs också vilka grupper och språk som täcks av konventionernas skydd. De grupper som erkänts som nationella minoriteter är samer, som också är ett urfolk, sverigefinnar, tornedalingar, romer och judar. De språk som erkänts som minoritetsspråk är samiska (alla varieteter), finska, meänkieli, romani chib (alla varieteter) och jiddisch. Samiska, finska och meänkieli är territoriellt bundna språk och har ett starkare skydd enligt minoritetsspråkskonventionen än romani chib och jiddisch.

I ramkonventionen finns inte någon definition av nationella minoriteter, men vid utarbetandet av konventionen åsyftades grupper med långvarig anknytning till en stat. De grupper som omfattas i Sverige har samtliga långvariga eller historiska band till Sverige. Dessutom har de personer som tillhör gruppen en uttalad samhörighet och en gemensam religiös, språklig, traditionell eller kulturell tillhörighet och på olika sätt manifesterar de en vilja och strävan att behålla den egna identiteten. En viktig princip i ramkonventionen är principen om självidentifikation. Den innebär att varje individ själv avgör om han eller hon vill bli

behandlad som tillhörande en nationell minoritet.

Enligt minoritetsspråkskonventionen omfattas språk som har använts av hävd inom ett område i landet och som är annorlunda än det officiella språket.

Rätten till skydd för de nationella minoriteterna och rätten att använda minoritetsspråken i privata och offentliga sammanhang är i enlighet med ramkonventionen och minoritetsspråkskonventionen en integrerad del av det internationella skyddet för de mänskliga rättigheterna. Erkännandet av minoritetsspråken är också ett uttryck för att dessa språk utgör en del av det svenska kulturarvet och att det finns ett behov att skapa förutsättningar för att minoritetsspråken skall kunna bevaras som levande språk i landet.

8.4 Insatser

8.4.1 Insatser inom politikområdet

Inledning

Minoritetspolitiken inrättades som ett eget politikområde 2000 till följd av riksdagens beslut hösten 1999 att godkänna en ratificering av ramkonventionen och minoritetsspråkskonventionen (prop. 1998/99:143, bet. 1999/2000:KU6, rskr. 1999/2000:69).

Med utgångspunkt i det övergripande målet för minoritetspolitiken kan åtgärder inom politikområdet delas in i tre huvudområden.

- Åtgärder för att skydda de nationella minoriteterna,
- åtgärder för att stärka möjligheterna till inflytande för de nationella minoriteterna, både kvinnor och män, samt
- åtgärder för att stödja de historiska minoritetsspråken.

Minoritetspolitiken är ett sektorsövergripande politikområde. För att det minoritetspolitiska målet skall få genomslag krävs att insatser görs inom ett flertal andra politikområden, såsom utbildnings-, kultur-, social- och demokrati-politiken. Av den anledningen finns det ett behov av samordning av minoritetspolitiken och därför finns en interdepartemental arbetsgrupp

för minoritetspolitik. I arbetsgruppen, som leds av Justitiedepartementet, medverkar också representanter från Utbildnings- och kultur-, Social-, Utrikes- och Jordbruksdepartementen. Det är även viktigt att ett jämställdhetsperspektiv genomsyrar minoritetspolitiken.

Samerna är också ett urfolk i Sverige. Det finns därför en särskild samepolitik som redovisas under utgiftsområde 23.

Skydda de nationella minoriteterna

Att skydda de nationella minoriteterna innebär att värna om de mänskliga rättigheterna, motverka diskriminering av personer som tillhör de nationella minoriteterna samt främja respekt i samhället för olikheter i ursprung och identitet.

Europarådet granskar periodiskt i vilken utsträckning Sverige lever upp till de folkrättsliga åtagandena som följer av att Sverige har ratificerat ramkonventionen och minoritetsspråkskonventionen. Vart femte år rapporterar Sverige till Europarådet vilka åtgärder som har vidtagits för genomförandet av ramkonventionen. Sverige lämnar information om genomförandet av minoritetsspråkskonventionen till Europarådet vart tredje år. Europarådet sammanställer även rapporter med rekommendationer till Sverige om efterlevnaden av de båda konventionerna. Denna övervakningsmekanism fyller en viktig funktion för uppföljning och utveckling av minoritetspolitiken.

I juni 2006 överlämnade Sverige den andra rapporten till Europarådet angående genomförandet av ramkonventionen. Rapporten innehåller information om de åtgärder som har vidtagits de senaste fem åren på området och ger även svar på specifika frågor som har ställts till Sverige av Europarådet. En viktig del i sammanställningen av rapporten var det samrådsmöte som hölls i april 2006 tillsammans med organisationer som företräder de nationella minoriteterna för att informera dem om rapporten samt inhämta deras synpunkter.

I mars 2006 överlämnades skrivelsen En nationell handlingsplan för de mänskliga rättigheterna 2006 – 2009 (2005/06:95) till riksdagen. Skyddet för de nationella minoriteterna ingår som ett särskilt avsnitt och flera åtgärder för att främja skyddet aviseras i handlingsplanen.

Det är av största vikt att det finns kunskap på kommunal nivå om Sveriges åtaganden enligt ram- och minoritetsspråkskonventionerna eftersom det i stor utsträckning är kommunerna som ansvarar för den verksamhet i vilken minoritetspolitiken skall genomföras. Därför pågår kontinuerligt en dialog med företrädare för kommunerna. Exempelvis behandlades specifikt de nationella minoriteternas rättigheter i samband med lanseringen på kommunal nivå av den nationella handlingsplanen för de mänskliga rättigheterna under 2006.

I syfte att ytterligare öka kunskapen på kommunal nivå om de nationella minoriteternas och minoritetsspråkens folkrättsliga skydd har Göteborgs universitet fått ett uppdrag i december 2005 att ta fram en handbok om mänskliga rättigheter och nationella minoriteter i kommunal verksamhet. Handboken skall vara ett praktiskt verktyg för kommunala förtroendevalda och tjänstemän för att konkretisera arbetet för att skydda och främja de mänskliga rättigheterna. Uppdraget skall redovisas senast den 31 augusti 2007.

Stärka möjligheterna till inflytande

Enligt förpliktelserna i ramkonventionen skall Sverige skapa nödvändiga förutsättningar för att personer som tillhör de nationella minoriteterna effektivt skall kunna delta i det kulturella, sociala och ekonomiska livet samt i offentliga angelägenheter, särskilt de som berör dem.

Sedan minoritetspolitiken inrättades genomförs därför årligen ett särskilt samrådsmöte mellan regeringen å ena sidan och företrädare för de nationella minoriteternas organisationer å andra sidan.

Varje år fördelas ekonomiskt bidrag till organisationer som företräder de nationella minoriteterna i syfte att underlätta verksamheten för dessa organisationer. Efter samråd med de nationella minoriteternas organisationer har en ny bidragsförordning beslutats för att anpassa bidragssystemet efter organisationernas behov samt tydliggöra kriterierna för fördelningen av medlen. Den nya förordningen gäller från och med 2006 och under året har sammanlagt 11 organisationer beviljats bidrag.

Det råd för romska frågor som inrättades 2002 har fortsatt sitt arbete under 2006. Rådet är ett rådgivande organ till regeringen i frågor som

rör romer. Som ett resultat av arbetet i rådet fick Skolverket i december 2005 i uppdrag att göra en fördjupad studie av situationen för romer i den svenska skolan. Uppdraget, som genomförs med aktivt deltagande av romska företrädare, skall redovisas till regeringen senast i februari 2007. I rådet för romska frågor har även situationen när det gäller omhändertagande av romska barn behandlats. Efter dialog med ansvariga myndigheter har ett arbete initierats av Socialstyrelsen för att kartlägga situationen.

Justitiedepartementets arbetsgrupp med romska kvinnor har intensifierat sitt arbete under våren 2006. Tre regionala seminarier har genomförts i Malmö, Luleå och Göteborg för att ge tillfälle att diskutera romska kvinnors och flickors situation när det gäller utbildning och arbetsliv i Sverige i dag. Romska kvinnor och kommunala tjänstemän har deltagit vid seminarierna. Syftet har varit att stärka de romska kvinnorna lokalt genom att underlätta kunskaps- och erfarenhetsutbyte på området.

Stödja de historiska minoritetsspråken

Att stödja minoritetsspråken så att de hålls levande i Sverige utgör en central del av den svenska minoritetspolitik. Situationen för de fem minoritetsspråken ser olika ut i landet och åtgärderna för att stödja språkens bevarande måste därför anpassas efter dessa olika förutsättningar. Gemensamt för minoritetsspråken är emellertid att det är av grundläggande betydelse att språken används för att de skall hållas levande i Sverige. Regeringen vidtar olika åtgärder för att främja förutsättningarna för enskilda att använda och utveckla sitt minoritetsspråk.

I vissa kommuner i Norrbotten gäller en särskild minoritetsspråkslagstiftning (1999:1175 och 1176) som ger enskilda rätt att använda samiska, finska eller meänkieli i kontakter med förvaltningsmyndigheter och domstolar. Lagstiftningen ger också rätt att få förskoleverksamhet och äldreomsorg helt eller delvis på något av dessa minoritetsspråk. En särskild utredare har haft regeringens uppdrag att analysera om det finns förutsättningar att utvidga de så kallade förvaltningsområdena för finska och samiska. Utredaren slutredovisade sitt uppdrag i februari 2006. Förslagen har

remissbehandlats och bereds för närvarande i Regeringskansliet.

I år överlämnade Europarådet den andra rapporten med rekommendationer till Sverige avseende efterlevnaden av minoritetsspråkskonventionen. Rapporten föregicks av Sveriges andra rapport till Europarådet om efterlevnaden av minoritetsspråkskonventionen och därefter av ett besök som företrädare för Europarådet gjorde i Sverige i september 2005 för att samla in kompletterande information. Europarådets rapport och rekommendationer offentliggjordes i september 2006.

I december 2005 behandlade riksdagen den tidigare regeringens proposition Bästa språket – en samlad svensk språkpolitik (prop. 2005/:2). Därmed antogs nationella språkpolitiska mål. Av dessa mål framgår att alla har rätt till språk, bl.a. att bruka och utveckla det egna nationella minoritetsspråket. För att nå målen med språkpolitiken finns det ett behov att samordna och stärka språkvården i Sverige. Därför har den statliga språkvården, bl.a. för finska, meänkieli, romani chib och jiddisch, från och med juli 2006 inordnats i den statliga myndigheten Institutet för språk och folkminnen. Sametinget skall dock även fortsättningsvis leda det samiska språkarbetet.

Internationell samverkan

Det är väsentligt att Sverige har kunskaps- och erfarenhetsutbyte med andra länder och internationella organ för att utveckla minoritetspolitik. En anledning till detta är att minoritetspolitik vilar på internationella folk-rättsliga konventioner och principerna är desamma i samtliga länder som tillträtt dessa konventioner. En annan anledning är att flera av minoritetsgrupperna är transnationella och har status som nationella minoriteter i flera länder.

Den finsk-svenska arbetsgruppen för minoritets- och minoritetsspråksfrågor, som skapades 2001, har fortsatt sitt arbete under 2006. Sverige hade ordförandeskapet i arbetsgruppen under verksamhetsåret juli 2005 till juni 2006. Därefter överfördes ordförandeskapet till Finland. Under det svenska verksamhetsåret har arbetet ägnats åt att utbyta information och erfarenheter i aktuella minoritetspolitiska frågor. Fördjupning har skett bland annat i frågan om utredningen av den svenska minoritets-

språkslagstiftningen samt finskspråkig radioverksamhet i Sverige.

Vidare tillskapades 2004 en nordisk kontaktmannagrupp på tjänstemannanivå i minoritetspolitiska frågor. Finland var värd för det årliga mötet som hölls i mars 2006. Fokus på mötet lades på situationen för små minoritetsgrupper.

Sverige deltar också i olika minoritetspolitiska samarbeten inom Europarådet. Under 2006 hålls två möten i expertgruppen för nationella minoriteter, med fokus på frågan om inflytande för de nationella minoriteterna. Under 2006 hålls även två möten i expertgruppen för romska frågor varav ett möte i Bukarest, Rumänien, med fördjupning i romernas situation där.

8.4.2 Insatser utanför politikområdet

Under 2005 och 2006 har två slutbetänkanden överlämnats till den tidigare regeringen inom det samepolitiska området, Samernas sedvanemarkar (SOU 2006:14) och Jakt och fiske i samverkan (SOU 2005:116). Därutöver har ett utkast till en nordisk samekonvention tagits fram av en nordisk expertgrupp som bl.a. innehåller förslag på hur förvaltningen och nyttjandet av mark och vatten respektive jakt och fiske skall ske i de traditionellt samiska områdena. Efter avslutad remissbehandling bereds förslagen i betänkandena och utkastet till nordisk samekonvention i Regeringskansliet.

Myndigheten för skolutveckling har under året via webbplatsen Tema Modersmål vidareutvecklat försöksverksamheten med modersmålsundervisning delvis på distans.

Under 2006 infördes en möjlighet för vuxna samer, som talar men inte kan läsa och skriva på samiska, att söka bidrag vid korttidsstudier. Därtill har 1 miljon kronor avsatts till en särskild satsning för att utveckla och producera läromedel på sydsamiska för vuxna samer.

I propositionen Viktigare än någonsin! Radio och TV i allmänhetens tjänst 2007–2012 (prop. 2005/06:112), anges de övergripande riktlinjer som skall gälla för SR, SVT och UR under den kommande tillståndspanoraden. I propositionen föreslås att sändningar på de nationella minoritetsspråken även fortsättningsvis skall vara ett prioriterat område och att tillgängligheten skall fortsätta att förbättras.

Presstödskommittén redovisade sitt betänkande Mångfald och räckvidd (SOU

2006:8) i början av 2006 och lämnade då bl.a. förslag för att underlätta etablerandet av dagstidningar på samiska respektive meänkieli. Förslagen bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

8.5 Resultatbedömning

8.5.1 Resultat

Länsstyrelsen i Norrbottens län har i uppdrag att följa tillämpningen av språklagarna (1999:1175 och 1176) om rätt att använda samiska, finska och meänkieli i kontakt med förvaltningsmyndigheter och domstolar i de så kallade förvaltningsområdena som omfattar ett antal kommuner i Norrbotten. Länsstyrelsen har också i uppgift att fördela statsbidrag till kommuner och landstinget i enlighet med förordningen (2000:86) om statsbidrag till åtgärder för att stödja användningen av samiska, finska och meänkieli. Länsstyrelsen skall årligen redovisa hur statsbidraget till kommunerna och landstinget fördelats samt resultaten av dessa regionala insatser och kostnaderna för dem.

Enligt redovisningen har 2005 års medel till kommunerna fördelats enligt följande.

Arjeplogs kommun	519 000 kr
Gällivare kommun	960 000 kr
Haparanda kommun	1 145 000 kr
Jokkmokks kommun	673 000 kr
Kiruna kommun	1 047 000 kr
Pajala kommun	603 000 kr
Övertorneå kommun	827 000 kr
Norrbottens läns landsting	276 000 kr

Statsbidragen har använts för att täcka kostnader till exempel för att säkerställa att kommunförvaltningen har tillgång till samiskspråkig kompetens. Riktade insatser inom äldreomsorg och förskola har bekostats av statsbidragen. Även kostnader för framtagande av informationsmaterial på minoritetsspråk samt översättningar har täckts av statsbidraget.

Länsstyrelsen har under 2005 och 2006 vidareutvecklat samarbetet med Kommunförbundet Norrbotten och med Lapplands kommunalförbund i frågor som rör nationella minoriteter. Till exempel har Länsstyrelsen lämnat bidrag till Kommunförbundet Norr-

botten för att stärka erfarenhetsutbytet mellan kommunerna i minoritetspolitiska frågor samt för att stödja kommunerna i framtagandet av minoritetspolitiska handlingsplaner.

Luleå tekniska universitet har under läsåret 2005/2006 påbörjat ett program för den tvååriga yrkeshögskoleutbildningen ”Nationella minoritetskulturer”. Länsstyrelsen i Norrbottens län har lämnat bidrag kring upprättande av ett kunskapscentrum för nationella minoriteter vid Luleå tekniska universitet.

Flera kommuner har under det gångna året antagit minoritetspolitiska handlingsplaner.

I Sveriges rapport till Europarådet om efterlevnaden av ramkonventionen om skydd för nationella minoriteter (se avsnitt 7.4.1) sammanställs vilka åtgärder som vidtagits på det minoritetspolitiska området de senaste fem åren i Sverige. Rapporten visar att flera steg har tagits för att främja skyddet av de nationella minoriteterna och minoritetsspråken.

I Europarådets granskning av Sveriges efterlevnad av minoritetsspråkskonventionen framförs att flera av Sveriges åtaganden på området är uppfyllda. Granskningsrapporten innehåller dessutom ett antal rekommendationer som syftar till att ytterligare förstärka genomförandet av minoritetsspråkskonventionens principer i Sverige. Rekommendationerna omfattar områden såsom en eventuell utvidgning av det språkliga förvaltningsområdet för finska respektive samiska, utbildning i minoritetsspråken, situationen för sydsamiskan, dagspress på samiska och meänkieli samt allmänhetens kunskap och medvetenhet om minoritetsspråken.

8.5.2 Analys och slutsatser

De regionala insatserna

Processen inom förvaltningsområdena i Norrbotten för att utveckla det minoritetspolitiska arbetet har fortsatt under det gångna året. Arbetet med att utveckla minoritetspolitiska handlingsplaner har i flera kommuner lett fram till att handlingsplaner har antagits. Kunskaps- och erfarenhetsutbytet kommunerna emellan har förstärkts och länsstyrelsens samarbete med andra aktörer i Norrbotten med ansvar och intresse för minoritetspolitiska frågor har fördjupats.

Dessa resultat visar sammantaget att det pågår ett kvalitativt utvecklingsarbete bland kommunerna och andra aktörer inom förvaltningsområdena för att förstärka skyddet för de nationella minoriteterna och minoritetsspråken. De fördelade statsbidragen och länsstyrelsens uppföljningsarbete har påtagligt bidragit till denna utveckling.

Rikstäckande insatser

Ur Europarådets granskning av Sveriges efterlevnad av ramkonventionen och minoritetsspråkskonventionen framgår att flera viktiga steg har tagits i Sverige för att uppfylla åtagandena på området. Genom de rekommendationer som framförts av Europarådet ges också en bild av inom vilka områden som det finns brister. Dessa rekommendationer, liksom de synpunkter som framförs av de nationella minoriteternas organisationer, tas till vara i det fortsatta arbetet för att omsätta konventionernas principer i praktiken.

8.6 Revisionens iakttagelser

Riksrevisionen har inte haft några invändningar när det gäller verksamheten inom politikområdet minoritetspolitik.

8.7 Politikens inriktning

Inledning

Den svenska minoritetspolitiken vilar på internationella överenskommelser om skydd för nationella minoriteter och minoritetsspråk. Detta innebär att politiken grundar sig på gemensamma principer som flertalet europeiska länder har enats om att tillämpa i förhållande till nationella minoriteter och minoritetsspråk. Dessa principer utgör en del av det internationella skyddet för de mänskliga rättigheterna. De innebär också ett skydd av minoritetsspråken i sig eftersom dessa språk utgör en del av det gemensamma europeiska kulturarvet som i olika grad hotas av att försvinna i de olika länderna.

Principerna i ram- och minoritetsspråkskonventionerna skall tillämpas på de förhållandena som råder i Sverige. I detta arbete utgör Europarådets granskning av Sveriges efterlevnad av konventionerna ett stort värde. Under 2006 har Sverige avlämnat en rapport till Europarådet om efterlevnaden av ramkonventionen och Europarådet har redovisat en granskningsrapport till Sverige om efterlevnaden av minoritetsspråkskonventionen. Dessa rapporter inklusive rekommendationer och de processer som har lett fram till rapporterna har en stor betydelse för utvecklingen av politikområdet framöver och för ytterligare förverkligande av Sveriges åtaganden på minoritets- och minoritetsspråksområdet.

Skydda de nationella minoriteterna

Utgångspunkten för skyddet för de nationella minoriteterna är att Sverige skall vara ett öppet samhälle präglad av respekt för varje människas värde och där olikheter och mångfald bejakas. Det är därför viktigt att de nationella minoriteterna ges utrymme att bevara och utveckla sin kultur, identitet och språk. En viktig del i att skydda de nationella minoriteterna är också insatser som syftar till att motverka diskriminering av individer som tillhör de nationella minoriteterna.

För att minoritetspolitikens mål skall kunna förverkligas krävs att politiken får genomslag på alla nivåer i samhället. För detta krävs att det finns en god kunskap inom den statliga och kommunala förvaltningen om minoritetspolitikens mål, Sveriges förpliktelser på området och om situationen för de nationella minoriteterna och minoritetsspråken. Därför avser regeringen att ta fram och genomföra en strategi för att sprida kunskap och öka medvetenheten om Sveriges förpliktelser enligt ramkonventionen och minoritetsspråkskonventionen, om de nationella minoriteternas situation samt om minoritetspolitiken och dess mål.

I den kartläggning av situationen för de mänskliga rättigheterna i Sverige som ingår i den nationella handlingsplanen för de mänskliga rättigheterna framgår att situationen för många romer i Sverige är svår och att romer är särskilt utsatta för diskriminering. I handlingsplanen aviseras därför att ett antal nya åtgärder kommer att vidtas från 2006 för att förbättra situationen

för romer i Sverige. En sådan åtgärd är att ett kommittédirektiv beslutats för en delegation för romska frågor med uppgift att vara nationellt pådrivande i arbetet med att förbättra situationen för romer i Sverige. Delegationen kommer bl.a. att utreda situationen för romer och lämna förslag på hur romers livsvillkor i samhället skall kunna förbättras. Delegationen skall även stödja kommunala projekt och verksamheter som syftar till att förbättra romers situation. Arbetet skall ske i nära dialog och samverkan med romer, såväl kvinnor och män som flickor och pojkar.

I flera undersökningar har det visat sig att Ombudsmannen mot etnisk diskriminering (DO) inte har lyckats nå de grupper som är mest utsatta för diskriminering. DO kommer därför att genomföra och låta utvärdera särskilda informationsinsatser riktade till grupper som är särskilt utsatta för diskriminering. DO har sedan tidigare ett särskilt uppdrag att arbeta för att motverka diskriminering av romer.

Stärka möjligheterna till inflytande

En förutsättning för en vitaliserad demokrati är att makten utgår från människorna och att de som berörs av olika beslut också har inflytande över dem. Det är därför av central betydelse att de nationella minoriteterna i förhållande till statliga myndigheter och kommuner ges möjlighet till inflytande i frågor som rör dem.

Sedan minoritetspolitiken inrättades finns det former för samråd med de nationella minoriteterna för att förbättra förutsättningarna för dem att ha inflytande i frågor som berör dem. Efter en utvärdering har detta samråd förstärkts från 2006 genom att det årliga samrådsmötet har kompletterats med en serie möten mellan företrädare för regeringen och respektive nationell minoritetsgrupp. På detta sätt utökas möjligheten till dialog om såväl frågor som rör den enskilda gruppen som frågor som berör samtliga grupper.

Det är dessutom väsentligt att företrädare för de nationella minoriteterna ges möjlighet att delta i internationella sammanhang.

Stödja de historiska minoritetsspråken

Ett levande kulturliv präglat av mångfald utvecklar det civila samhället och berikar Sverige. Sveriges ratificering av minoritetsspråkskonventionen är ett uttryck för att det är angeläget att minoritetsspråken bevaras och utvecklas i landet som en del av det gemensamma kulturarvet. Samtidigt är minoritetsspråken i olika grad hotade att försvinna om inte åtgärder vidtas för att förbättra villkoren för språkens överlevnad inom landet.

Den rapport om efterlevnaden av minoritetsspråkskonventionen som Sverige har tagit emot från Europarådet våren 2006 utgör ett värdefullt material för utvecklingen av politikområdet avseende minoritetsspråken. Som en uppföljning av den skall Sverige i juni 2007 rapportera till Europarådet om de åtgärder som har vidtagits de senaste tre åren för att skydda minoritetsspråken. Inför denna rapportering kommer regeringen att hålla ett möte med de organisationer som företräder de nationella minoriteterna för att informera dem om rapporten samt inhämta deras synpunkter.

I maj 2005 överlämnade en särskild utredare till den tidigare regeringen ett delbetänkande med förslag rörande en utvidgning av det språkliga förvaltningsområdet för finska. Samma utredare överlämnade i februari 2006 ett slutbetänkande med förslag avseende bland annat det språkliga förvaltningsområdet för samiska. Utredaren lämnar även andra förslag på det minoritetspolitiska området. De bägge betänkningarna har remissbehandlats och bereds för närvarande i Regeringskansliet.

8.8 Budgetförslag

8.8.1 47:1 Åtgärder för nationella minoriteter

Tabell 8.2 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
2005	Utfall	10 421	Anslags-sparande	173
2006	Anslag	12 337 ¹	Utgifts-prognos	12 070
2007	Förslag	10 437		
2008	Beräknat	10 437		
2009	Beräknat	10 437		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/06:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används för bidrag till olika aktörer för att stödja och underlätta verksamhet för de nationella minoriteterna.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 10 437 000 kronor anvisas under anslaget 47:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* för 2007. För 2008 och 2009 beräknas anslaget uppgå till 10 437 000 kronor respektive år.

Tabell 8.3 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 47:1 Åtgärder för nationella minoriteter

Tusental kronor			
	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	10 437	10 437	10 437
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	10 437	10 437	10 437

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

9 Anslag som inte ingår i något politikområde

9.1 Omfattning

Följande anslag inom utgiftsområde 1 ingår inte i något politikområde:

- 90:1 *Kungliga hov- och slottsstaten*
- 90:2 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.*
- 90:3 *Riksdagens förvaltningskostnader*
- 90:4 *Riksdagens ombudsmän, justitieombudsmännen (JO)*
- 90:5 *Regeringskansliet m.m.*
- 90:6 *Stöd till politiska partier*
- 90:7 *Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information*

Riksdagens verksamhet och anslag presenteras samlat. Därefter hanteras övriga anslag separat.

9.2 Utgiftsutveckling

Tabell 9.1 Utgiftsutveckling för anslag som inte ingår i något politikområde

Milljoner kronor

	Utfall 2005	Budget 2006 ¹	Prognos 2006	Förslag 2007	Beräknat 2008	Beräknat 2009
<i>Anslag inom utgiftsområde 1</i>						
90:1 Kungliga hov- och slottsstaten	95,6	97,5	95,8	98,2	100,1	102,3
90:2 Riksdagens ledamöter och partier m.m.	703,2	770,5	800,4	771,1	785,5	802,4
90:3 Riksdagens förvaltningskostnader	554,6	584,3	593,8	733,7	599,4	612,2
90:4 Riksdagens ombudsmän, justitieombudsmännen	56,7	62,7	61,7	63,3	64,5	69,3
90:5 Regeringskansliet m.m.	5 325,7	5 493,4	5 451,4	5 580,8	5 725,0	5 847,5
90:6 Stöd till politiska partier	164,6	170,2	165,0	170,2	170,2	170,2
90:7 Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information	12,7	28,0	23,8	13,1	13,1	13,1
Totalt för utgiftsområde 1	6 913,1	7 206,6	7 191,8	7 430,4	7 457,8	7 617,0
<i>Anslag inom utgiftsområde 2</i>						
90:1 Riksrevisionen	266,9	280,0	281,0	282,5	287,1	293,2
90:2 Försök med trängselskatt i Stockholm	1 264,5	1 358,9	1 596,7	929,9	0,0	0,0
2003 02 90:3 Riksdagens revisorer: Avvecklingskostnader	0,7	-	-	-	-	-
Totalt för utgiftsområde 2	1 532,2	1 638,8	1 877,7	1 212,4	287,1	293,2
Totalt för politikområde Anslag som inte ingår i något politikområde	8 445,3	8 845,4	9 069,5	8 642,8	7 744,9	7 910,2

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/06:FIU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

9.3 Riksdagen och dess ombudsmän

internationella åtaganden och av medlemskapet i Europeiska unionen.

9.3.1 Omfattning

Riksdagens budget inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse omfattar dels riksdagsledamöternas ersättningar och resor, stödet till partigrupperna samt riksdagsförvaltningen, dels Riksdagens ombudsmän.

Övergripande mål för riksdagsförvaltningen

Målet för riksdagsförvaltningen är att skapa goda förutsättningar för att riksdagen skall kunna uppfylla sina konstitutionella och demokratiska uppgifter samt sina internationella åtaganden.

9.3.2 Mål

Utgångspunkter för riksdagsförvaltningens verksamhet

Riksdagen har som det främsta demokratiska statsorganet konstitutionellt fastställda uppgifter i det svenska statsskicket. Riksdagen med dess ledamöter har som folkets främsta företrädare en central roll i opinionsbildningen och en skyldighet att verka för att demokratins idéer blir vägledande inom samhällets alla områden. Riksdagen har även uppgifter som följer av

Verksamhetsgrenar och mål

- *Beslutsprocess:* Riksdagsförvaltningen skall med hög kompetens säkerställa att riksdagen kan fullgöra sina uppgifter enligt regeringsformen och riksdagsordningen.
- *Service och förvaltning:* Riksdagsförvaltningen skall – inom givna ramar och bestämmelser – tillhandahålla resurser och service av hög kvalitet till ledamöternas, kammarens, utskottens och förvaltningens verksamheter samt till partigrupperna och deras kanslier.

- *Information:* Riksdagsförvaltningen skall bidra till att skapa öppenhet och tillgänglighet i riksdagsarbetet och genom aktiv information verka för att intresset för och kunskaperna om riksdagen och dess arbete ökar.
- *Internationell verksamhet:* Riksdagsförvaltningen skall göra det möjligt för riksdagen att aktivt möta de krav som det internationella samarbetet och internationella åtaganden medför.

9.3.3 Resultatbedömning

Resultat

Beslutsprocess och Service och förvaltning

Riksdagens verksamhet har kunnat bedrivas i enlighet med bestämmelserna i regeringsformen, riksdagsordningen och gällande praxis. Riksdagsförvaltningens stöd till riksdagsarbetet har syftat till att möjliggöra att beslut fattas i rätt tid och ordning med väl berett underlag. Riksdagsförvaltningen skall även verka för en rimlig arbetsbelastning och ha beredskap för att skapa utrymme för oförutsedda aktiviteter i kammarens verksamhet.

Verksamhetens omfattning belyses av följande sammanställning av åren 2000/01–2004/05.

Tabell 9.2 Ärendevoly m i kammaren

	2004/05	2003/04	2002/03	2001/02	2000/01
Antal interpellationer	688	551	417	497	457
Antal skriftliga frågor	2 197	1 616	1 375	1 643	1 698
Antal propositioner och skrivelser	178	181	151	189	151
Antal motioner	4 167	3 991	3 538	4 231	3 675
Antal kammarsammanträden	144	132	123	126	127
Antal plenitimmer	730	603	551	652	652
Antal voteringar	766	884	835	1 059	843
Antal betänkanden	321	294	259	358	297

Volymerna i riksdagsarbetet fortsatte att öka under budgetåret. Samtidigt har utskottens arbete med EU-frågor blivit alltmer omfattande. Sammanlagt inkom under riksmötesåret 928 EU-relaterade dokument till riksdagen. För en fullständig redogörelse över arbetet i riksdagen hänvisas till Riksdagens årsbok avseende riksmötesåret 2004/05 samt utskottens egna verksamhetsberättelser.

Riksdagsförvaltningens serviceenkät till riksdagsledamöterna är ett av de underlag som används i arbetet med att förbättra olika servicefunktioner. I den årliga serviceenkäten har framkommit att den service riksdagsförvaltningen tillhandahåller i stort sett uppfattas som tillfredsställande. Förvaltningens verksamhet redovisas i riksdagsförvaltningens årsredovisning.

Information

Den organisationsöversyn som bidrog till att ett kunskaps- och informationskansli (KIK) bildades har givit goda förutsättningar att skapa öppenhet och tillgänglighet i riksdagsarbetet samt möjliggjort en aktivare informations-spridning.

Syftet är att allmänheten skall kunna få tillgång till det material som produceras inom riksdagen och annat material som används som underlag till beslut i riksdagen. Under året har olika verksamheter inom riksdagsförvaltningen aktivt arbetat med att öka allmänhetens kunskaper, intresse och möjligheter att utöva ett aktivt medborgarskap. Under 2005 har bl.a. en ny webbplats för riksdagen tagits fram.

Internationell verksamhet

Riksdagens internationella kontakter har även under 2005 varit intensiva. Bakgrunden är främst att nationellt och internationellt politiskt beslutsfattande blir alltmer sammanflätat. Sveriges EU-medlemskap har också förstärkt denna trend.

Besöksutbytet har fortsatt att ligga på en hög nivå, även om antalet inkommande besök och seminarier m.m. som handlagts av riksdagens internationella kansli minskat något.

Riksdagens talman och de vice talmännen har under året aktivt medverkat i det internationella

arbetet bl.a. genom att delta i olika internationella talmansmöten, leda riksdagsdelegationer utomlands och ta emot utländska besökare i riksdagen.

Den internationella verksamheten har under 2005 involverat ett antal riksdagsledamöter och riksdagsanställda och varit ett viktigt inslag i riksdagsarbetet. Många av de internationella åtagandena ryms inom arbetet i de interparlamentariska församlingarna, i första hand i Nordiska rådet och i Europarådets och OSSE:s parlamentariska församlingar. Under år 2005 har också flera svenska ledamöter innehaft viktiga poster eller specialuppdrag som krävt extra insatser såväl av dem själva som av riksdagsförvaltningen.

Sammanfattningsvis kan konstateras att målen för riksdagsförvaltningens verksamhetsgrenar i allt väsentligt har uppnåtts.

Analys och slutsatser

De totala kostnaderna och transfereringarna har fortsatt att öka. Ökningen av transfereringarna kan framför allt härledas till ökningen av det ekonomiska stödet till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen avseende reformen om stöd för politiska sekreterare. Kostnaderna för verksamhetsgrenen Stödet till beslutsprocessen har ökat medan kostnaderna för Service och förvaltning och Information till allmänheten har minskat något. Kostnaderna för verksamhetsgrenen Internationell verksamhet har ökat något.

Riksdagsförvaltningens kostnader och kostnadernas fördelning på de olika verksamhetsgrenarna framgår av följande sammanställning.

Tabell 9.3 Verksamhetsgren

	Utfall		Procent	
	2005	2004	2005	2004
Beslutsprocessen	823,1	806,6	76,4	75,6
Service och förvaltning	166,9	172,8	10,9	11,7
Information till allmänheten	90,2	91,8	7,5	7,6
Internationell verksamhet	57,0	56,1	5,2	5,2
Summa kostnader	1 137,2	1 127,3	100,0	100,0
Transfereringar (partistöd)	376,5	323,3		
Totalt	1 513,7	1 450,6	100,0	100,0

Konstitutionsutskottet kommer under hösten 2006 att behandla riksdagsförvaltningens årsredovisning för 2005. Vid behandlingen av årsredovisningen för 2004 (bet. 2005/06:KU1) hade utskottet inget att erinra.

9.3.4 Revisionens iakttagelser

Riksrevisionen har som ett led i den årliga revisionen granskat och gjort vissa iakttagelser avseende riksdagsförvaltningens rutiner för hantering av riksdagsledamöternas reseräkningar¹. Riksrevisionen har bedömt att riksdagsförvaltningens årsredovisning för räkenskapsåret 2005 i allt väsentligt är rättvisande.

9.3.5 90:2 Riksdagens ledamöter och partier m.m.

Tabell 9.4 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2005	Utfall	703 194	Anslags-sparande	44 454
2006	Anslag	770 508 ¹	Utgifts-prognos	800 380
2007	Förslag	771 124		
2008	Beräknat	785 461 ²		
2009	Beräknat	802 391 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 771 124 tkr i 2007 års prisnivå.

³ Motsvarar 771 124 tkr i 2007 års prisnivå.

Från anslaget finansieras riksdagsledamöternas arvoden, traktamenten samt data- och telekommunikation, arvoden till Sveriges EU-parlamentariker, arbetsgivaravgifter samt pensioner och inkomstgarantier åt f.d. riksdagsledamöter och EU-parlamentariker. Vidare finansieras bl.a. ledamöternas reseersättningar, företagshälsovård och språkutbildning. Även ledamöters deltagande i internationellt parlamentariskt samarbete och EU-resor liksom bidrag till enskilda studieresor finansieras från anslaget. Stödet till partigrupperna i riksdagen samt bidrag till interparlamentariskt samarbete utgår också från anslaget.

Riksdagsstyrelsens överväganden

Riksdagsstyrelsen beslöt vid sitt möte den 22 mars 2006 om satsningsområden för riksdagsförvaltningen 2007. Satsningar skall göras inom följande prioriterade områden.

Åtgärder vidtas för att genomföra riksdagens beslut den 1 juni 2006 med anledning av Riksdagskommitténs² förslag i betänkandet Riksdagen i en ny tid (2005/06:RS3, 2005/06:KU21; ändringarna i riksdagsordningens huvudbestämmelser angående EU-arbetet antogs som vilande). Det handlar bl.a. om utvecklingen inom det interparlamentariska samarbetet och stöd i olika former för ledamöternas internationella engagemang, bl.a. vad gäller kontakter med EU-länderna och deltagande i regeringsdelegationer. Vidare kommer det arbete som påbörjades 2004 avseende jämställdheten i riksdagsarbetet att fortsätta under 2007 i enlighet med det handlingsprogram riksdagsstyrelsen fastställer mandatperioden 2006–2010.

Valet 2006 innebär ökade utgifter men det föreligger en viss osäkerhet 2007 avseende de beräknade utgifterna för pensioner och inkomstgarantier, vars nivåer påverkas av det antal ledamöter som inte ställer upp eller återväljs i samband med valet.

Stödet till partigrupperna i riksdagen avseende politiska sekreterare till riksdagens ledamöter beräknas med utgångspunkt i ett månatligt belopp per person sedan september 2004. Beloppet skall motsvara genomsnittlig lön för en politisk sekreterare samt lagstadgade och eventuella avtalsbaserade arbetsgivaravgifter. Här ingår även andra personalkostnader som är förenade med partigruppernas arbetsgivaransvar, bl.a. kostnader för personaladministration (rekrytering, företagshälsovård m.m.), tjänsteresor och kompetensutveckling.

² Talmanskonferensen beslutade den 2 december 1998 att tillkalla en parlamentarisk kommitté för översyn av vissa riksdagsfrågor – Riksdagskommittén. Kommittén har avgivit flera betänkanden, bl.a. 2000/01:RS1 Riksdagen inför 2000-talet. I november 2002 fick kommittén i uppdrag av riksdagsstyrelsen att fortsätta sitt arbete med beredning av frågor som rör utvecklingen av riksdagens arbetsformer. Därefter har kommittén fått tilläggsdirektiv om arbetet med EU-frågor och om en ny lag om ekonomiadministrativa bestämmelser m.m. för riksdagens myndigheter.

¹ Revisionspromemoria dnr 250-3383-05/06

Månadsbeloppets nuvarande nivå på 46 000 kronor motsvarar i dagsläget inte samtliga dessa kostnader. Det motsvarar inte heller de kostnader som partigrupper har för löner och därmed sammanhängande kostnader till personal på den kompetensnivå som numera erfordras för arbetsuppgifterna.

Mot denna bakgrund föreslås en ökning av månadsbeloppet för stödet till politiska sekreterare med 3 procent från nuvarande 46 000 kronor till 47 400 kronor fr.o.m. den 1 januari 2007. Beloppets höjning är en anpassning till den genomsnittliga kostnadshöjningen för personal vid riksdagsförvaltningen med motsvarande kompetens.

Enligt riksdagsstyrelsens beslut den 15 juni 2005 om stödet till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen (RFS 2005:7) skall också en mer omfattande uppföljning av stödets användning genomföras vartannat år. Riksdagsförvaltningen skall under 2006 förbereda den uppföljning som skall ske 2007. För uppföljningen kommer extern oberoende expertis att anlitas. Den uppföljning som planeras till 2007 är den första. Det kommer därför att ingå i uppdraget att lämna förslag till relevanta definitioner av centrala begrepp i syfte att leva upp till lagens intentioner.

Förslag

Det föreligger en betydande osäkerhet om utfallet 2007 på anslaget 90:2 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.* med anledning av valet 2006. Av den anledningen föreslår riksdagsstyrelsen att anslagskrediten därför sätts till 5 procent³ av anvisat anslag 2007. Riksdagsstyrelsen föreslår att ett anslag på 771 124 000 kronor anvisas för 2007. För 2008 och 2009 bör anslaget beräknas till 785 461 000 respektive 802 391 000 kronor.

³ Enligt 4 § i den nya lagen om ekonomiska administrativa bestämmelser m.m. för riksdagens myndigheter kan riksdagsstyrelsen föreslå att riksdagen fattar beslut om en ökad anslagskredit om särskilda skäl föreligger, något som är fallet året efter ett valår.

Tabell 9.5 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 90:2 Riksdagens ledamöter och partier m.m.

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	770 508	770 508	770 508
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	4 616	19 027	36 045
Beslut	-4 000	-4 074	-4 162
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	771 124	785 461	802 391

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.3.6 90:3 Riksdagens förvaltningskostnader

Tabell 9.6 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Utveckling	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2005	Utfall	554 570		61 191
2006	Anslag	584 324 ¹		593 790
2007	Förslag	733 737		
2008	Beräknat	599 354 ²		
2009	Beräknat	612 205 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 588 737 tkr i 2007 års prisnivå.

³ Motsvarar 588 737 tkr i 2007 års prisnivå.

Från anslaget finansieras riksdagens förvaltningskostnader för bl.a. löner, företagshälsovård, kompetensutveckling, administration, hyror, intern service, säkerhet och bevakning, datateknik och IT-stöd, förlagsverksamhet, bibliotek, tryckeriverksamhet och informationsverksamhet samt bidrag till föreningar i riksdagen.

Anslaget används också för att finansiera fastighetsförvaltning, underhåll, reparationer, renoveringar, ombyggnationer och akuta underhållsåtgärder för riksdagens fastigheter samt räntor och amorteringar.

Riksdagsstyrelsens överväganden

Riksdagsstyrelsen beslutade vid sitt möte den 22 mars 2006 om satsningsområden för riksdags-

förvaltningen 2007. Satsningar skall göras inom följande prioriterade områden.

Genomförandet av riksdagens beslut den 1 juni 2006 med anledning av Riksdagskommitténs förslag (Riksdagen i en ny tid, 2005/06:RS3, 2005/06:KU21, vilande förslag i EU-frågor). Beslutet aktualiserar betydande förstärkningar av resurserna främst på EU-området och för arbetet med forsknings- och framtidsfrågor. Var och hur resurserna fördelas ankommer enligt riksdagsbeslutet på riksdagsförvaltningen att besluta om inom ramen för de resurser riksdagen ställer till förfogande. Riksdagsdirektören har fått riksdagsstyrelsens uppdrag att bereda frågorna vidare.

IT-verksamhet i syfte att tillförsäkra ledamöternas och förvaltningens tillgång till ett modernt, driftsäkert och verksamhetsanpassat IT-stöd. Åtgärder skall därutöver bl.a. vidtas för att säkerställa och utveckla riksdagsförvaltningens digitala långtidsarkivering, elektroniska dokumenthantering och riksdagens webbaserade information.

Säkerhet och sårbarhet för att säkerställa att riksdagens verksamhet kan bedrivas utan störningar. Under 2007 kommer bl.a. bevakningen av plenisalen att utökas och fönstren i Östra riksdagshuset att förstärkas.

Riksdagens personaladministration för att säkerställa en aktiv jämställdhetspolitik och ett framgångsrikt arbete för ökad etnisk mångfald inom riksdagen.

Lag om ekonomiadministrativa bestämmelser m.m. för riksdagens myndigheter

Riksdagsstyrelsen har den 15 juni 2006 beslutat om en ny lag avseende ekonomiadministrativa bestämmelser m.m. för riksdagens myndigheter⁴. Den föreslagna lagen innehåller bestämmelser om bl.a. anslag och inkomstitlar, kapitalförsörjning, redovisning och revision. Lagen träder i kraft den 1 januari 2007. I lagen finns bl.a. förändringar avseende finansieringen av de anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet⁵. Anläggningstillgångar som

används i myndighetens verksamhet⁶ skall med vissa undantag finansieras med lån i Riksgäldskontoret. Anläggningstillgångar som inte används i myndighetens verksamhet skall finansieras med anslag. För riksdagsförvaltningen innebär detta sammanfattningsvis att investeringar i byggnader och markanläggningar som har en direkt koppling till riksdagens verksamhet som huvudregel bör lånefinansieras. Undantag bör dock göras för investeringar som huvudsakligen syftar till att bevara riksbyggnaderna på Helgeandsholmen, vilka bör anslagsfinansieras.

I förarbetena till lagen anförts bl.a. att de lån som riksdagsförvaltningen tagit upp t.o.m. 2006, för att finansiera investeringar som huvudsakligen syftar till att bevara riksbyggnaderna på Helgeandsholmen, bör lösas, när den nya lagen träder i kraft. Detta för att få en ren modell som bygger på de nya principerna och samtidigt underlätta den ekonomiska styrningen av riksdagsförvaltningen. Detta innebär att riksdagsförvaltningen behöver en tillfällig höjning av anslaget 2007 dels för att täcka de utgifter som sedan 2004 upparbetats i det s.k. tätskrämsprojektet, dels för att lösa de lån som från 1999 upptagits för att finansiera vissa fastighetsprojekt som inte bedömts ha någon direkt koppling till riksdagens verksamhet. Sammantaget uppgår det belopp som skall anslagsfinansieras till 170 000 000 kronor.

För detta ändamål föreslås att anslaget 90:3 *Riksdagens förvaltningskostnader* tillförs ett belopp på 145 000 000 kronor för budgetåret 2007. Resterande 25 000 000 kronor finansieras genom uppkommet anslagssparande från 2004⁷ och 2005.

Förslag

Riksdagsstyrelsen föreslår att ett anslag på 733 737 000 kronor anvisas för 2007. För 2008 och 2009 bör anslaget beräknas till 599 354 000 respektive 612 205 000 kronor.

Riksdagsstyrelsen föreslår att riksdagsförvaltningen bemyndigas att ta upp lån i

⁴ Framställning till riksdagen 2005/06:RS5

⁵ Framställning till riksdagen 2005/06:RS5, kap. 6 s. 48 ff

⁶ Konstföremål, bostadsrätter och mark som används i myndighetens verksamhet skall finansieras med anslag. Detta gäller även sådana investeringar som huvudsakligen syftar till att bevara riksbyggnaderna.

⁷ Beslut i riksdagsstyrelsen februari 2005, dnr 250-2678-04/05

Riksgäldskontoret för investeringar som används i verksamheten samt investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar inom en ram av högst 300 000 000 kronor.

För 2007 bör det enligt riksdagsstyrelsen för anslaget 90:3 *Riksdagens förvaltningskostnader* finns en anslagskredit på högst 3 procent av anvisat anslag. Riksdagsförvaltningen bör beviljas en räntekontokredit på 10 procent av myndighetens totala anslagsutrymme.

Tabell 9.7 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 90:3 Riksdagens förvaltningskostnader

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006 ¹	584 324	584 324	584 324
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	5 413	16 048	28 921
Omvärdering av fatighetsinvesteringar	145 000		
Beslut	-1 000	-1 018	-1 040
Förslag/beräknat anslag	733 737	599 354	612 205

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Investeringsplan

De investeringar som föreslås genomföras under 2007 ligger i stort sett på samma nivå som för 2006. De stora posterna är i huvudsak hänförliga till riksdagens fastigheter och avser bl.a. investeringar i ventilationsanläggningar, reservkraft, avbrottsfri kraft, förstärkning av fönster i Östra riksdagshuset, ombyggnad av entréer samt förstärkning av Riksgatans norra del.

Den norra delen av Riksgatan mellan riksbyggnaderna och Riksbron är sedan länge utsatt för sättningsrörelser vilka gett dels olägenheter för gång- och biltrafiken, dels skador på ledningar m.m. som är förlagda i jorden. Mot bakgrund av den nya ekonomiadministrativa lagen för riksdagens myndigheter betraktas även detta som en åtgärd som huvudsakligen syftar till att bevara riksbyggnaderna på Helgeandsholmen och då följaktligen inte skall finansieras genom upptagande av lån i Riksgäldskontoret, utan genom anslag. Arbetet påbörjas under 2006 och de totala utgifterna beräknas till ca 19 000 000 kronor, varav 8 300 000 kronor avser 2007. Riksdagsförvaltningen avser att finansiera detta genom uppkommet anslagssparande från 2004⁸ och 2005.

Utöver detta planeras också för verksamheten nödvändiga investeringar i IT-utrustning.

Riksdagsstyrelsen föreslår att riksdagen godkänner den investeringsplan som finns i tabell 9.8.

⁸ Beslut i riksdagsstyrelsen februari 2005, dnr 250-2678-04/05.

Tabell 9.8 Investeringsplan

Miljoner kronor

	Utfall 2005	Prognos 2006	Budget 2007	Beräknat 2008	Beräknat 2009
Anläggningstillgångar, övrigt	49,2	42,2	47,9	50,0	50,0
Anläggningstillgångar, fastigheter	83,5	52,8	44,0	30,0	30,0
Summa investeringar	132,7	95,0	91,9	80,0	80,0
Lån i Riksgäldskontoret	132,7	75,0	83,6	80,0	80,0
Anslag		20,0 ¹	8,3 ²		
Summa finansiering	132,7	95,0	91,9	80,0	80,0

¹ Avser investeringar i det s.k. tåtskärmsprojektet som enligt den nya lagen om ekonomiadministrativa bestämmelser m.m. för riksdagens myndigheter skall anslagsfinansieras.

² Investeringar avseende stabilisering av Riksgatans norra del som enligt den nya lagen om ekonomiadministrativa bestämmelser m.m. för riksdagens myndigheter skall anslagsfinansieras.

Låneram

Riksdagsförvaltningen har för 2006 låneramar avseende investeringar i fastigheter och andra anläggningstillgångar på 300 000 000 kronor respektive 150 000 000 kronor. Motsvarande låneramar kommer inte att behövas 2007. Riksdagsstyrelsen föreslår att riksdagen bemyndigar riksdagsförvaltningen att för 2007 besluta om lån i Riksgäldskontoret för investeringar som används i riksdagens verksamhet intill ett belopp på 150 000 000 kronor, och att besluta om lån i Riksgäldskontoret för investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar intill ett belopp på 150 000 000 kronor.

9.3.7 90:4 Riksdagens ombudsmän, justitieombudsmännen (JO)

Tabell 9.9 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2005	56 715	6 254 ¹	
2006	62 725 ²		61 662
2007	Förslag	63 289	
2008	Beräknat	64 531 ³	
2009	Beräknat	69 291 ⁴	

¹ Anslagssparande efter den indragning av anslagssparande från 2004 som beslutats på tilläggsbudget i 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21).

² Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

³ Motsvarar 63 289 tkr i 2007 års prisnivå.

⁴ Motsvarar 63 289 tkr i 2007 års prisnivå.

Från anslaget finansieras Riksdagens ombudsmäns (JO) förvaltningskostnader.

Mål

JO:s uppgifter

JO har tillsyn över att de som utövar offentlig verksamhet efterlever lagar och andra författningar. Ombudsmännens tillsyn bedrivs genom prövning av klagomål från allmänheten samt genom inspektioner och andra undersökningar, som ombudsmännen finner påkallade.

Verksamhetsmål

Mål har satts upp för klagomålsprövningen, rättslig tillsyn på eget initiativ, besvarande av lagstiftningsremisser samt den internationella verksamheten.

Klagomålsprövningen: Att med ytterligare höjd, eller i vart fall bibehållen kvalitet i ärendehantering, fullgöra uppgifterna enligt instruktionen. Härvid skall särskild vikt läggas på att söka minska ärendebalanserna och förkorta den genomsnittliga handläggningstiden.

Rättslig tillsyn på eget initiativ: Att bedriva inspektionsverksamhet, som har en betydelsefull rättssäkerhetsfrämjande effekt, i större omfattning än som varit möjligt under de senaste åren.

Besvarande av lagstiftningsremisser: Att genom yttranden över förslag till lagstiftning framföra synpunkter i rättssäkerhetsfrågor och andra

rättsliga frågor som det ankommer på JO att uppmärksamma.

Internationellt samarbete: Att i omvärlden främja kunskapen om och förståelsen för konstitutionell kontroll genom parlamentariska ombudsmän.

Resultatbedömning

Resultat

Ärendetillströmningen 2005 har ökat jämfört med 2004 med 334 ärenden. De oavgjorda ärendena i balans var vid årets slut 899, en minskning med 199 ärenden.

Antalet inspektionsdagar¹ har visserligen ökat något i jämförelse med 2004, men JO:s mål, totalt ca 60 inspektionsdagar, har inte kunnat uppnås. Orsaken till detta är att klagomåls- hanteringen och remissärendena tar så stor del av JO:s personella resurser i anspråk att initiativ- verksamheten inte kunnat ges önskvärd om- fattning.

JO:s internationella engagemang och kontakter hade liksom under föregående år stor omfattning.

JO har även under 2005 sett över verksamheten för att finna effektivare och mera rationella metoder för ärendehantering, administration, information och service utan att eftersätta kraven på rättssäkerhet och på en bra arbetsmiljö. Som ett exempel prövas en hand- lägningsmodell med mera kortfattade beslut i ärenden som inte blir föremål för fullständig utredning.

Analys och slutsatser

Under 2005 har JO kunnat fullgöra uppgifterna enligt instruktionen med bibehållen hög kvalitet i ärendehandläggningen och i inspektions- verksamheten. Dock har inspektionsverksam- heten inte kunnat bedrivas i tillfredsställande omfattning.

¹ Som inspektionsdag räknas varje arbetsdag som en ombudsman (eller av ombudsman delegerad befattningshavare), oftast tillsammans med ett antal medarbetare, ägnat åt inspektion på platsen av myndigheters verksamhet.

Revisionens iakttagelser

Riksrevisionen har bedömt JO:s årsredovisning för räkenskapsåret 2005 som i allt väsentligt rättvisande.

Budgetförslag

JO:s resursbehov styrs i huvudsak av klagomållströmningen och av omfattningen av initiativ- och inspektionsverksamhet, men också av ärendenas genomsnittliga svårighets- grad och av den servicenivå som bör upprätthållas gentemot allmänheten och myndigheterna samt av lönekostnadsutvecklingen inom rätts- väsendet. Viss betydelse har även omfattningen av ombudsmännens internationella kontakter och engagemang, bl.a. för spridning av Sveriges unika erfarenheter av ett utvecklat system för tillsyn genom parlamentariska ombudsmän. Vid medelsberäkningen har JO utgått ifrån att några stora avvikelser från nuvarande förhållanden - bl.a. avseende ärendemängden - inte kommer att inträffa. JO har dock redovisat en kontinuerlig och betydande ökning av antalet klagomåls- ärenden under de senaste åren och noterat att denna utveckling fortgått med oförminskad styrka under första kvartalet 2006.

Återlämnande av anslagsmedel

Under 2006 har riksdagen beslutat om en indragning av en del av JO:s anslagssparande för verksamhetsåret 2004 på 4 469 000 kronor. För verksamhetsåret 2005 föreslås en indragning av anslagssparande på 4 436 000 kronor på tilläggs- budget (volym 1, avsnitt 8.2.1).

Riksdagsstyrelsens överväganden

Den ökade klagomållströmningen samt lagstiftningsremisserna har redan under tidigare år väckt frågan om ombudsmannaexpeditionens dimensionering. För att kunna hantera den ökande ärendemängden med bibehållen kvalitet i tillsynsverksamheten är JO:s bedömning att en förstärkning är nödvändig på föredragandesidan. Avgörande för en framtida diskussion om ombudsmannaexpeditionens dimensionering är bl.a. den fortsatta utvecklingen av klagomåls-

tillströmningen. Utökningen med en tjänst samt den ökade hyresnivån bedöms för 2007, med anledning av föregående års anslagsutfall, dock rymmas inom det tilldelade anslaget.

Under år 2009 uppmärksammas JO:s 200 årsjubileum. Bland annat planeras en internationell konferens och seminarier under 2008 och 2009. För dessa år föreslås att anslaget tilldelas extra medel, för 2008 på 250 000 kronor och för 2009 på 3 650 000 kronor.

Riksdagsstyrelsen föreslår att anslaget 2007 skall uppgå till 63 289 000 kronor. Åren 2008 och 2009 beräknas anslaget till 64 531 000 respektive 69 291 000 kronor.

Tabell 9.10 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 90:4 Riksdagens ombudsmän, justitieombudsmännen (JO)

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	62 725	62 725	62 725
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	564	1 556	2 916
Beslut		250	3 650
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	63 289	64 531	69 291

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9.4 Övriga anslag

9.4.1 90:1 Kungliga hov- och slottsstaten

Tabell 9.11 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	95 585	Anslags-sparande	0
2005	Utfall	95 585	Anslags-sparande	0
2006	Anslag	97 540 ¹	Utgifts-prognos	95 806
2007	Förslag	98 150		
2008	Beräknat	100 116 ²		
2009	Beräknat	102 269 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 98 150 tkr i 2007 års prisnivå.

³ Motsvarar 98 150 tkr i 2007 års prisnivå

Anslaget avser att täcka kostnaderna för statschefens officiella funktioner inklusive kostnaderna för den kungliga familjen.

Från anslaget betalas också driftskostnader för de kungliga slotten utom rent fastighetsunderhåll, som finansieras av Statens fastighetsverk. Stockholms slott är Kungens officiella residens och används för representation. Delar av slottet visas för allmänheten. En del av Drottningholms slott används av Kungen och hans familj som bostad och en annan del visas för allmänheten. I Ulriksdals slott har lokaler upplåtits till Världsnaturfonden. Slottet är även öppet för allmänheten och används bl.a. för utställningar. I anslutning till slottet finns en utställningslokal och det s.k. Orangeriet. Haga slott är upplåtet till regeringen som bostad för prominenta gäster från utlandet. Gripsholms slott utnyttjas som museum och för utställning av en del av svenska statens porträttsamling. Strömsholms slott och Tullgarns slott visas för allmänheten. Rosersbergs slott disponeras till större delen av Statens räddningsverk. De två översta våningarna i slottet har dock fått behålla sin ursprungliga karaktär och visas för allmänheten.

Från anslaget betalas vidare Husgerådskammarens underhåll och vård av de konstsamlingar och andra inventarier i de kungliga slotten som tillhör staten men som disponeras av Kungen. Husgerådskammaren förvaltar även de Bernadotteska familjestiftelsernas bestånd av möbler, konst och konsthantverk samt administrerar Bernadottebiblioteket.

Regeringens överväganden

Resultatinformation

Kungliga hov- och slottsstaten hade under 2005 sammanlagt 200 tillsvidareanställda medarbetare, motsvarande 191 heltidstjänster. Därutöver anlitas varje år ett stort antal personer för tillfälliga uppdrag, bl.a. i samband med representations- och galamiddagar, i visningsverksamheten och för parkarbeten. Dessa insatser motsvarar ca 50 heltidstjänster på årsbasis och engagerar ca 500 personer varje år.

Kungliga hov- och slottsstaten skall enligt den överenskommelse som träffades med regeringen 1996 lämna en berättelse över den samlade verksamheten. Tyngdpunkten skall läggas på hur tilldelade medel har använts när det gäller Ståthållarämbetet och Husgerådskammaren

(slottsstaten). Regeringen och Riksmarskalks-
ämberget enades 2005 om att komplettera
överenskommelsen från 1996 när det gäller insyn
i den verksamhet som bedrivs inom ramen för
anslaget till Kungliga hovstaten. Den
kompletterande överenskommelsen redovisades
i 2006 års budgetproposition. Konstitutions-
utskottet hade inga invändningar och avstyrkte
också en motion om utökat revisionsmandat för
Riksrevisionen (bet. 2005/06:KU1, rskr.
2005/06:60).

Hovstaten

Från anslaget till Hovstaten betalas kostnader
för representation och statsbesök, resor,
transporter och personal m.m. samt levnads-
omkostnader som är direkt kopplade till
statschefens funktion och alltså inte är av rent
privat karaktär. Anslaget till Hovstaten 2005 var
drygt 48 mnkr. 28 procent av anslaget faller
inom Riksmarskalksämbergets ansvarsområde,
främst för övergripande ledning och 24 procent
inom Hovmarskalksämbergets ansvarsområde,
främst för officiell representation och resor.
Huvuddelen av Hovstatens kostnader utgörs av
löner.

Den kungliga familjens program har varit
fortsatt omfattande. Kungen har deltagit i 336
arrangemang spridda över landet och
drottningen i 212. Därutöver tillkommer en
mängd företräden och sammanträden på
Stockholms slott. Kronprinsessan Victoria har
engagerats allt mer för officiella uppdrag. Bl.a.
har hon på regeringens initiativ deltagit i
främjanderesor till Kina, Australien och
Saudiarabien.

Kungaparet har genomfört tre statsbesök
under året, varav två från Lettland och Malaysia
samt ett statsbesök till Australien. I juni reste
kungafamiljen till Norge på officiellt besök i
samband med 100-årsdagen av unions-
upplösningen. Den norska kungafamiljen gjorde
ett så kallat svarsbesök i september.

Kungaparet har anordnat tre representations-
middagar. Härutöver har bl.a. galamiddagar,
representationsluncher och konseljuncher
arrangerats. Till sådana arrangemang har
sammanlagt 1 150 personer varit inbjudna.
Därtill kommer ett antal gäster vid mottagningar
och måltider i samband med olika samman-
komster.

Slottsstaten

Slottsstaten omfattar Husgerådskammaren
inklusive Bernadottebiblioteket och Ståthållar-
ämberget. Anslaget till Slottsstaten 2005 var ca 47
mnkr. Drygt 60 procent av kostnaderna utgörs
av löner.

Verksamhetsberättelsen visar att aktiviteterna
även inom Slottsstaten har varit hög: Husgeråds-
kammaren har svarat för förvaltning, underhåll
och vård av de kungliga slottens konstverk,
möbler och andra inventarier. Bland de många
vård- och konserveringsarbetena på det Kungliga
slottet kan särskilt nämnas konservering och
nymontering av de vävda tapeterna i Audiens-
rummet, tillverkning av skyddsgardiner i Riks-
salen och konservering av mattan i Don
Quijotesalongen. Bland de stora kulturhistoriska
renoveringar, som har utförts, kan bl.a. nämnas
ett omfattande arbete i Stora Sängkammaren på
Tullgarns slott. Arbetet med möbler och textilier
i Audiensrummet på Gripsholms slott har
fortsatt.

Husgerådskammaren har i samverkan med
övriga ämbeten och avdelningar aktivt arbetat
för att öka tillgängligheten till det kungliga
kulturvet så att så många som möjligt skall få
tillfälle att besöka de kungliga slotten, bl.a. har
stora delar av informationen om och register-
hållningen av samlingarna digitaliserats. Intresset
att ta del av kulturvet har ökat kontinuerligt
från såväl forskare som institutioner och
allmänhet. Antalet besökare till de kungliga
slotten uppgick till 702 598 st. Sammanlagt har
mer än 2 000 guidade visningar genomförts,
varav ca 700 på engelska. Vidare har ett stort
antal arrangemang med musik och utställningar
med olika teman anordnats.

Under året anordnades utställningen *Astrid
svensk prinsessa - Belgiens Drottning* i
Bernadottevåningens drabantsalar. Vidare har
bl.a. ett omfattande förberedelsearbete gjorts
inför utställningarna 2006 *Georg Haupt - Gustav
III:s hovschattmakare* och *Vår Drottning - fest
och vardag*.

Ståthållarämberget har vidtagit en rad åtgärder
för att förbättra vård och underhåll av parkerna.
Ståthållarämberget har också successivt tagit över
ansvaret för drift, övervakning och underhåll av
säkerhetssystemen på Stockholms slott från
Statens fastighetsverk. Ståthållarämberget
ansvarar för all IT- och televerksamhet. De
projekt som har bedrivits har syftat till ökad

tillgänglighet, ökad stabilitet och högre kostnadseffektivitet. Utvecklingen på datasidan har skett utan störningar. Prioriterade projekt under året avser ett gemensamt kassa- och bokningssystem för visningsverksamheten, ett nytt system för centraliserad hantering av fastigheter, arrende och hyresavtal samt utveckling av systemen för ökad mobilitet.

Slutsatser

Redovisningen i verksamhetsberättelsen bygger på den överenskommelse som träffades 1996 mellan regeringen och Riksmarskalksämberet och som kompletterats 2005. Verksamhetsberättelsen för år 2005 ger en bra överblick över de aktiviteter och åtgärder som har vidtagits för anslagsmedlen.

Verksamhetsberättelsen har blivit utförligare när det gäller den verksamhet som bedrivs inom ramen för anslaget till Hovstaten. Bl.a. ges en fylligare ekonomisk redogörelse. Kostnaderna har i internbudgeten fördelats på de olika organisatoriska enheterna.

Revisionens iakttagelser

Den verksamhet som Hovstaten bedriver omfattas inte av Riksrevisionens granskning enligt lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m.

Riksrevisionen har granskat Kungl. Slottsstatens årsredovisning för räkenskapsåret 2005. Riksrevisionen bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt är rättvisande.

Tabell 9.12 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 90:1 Kungliga hov- och slottsstaten

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	97 540	97 540	97 540
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	610	2 576	4 729
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	98 150	100 116	102 269

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att anslaget för 2007 uppgår till 98 150 000 kronor. För 2007 och 2008 har anslaget beräknats till 100 116 000 kronor respektive 102 269 000 kronor.

Av det totala anslaget kommer Hovstaten att tillföras 51 procent medan Slottsstaten tilldelas 49 procent. Anslagsfördelningen mellan Hovstaten och Slottsstaten grundar sig på relationen mellan deras faktiska kostnader 1996. Enligt överenskommelsen från samma år skall kostnadsfördelningsnyckeln gälla långsiktigt och inte rubbas av smärre förändringar i organisationen eller verkligt kostnadsutfall. Några förändringar som gjort det motiverat att komma överens om en annan anslagsfördelning har hittills inte inträffat.

9.4.2 90:5 Regeringskansliet m.m.

Tabell 9.13 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2005	Utfall	5 325 720	Anslags-sparande	744 181
2006	Anslag	5 493 437 ¹	Utgifts-prognos	5 451 371
2007	Förslag	5 580 760		
2008	Beräknat	5 725 009 ²		
2009	Beräknat	5 847 498 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 5 626 219 tkr i 2007 års prisnivå.

³ Motsvarar 5 626 219 tkr i 2007 års prisnivå.

Anslaget finansierar förvaltningskostnader för Regeringskansliet, inklusive utrikesrepresentationen, kommittéväsendet och andra utredningar m.m., samtliga departement, Regeringskansliets

förvaltningsavdelning och gemensamma ändamål (hyror, kapitalkostnader m.m.).

Mål

Regeringskansliet skall vara ett effektivt och kompetent instrument för regeringen i dess uppgift att styra riket och förverkliga sitt politiska program.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.14 Offentlighetsrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentlighetsrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2005	53 200	25 000	25 000	0
Prognos 2006	60 000	25 000	25 000	0
Budget 2007	51 000	31 000	31 000	0

Inkomsterna för expeditionsavgifter, och ansökningsavgifter för viseringar m.m. beräknas 2007 till 82 000 000 kronor. Verksamheten utförs vid utlandsmyndigheterna.

Med anledning av det kommande europeiska systemet för viseringsinformation (VIS) och ändringar i passlagen 2005 till följd av prop. 2004/05:119, EU-förordning EG nr 2252/04, skall pass och viseringar förses med biometriska uppgifter. Förändringen börjar genomföras under 2007. De ökade kostnaderna beräknas för 2007 till ca 6 000 000 kronor, vilket bör öka avgiftsinkomsterna med motsvarande belopp. Regeringskansliet, utrikesförvaltningen, föreslås därför få disponera 31 000 000 kronor av offentlighetsrättsliga avgifter.

Revisionens iakttagelser

Riksrevisionen anger att Regeringskansliets årsredovisning har upprättats i enlighet med förordningen om myndigheters årsredovisning, budgetunderlag, regleringsbrev och övriga beslut i myndigheten. Riksrevisionen har bedömt att Regeringskansliets årsredovisning för räkenskapsåret 2005 i allt väsentligt är rättvisande.

Efter Riksrevisionens rapport Förändringar inom kommittéväsendet (RIR 2004:2) har de frågor som behandlas i rapporten övervägts inom Regeringskansliet. I början av 2006 anställdes experter vid Regeringskansliets kommittéservice med uppgift att initiera, utveckla och stödja åtgärder som främjar kvaliteten i kommittéers verksamhet. Insatsen skall utvärderas om tre år.

Regeringens överväganden

Regeringskansliets verksamhet

Regeringskansliet, kommittéerna och utlandsmyndigheterna hade vid utgången av 2005 tillsammans 4 541 tjänstgörande. Av dessa var cirka 4 procent anställda på det så kallade politikeravtalet (inklusive politiskt sakkunniga från Vänsterpartiet och Miljöpartiet de Gröna).

Regeringskansliet har under den senaste tioårsperioden genomgått stora förändringar när det gäller verksamhet och organisation. Den största förändringen är den ökade internationaliseringen och då främst Sveriges medlemskap i Europeiska unionen (EU). I det följande redovisas viss resultatinformation för Regeringskansliet under 2005.

Tabell 9.15 Viss resultatinformation i Regeringskansliet

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Antal tjänstgörande (inkl. politikeravtal)	4 472	4 333	4 446	4 548	4 621	4 541
<i>andel kvinnor/män</i>	<i>56/44</i>	<i>57/43</i>	<i>57/43</i>	<i>57/43</i>	<i>58/42</i>	<i>58/42</i>
Anställda på politikeravtalet	159	166	163	184	182	203
<i>andel kvinnor/män</i>	<i>50/50</i>	<i>51/49</i>	<i>51/49</i>	<i>52/48</i>	<i>53/47</i>	<i>54/46</i>
Antal diarieförda ärenden	i.u.	76 715	77 480	75 099	76 939	83 421
Regeringsärenden	8 272	10 521	9 548	7 934	7 615	7 529
Propositioner	168	130	148	171	188	183
<i>Författningsärenden</i>	<i>i.u.</i>	<i>i.u.</i>	<i>i.u.</i>	<i>1 217</i>	<i>1 387</i>	<i>1 249</i>
<i>Kommitté- och tilläggsdirektiv</i>	<i>108</i>	<i>119</i>	<i>160</i>	<i>171</i>	<i>183</i>	<i>150</i>
<i>Regleringsbrev och ändringsbeslut</i>	<i>i.u.</i>	<i>i.u.</i>	<i>i.u.</i>	<i>702</i>	<i>739</i>	<i>836</i>
SOU-serien	126	110	124	130	135	120
DS-serien	73	78	67	66	57	58
Interpellationssvar	425	284	447	486	542	531
Frågesvar till riksdagen	1 469	1 260	1 518	1 442	1 749	2 212
Brevsvar till enskilda	i.u.	i.u.	i.u.	27 422	27 343	29 889
Resdagar i Sverige (med övernattnings)	i.u.	i.u.	i.u.	12 453	12 296	11 577

I tabellen ovan redovisas en översikt av åren 2000–2005. Antalet regeringsärenden uppgick under 2005 till 7 529 stycken, vilket är en liten minskning från föregående år. Antalet diarieförda ärenden ökade, bl.a. till följd av att vissa internationella handlingar som tidigare redovisats i eget skrivsediarium nu registreras i ärendediariet. Frågor från riksdagens ledamöter fortsatte att öka under 2005. Metoden för att ta fram antalet brevsvar har justerats något i förhållande till tidigare år. En annan förändring mot tidigare redovisning är att det faktiska antalet propositioner, författningsärenden och kommittédirektiv anges i stället för antalet regeringsbeslut rörande dessa. Ytterligare och mer detaljerad redovisning av Regeringskansliets arbete återfinns i Regeringskansliets årsbok för 2005.

Krishanteringsförmåga

Erfarenheterna från flodvågskatastrofen visade på brister i den interna krisorganisationen i Regeringskansliet. Ett flertal insatser har sedan dess gjorts för att förstärka Regeringskansliets krishanteringsförmåga. Bland annat bildades en ny beredskaps- och analysenhet vid Statsrådsberedningen. Syftet med den nya

enheten är att vara larmfunktion och en samlad instans för bearbetning och analys av information inom Regeringskansliet i händelse av en kris inom eller utanför landets gränser. Enhetens larmfunktion är sedan juni 2006 verksam dygnet runt. Samverkansformer utvecklas inom Regeringskansliet och med relevanta myndigheter, i enlighet med proposition (2005/06:133) Samverkan vid kris - för ett säkrare samhälle. Statsrådsberedningen, departementen och Förvaltningsavdelningen har därutöver under året vidtagit olika förstärkningsåtgärder. I detta ingår förbättrade förutsättningar för att kunna utöva krishantering, bland annat tillgång till ändamålsenliga lokaler, nödvändigt IT- och telestöd, kraftförsörjning m.m.

Två större samverkansövningar genomfördes under 2005 samt en övning under våren 2006. Övningarna var inriktade på beslutsfattande och samverkan inom Regeringskansliet. Vid övningarna, som leddes av Forsvarsdepartementet, deltog Statsrådsberedningen, flertalet departement och Förvaltningsavdelningen liksom berörda myndigheter. Utöver detta har flera departement och Förvaltningsavdelningen genomfört

egna utbildningsserier och övningar, ibland med hjälp av externa konsulter.

Vid Utrikesdepartementet (UD) har den konsulära krisberedskapen förstärkts. I Stockholm ingår cirka 35 tjänstemän i en stående beredskapsstyrka som ska förstärka den konsulära enheten i en krissituation. För att stärka beredskapen i fält har UD utpekat ett 30-tal medarbetare som med kort varsel kan bilda en eller flera snabbinsatsstyrkor. Andra insatser som genomförts vid UD är bland annat ökad jour och beredskap samt inrättandet av en chefstjänstemannafunktion för konsulära frågor.

Personalfrågor m.m.

Under 2006 har en medarbetarpolicy för Regeringskansliet antagits. Medarbetarpolicyn är tänkt att fungera som en gemensam plattform för ett enhetligt personalarbete i hela Regeringskansliet.

Under 2005 genomförde Regeringskansliet ett antal utbildningsprogram för att öka kompetensen inom specifika personalgrupper. Samtidigt har etablerade utbildningsinsatser inom Regeringskansliet fortsatt, t.ex. EU-utbildningar och utbildning för myndighets-handläggare. En ny omgång av aspirant- och diplomatprogrammen sker 2006/07. Vissa delar av Regeringskansliets kompetensutveckling har överförs till den nybildade myndigheten Verket för förvaltningsutveckling (VERVA).

Jämställdhetsarbetet inom Regeringskansliet är fortsatt högt prioriterat. Arbetet bedrivs enligt en fastställd jämställdhetsplan som årligen följs upp och revideras. Vidare upprättas också löpande en handlingsplan för jämställda löner. Denna handlingsplan grundas på lönekartläggning där kvinnors och mäns löner jämförs, dels inom grupper med arbetsuppgifter som är i huvudsak lika, dels mellan kvinno- respektive mansdominerade grupper med arbetsuppgifter som är i huvudsak likvärdiga. I samband med lönerrevisionen granskas om skillnaderna har saklig grund. Uppföljning av utfallet i lönerrevisionerna 2003 och 2004 visade att löneskillnaderna minskade i de grupper där skillnader konstaterats, och i kartläggningen 2005 konstaterades inga skillnader. Som en del i det av den tidigare regeringen beslutade handlingsprogrammet för jämställdhetsintegrering i

Regeringskansliet, genomförs under 2006 utbildningar om jämställdhetsperspektiv i utformande av kommittédirektiv och jämställdhetsanalyser inom politikområden.

Regeringskansliets mångfaldsarbete bidrar till en attraktiv och dynamisk arbetsplats. Det involverar både chefer och medarbetare. Personalhandläggare har utbildats i rekrytering ur ett mångfaldsperspektiv. Regeringskansliets handlingsplan för att främja lika rättigheter och möjligheter i Regeringskansliet oavsett etnisk eller religiös tillhörighet revideras löpande. Under 2005-2006 genomför Regeringskansliet en försöksverksamhet med praktik i samarbete med Arbetsförmedlingen Internationella akademiker. Verksamheten har utvärderats och planeras att fortsätta.

I slutet av 2005 reviderades Regeringskansliets riktlinjer för en arbetsplats fri från trakasserier och kränkande särbehandling. Syftet är att göra det ännu tydligare att arbetsgivaren inte accepterar någon form av trakasserier eller kränkande särbehandling, klargöra ansvarsförhållanden samt beskriva hur fall skall hanteras om de likväl uppkommer.

Sjukfrånvaron inom Regeringskansliet var, liksom föregående år, 2,8 procent av ordinarie arbetstid under 2005. Bland kvinnor var sjukfrånvaron 3,7 procent och bland män 1,5 procent. Sjukfrånvaron är betydligt lägre inom Regeringskansliet än inom den statliga sektorn som helhet. Detta gäller både bland kvinnor och bland män.

Övrig administration

Regeringskansliet har fortsatt arbetet med att rationalisera administrationen i syfte att nå en ökad kostnadseffektivitet. Antalet tjänstgörande inom Regeringskansliet minskade med 80 under år 2005. Minskningen skedde främst vid UD i Stockholm och inom kommittéväsendet. Utöver ett kontinuerligt rationaliseringsarbete genomförs ett antal insatser för att effektivisera administrationen inom Regeringskansliet, framför allt vid UD och Förvaltningsavdelningen.

Under 2005 ändrades organisationen av ekonomiadministrationen och ansvarsfördelningen renodlades, vilket syftade till både högre kvalitet och lägre kostnader. Efter en utredning av arkiv och diarieföringsverksamheten fördes UD:s arkiv- och diarieföringsverksamhet över

till Förvaltningsavdelningen under 2006. Under 2006 övergick Regeringskansliet också till ett nytt löneadministrativt IT-stöd, och en utredning om den framtida organisationen av löneadministrationen pågår. Vidare pågår ett pilotprojekt med elektronisk fakturahantering i Regeringskansliet (Förvaltningsavdelningen). En av utgångspunkterna för rationaliseringen av den administrativa verksamheten är de förslag som presenterades i utredningen Ett effektivare Regeringskansli (dnr SB2001/8259).

I januari 2006 beslutades om nya riktlinjer för bidrag till föreningar, stiftelser m.fl. Riktlinjerna gäller för ärenden om bidrag som påbörjas från och med den 1 mars 2006 och ersätter Regeringskansliets riktlinjer för bidrag till föreningar, företag m.m. som beslutades den 12 februari 2001. De nya riktlinjerna innebär bl.a. att de krav som ställs i samband med bidragsgivning blir mer enhetliga, t.ex. när det gäller kontroll av uppgifternas riktighet.

Från och med 2007 kommer renovering att ske i delar av Regeringskansliets lokaler i Södra Klara. Förberedelser görs för en flytt till det kulturintressanta kvarteret Blåmannen (gamla Centralposthuset) under renoveringen. I Regeringskansliet har från och med våren 2006 skapats en särskild funktion med bl.a. uppdrag att säkerställa att iordningställandet av ersättningslokalerna i samband med ombyggnaden av befintliga regeringsbyggnader motsvarar de krav som ställs på bl.a. säkerhet och arbetsmiljö.

Den tidigare regeringen beslutade den 4 maj 2005 att flytta det administrativa ansvaret för utlandsmyndigheter med betydande utvecklings-samarbete från Sida till Regeringskansliet (UD). Detta innebär bland annat att Regeringskansliet övertar ansvaret för att ge dessa utlandsmyndigheter IT-stöd. IT-stödet styrs av de grundläggande säkerhetsföreskrifter som gäller för IT-stödet inom Regeringskansliet och för utlandsmyndigheterna. Sida ersätter från och med 2007 Regeringskansliet för den del av IT-kostnaderna som avser Sidans verksamhet vid utlandsmyndigheterna.

Internationell verksamhet

I takt med ökad globalisering och Sveriges medlemskap i EU har det internationella arbetet ökat i omfattning. I dag är hela Regeringskansliet delaktigt i internationella processer. Samtliga

departement företräder Sverige i internationella förhandlingar, bereder svenska ståndpunkter inför möten i internationella organisationer och införlivar internationella överenskommelser i svensk politik. Andra exempel på departementens internationella arbete är att samordna och bevaka mål i EG-domstolen, hantera internationella överträdelseärenden, delta i bilaterala möten med andra medlemsländer, genomföra stödinsatser för EU:s kandidatländer, organisera internationella konferenser, samt ge information om det internationella arbetet till riksdagen m.m.

Sveriges medverkan i EU och andra internationella organisationer ställer höga krav på Regeringskansliets organisation inom samtliga politikområden. I nedanstående tabell beskrivs en del av Regeringskansliets internationella verksamhet.

Tabell 9.16 Viss resultatinformation inom Regeringskansliet – internationell verksamhet

	2003	2004	2005
Arbetsdagar i rådsarbetsgrupper	2 787	2 443	2 372
Arbetsdagar i kommissionens kommittéer och expertgrupper	i.u.	i.u.	1 434
Arbetsdagar i internationella organisationer utanför EU	i.u.	i.u.	4 458
Faktapromemorier till EU-nämnden	124	112	75
Resdagar utomlands med övernattnig	41 232	48 257	44 263
Internationella handlingar	110 759	104 838	103 831
Utlandsstationerade	596	629	634
Andel kvinnor/män	50/50	54/46	54/46

Utrikesrepresentationen

Utrikesrepresentationen bestod i december 2005 av 105 utlandsmyndigheter, varav 87 ambassader, 12 konsulat samt 6 representationer och delegationer. Sverige har diplomatiska förbindelser med i stort sett alla självständiga stater i världen. I nästan hälften av de 192 länder som är medlemmar i FN finns en svensk ambassad. Sverige har också cirka 400 honorärkonsulat.

Sedan 2005 har antalet utlandsmyndigheter utökats med två. Sektionskontoret i Skopje, Makedonien har graderats upp till ambassad och ett generalkonsulat har öppnats i Phuket, Thailand med anledning av flodvägskatastrofen.

Den tidigare regeringen beslutade att flytta det administrativa ansvaret för utlandsmyndigheter med betydande utvecklings-samarbete från Sida till Regeringskansliet (UD). Beslutet innebär att man fullföljer den administrativa integrationen mellan Regeringskansliet och Sida för utlandsmyndigheterna, samt skapar en enhetligare form för administrationen inom hela utrikesförvaltningen. Åtgärderna kommer i huvudsak att slutföras under år 2007.

Som ett led i den tidigare regeringens satsning på tillväxt görs en satsning på främjande och utökat EU-samarbete genom att stärka utrikesrepresentationen. Utrikesrepresentationen skall också på ett effektivare sätt användas som ett verktyg för hela Regeringskansliet. Satsningen skall ske genom en omfördelning av resurser mellan Regeringskansliet i Stockholm och utrikesrepresentationen utan att antalet anställda ökar totalt. Detta ställer krav på en minskad organisation på framför allt UD i Stockholm. Under 2005 minskade antalet tjänstgörande i departementet i Stockholm med ca 70 personer. Kravet är att långsiktigt kunna säkra finansieringen av förstärkningen genom att omfördela medel från främst den administrativa verksamheten.

Anslagsförändringar

I propositionen Bästa språket – en samlad svensk språkpolitik (prop. 2005/06:2), gör den tidigare regeringen bedömningen att den nuvarande centrala, statligt finansierade språkvården bör samordnas och ges utökade resurser för ett vidgat verksamhetsområde. Språk- och folkminnesinstitutet har på den tidigare regeringens uppdrag inordnat språkvårdsverksamheten i myndigheten med det nya namnet Institutet för språk och folkminnen fr.o.m. den 1 juli 2006. Det innebär bl.a. att Regeringskansliets stöd till myndighetsspråkvård, dvs. Klarspraksgruppens verksamhet, överförs till Institutet för språk och folkminnen. Anslagsmedel om 850 000 kronor avseende Klarspraksgruppen föreslås överföras till utgiftsområde 17 anslag 28:13 *Institutet för folk och språkminnen* från och med 2007.

Den nya myndigheten Verket för förvaltningsutveckling, VERVA, startade sin verksamhet den 1 januari 2006. Från och med den 1 april 2006 överfördes viss utbildnings-

verksamhet från Regeringskansliet och medel överfördes i vårpropositionen. För år 2007 och framåt föreslås att 5 457 000 kronor i nivåjustering förs till utgiftsområde 2 anslaget 1:8 *Verket för förvaltningsutveckling*.

Regeringskansliet har fram till och med våren 2006 bemannat Geneva Center for Security Policy (GCSP) med en person. För 2007 föreslås att centret istället stöds med 400 000 kronor vilket innebär att motsvarande summa beräknas under anslag 6:1 *Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.* inom utgiftsområde 6.

I slutet av april 2006 tillsattes ett Finansmarknadsråd i form av en utredning för att främja utvecklingen av den finansiella sektorn och stärka Stockholms roll som finansiellt centrum. Utredningens arbete löper under tre år. I vårpropositionen överfördes 1 016 000 kronor från utgiftsområde 2 anslag 2:6 *Finansmarknadsråd* till Regeringskansliets förvaltningsanslag. För år 2007 och 2008 föreslås att 1 025 000 kronor respektive 1 043 000 kronor per år förs till Regeringskansliets förvaltningsanslag. Från och med 2009 återförs medlen till utgiftsområde 2.

Vidare föreslås anslaget 4:1 *Polisorganisationen* minskas med 1 100 000 kronor för att bidra till finansieringen av det under utgiftsområde 1 Rikets styrelse uppförda anslaget 90:5 *Regeringskansliet m.m.* med anledning av att kostnaderna för en polisrådgivare i New York visat sig vara högre än de som beräknades i budgetpropositionen för 2006.

Den tidigare regeringen beslutade den 2 februari 2006 om propositionen DNA-analys vid familjeåterförening (prop. 2005/06:72). Lagändringen trädde i kraft den 1 juli 2006. Lagändringen ger möjlighet till en frivillig DNA-analys utförd på statens bekostnad i ärenden om uppehållstillstånd som rör familjeåterförening mellan minderåriga barn och deras föräldrar. Även i vissa andra familjeåterföreningsärenden där biologiskt släktskap åberopas skall DNA-analys erbjudas. Merparten av statens kostnader för lagändringen kommer att finansieras inom ramen för utgiftsområde 8. Vissa kostnader kommer dock att falla inom ramen för utgiftsområde 1. I vårpropositionen överfördes medel för 2006. För år 2007 och framåt föreslås att 1 000 000 kronor i nivåjustering förs till anslaget från utgiftsområde 8, anslaget 12:3 *Migrationspolitiska åtgärder*.

Den tidigare regeringen beslutade att flytta det administrativa ansvaret för utlandsmyndigheter med betydande utvecklingssamarbete från Sida till Regeringskansliet (UD) vilket innebär att man fullföljer den administrativa integrationen och skapar en enhetligare form för administrationen inom hela utrikesförvaltningen. Detta kommer att få budgetkonsekvenser. För att finansiera vissa omställningskostnader inom IT-området 2007 föreslås att utgiftsområde 1 anslaget 90:5 *Regeringskansliet m.m.* tillförs 17 100 000 kronor. Omställningskostnaderna finansieras genom att avräkningarna från biståndsramen ökar vilket innebär att anslagna medel till utgiftsområde 7 Internationellt Bistånd anslag 8:1 *Biståndsverksamhet* minskas med motsvarande belopp. Med anledning av att Regeringskansliet (UD) tar över det administrativa ansvaret för utlandsmyndigheter med betydande utvecklingssamarbete föreslås att 15 550 000 kronor tillförs utgiftsområde 1, anslaget 90:5 *Regeringskansliet m.m.* Finansiering sker genom att avräkningarna från biståndsramen ökar vilket innebär en minskning av utgiftsområde 7 Internationellt Bistånd, anslaget 8:2 *Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete* med 11 890 000 kronor samt anslaget 8:1 *Biståndsverksamhet* med 3 660 000 kronor. Biståndsramen om 1 procent av BNI påverkas inte. Den administrativa integrationen fullföljs i huvudsak under 2007. En del kostnader kommer dock att falla ut först 2008 och regeringen avser därför återkomma.

Riksdagens beslut med anledning av propositionen Beskattning av statligt anställda under utlandsstationering m.m. (prop. 2005/06:19), begränsar de i dag skattefria tilläggen vid utlandstjänstgöring. Beroende på avtalslösningar för att kompensera de utsända kommer det allmännas skatteintäkter därmed att öka. I enlighet med beslutet skall Regeringskansliets anslag justeras med motsvarande belopp. Eftersom de nya bestämmelserna endast gäller dem som utlandsstationeras eller får en ny stationeringsort efter 1 januari, 2007 väntas de budgetära konsekvenserna under 2007 bli begränsade. I avvaktan på nya avtalslösningar avser regeringen återkomma till riksdagen om de budgetära konsekvenserna i tilläggsbudget.

Under andra halvåret 2009 kommer Sverige att åter inneha ordförandeskapet i EU:s ministerråd. Förberedelserna inför ordförandeskapet inleds under andra halvåret 2006. Att vara

ordförandeland ställer krav på organisatorisk kompetens och administrativa resurser. Regeringens bedömning är att förberedelserna inledningsvis kan hanteras inom befintliga ramar. Enligt regeringens bedömning kommer dock förberedelserna att på sikt kräva ökade resurser och avser därför att återkomma till riksdagen i frågan.

Från och med 2008 föreslås att 50 miljoner kronor per år förs till Regeringskansliets förvaltningsanslag med anledning av de investeringar som gjorts i kvarteret Blåmannen.

För 2007 föreslår regeringen att anslaget skall uppgå till 5 580 760 000 kronor. För 2008 och 2009 beräknas anslaget uppgå till 5 725 009 000 kronor respektive 5 847 498 000 kronor.

Tabell 9.17 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 90:5 Regeringskansliet m.m.

	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	5 500 236	5 500 236	5 500 236
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	57 820	155 414	276 418
Beslut	38 620	85 555	87 386
Överföring till/från andra anslag	-5 216	-5 308	-5 421
Övrigt ³	-10 700	-10 888	-11 121
Förslag/beräknat anslag	5 580 760	5 725 009	5 847 498

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

³ Nedräkningen beror på förändringar av valutakurser.

9.4.3 90:6 Stöd till politiska partier

Tabell 9.18 Anslagsutveckling
Tusental kronor

2005	Utfall	164 613	Anslags- sparande	109
2006	Anslag	170 200 ¹	Utgifts- prognos	165 000
2007	Förslag	170 200		
2008	Beräknat	170 200		
2009	Beräknat	170 200		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Enligt lagen (1972:625) om statligt stöd till politiska partier lämnas stöd dels som partistöd, dels som kanslistöd för ett år i taget räknat fr.o.m. den 15 oktober. Partistödet lämnas som mandatbidrag. Kanslistödet, som i princip är avsett endast för partier som är företrädare i riksdagen, lämnas som grundstöd och tilläggsstöd.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att anslaget 2007 skall uppgå till 170 200 000 kronor.

För 2008 och 2009 beräknas anslaget uppgå till 170 200 000 kronor för respektive år.

Tabell 9.19 Härledning av nivån 2007–2009, för 90:6 Stöd till politiska partier
Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	170 200	170 200	170 200
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	170 200	170 200	170 200

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

9.4.4 90:7 Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information

Tabell 9.20 Anslagsutveckling
Tusental kronor

2005	Utfall	12 682	Anslags- sparande	180
2006	Anslag	28 049 ¹	Utgifts- prognos	23 799
2007	Förslag	13 145		
2008	Beräknat	13 111 ²		
2009	Beräknat	13 068 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 13 145 tkr i 2007 års prisnivå.

³ Motsvarar 13 145 tkr i 2007 års prisnivå.

Svenska institutet för europapolitiska studier (Sieps) initierar och bedriver forskning, utvärdering och analys av EU-politik inom områdena ekonomi och handel, statsvetenskap och juridik.

Verksamheten regleras i förordningen (2006:948) med instruktion för Svenska institutet för europapolitiska studier (Sieps).

Revisionens iakttagelser

Riksrevisionen har inga erinringar och bedömer att årsredovisningen för Sieps i allt väsentligt är rättvisande.

Regeringens överväganden

Sieps skall fungera som ett oberoende forskningsinstitut och som en länk mellan aktörer i beslutsprocessen och den akademiska världen. Sieps forsknings- och utredningsverksamhet bedrivs huvudsakligen inom ramen för tre övergripande teman: makt och demokrati, EU:s roll i världen samt effekter av EU:s politik.

Under 2005 fortsatte Sieps verksamhet i oförminskad omfattning. Bland annat publicerades elva rapporter och 28 seminarier anordnades. Varje seminarium hade mellan 40 och 120 deltagare. Myndigheten vidareutvecklade även sitt internationella kontaktbyggande på olika sätt. Vidare beslutade Sieps om tilldelning av forskningsbidrag på 5 miljoner kronor till projekt på de områden som myndigheten har till uppgift att arbeta inom. Regeringen bedömer att det inom forskningsverksamheten finns behov

av projekt som kan pågå under längre tid än ett år.

Under 2006 har anslaget även använts för finansiering av verksamhet som bedrivits av Kommittén för EU-debatt.

Regeringens förslag: Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2007, för ramanslaget 90:7 *Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information*, besluta om åtaganden för Sieps forskningsverksamhet som innebär utgifter på högst 2 500 000 kronor under åren 2008–2010.

Tabell 9.21 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2005	Prognos 2006	Förslag 2007	Beräknat 2008	Beräknat 2009–
Ingående åtaganden		2 350	0	2 500	
Nya åtaganden	5 000	0	2 500		2 500
Infriade åtaganden	2 650	2 350	0	2 500	0
Utestående åtaganden	2 350	0	2 500	0	2 500
Erhållet/föreslaget bemyndigande	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500

Budgetförslag

För 2007 föreslår regeringen att anslaget skall uppgå till 13 145 000 kronor. För 2008 och 2009 beräknas anslaget uppgå till 13 111 000 kronor samt 13 068 000 kronor (uppräknat för pris/löneomräkning).

Tabell 9.22 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 90:7 Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	28 049	28 049	28 049
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	207	134	41
Beslut	-15 111	-15 072	-15 022
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	13 145	13 111	13 068

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Bilaga 1

Förteckning över
Sveriges
utlandsmyndigheter samt
ackrediteringar för de
Stockholmsbaserade
ambassadörerna

Bilaga 1

Förteckning över Sveriges utlandsmyndigheter samt ackrediteringar för de Stockholmsbaserade ambassadörerna

Innehållsförteckning

1.1	Förteckning över Sveriges utlandsmyndigheter samt ackrediteringar för de Stockholmsbaserade ambassadörerna	5
	I. Beskickningar	5
	II. Delegationer	6
	III. Karriärkonsulat	6
	IV. Stockholmsbaserade ambassadörer	7

Bilaga 1

Förteckning över Sveriges utlandsmyndigheter samt ackrediteringar för de Stockholmsbaserade ambassadörerna

1.1 Förteckning över Sveriges utlandsmyndigheter samt ackrediteringar för de Stockholmsbaserade ambassadörerna

I. Beskickningar

	(Wellington)
	Colombo ²
(sidoackrediteringar inom parentes)	Dakar
Abidjan	(Banjul, Bissau, Praia, Bamako ¹ , Conakry,
(Ouagadougou ¹ , Freetown, Monrovia ⁵)	Nouakchott)
Abu Dhabi	Damaskus
(Doha, Manama)	(Beirut)
Abuja	Dar es Salaam
(Accra, Niamey, Porto Novo, Lomé)	(Antananarivo)
Addis Abeba	Dhaka
(Djibouti, Khartoum ⁵)	Dublin
Alger	Gaborone
Amman	Guatemala
Ankara	(San Salvador, Tegucigalpa ¹ , Belmopan, San José)
(Baku)	Haag
Athén	Hanoi
Bagdad ³	Harare
Bangkok	(Lilongwe, Port Louis)
(Rangoon, Vientiane, Phnom-Penh ¹)	Havanna
Belgrad	Helsingfors
(Skopje ¹ , Pristina ¹)	Islamabad
Berlin	(Kabul ¹)
Bern	Jakarta
(Vaduz)	Kampala
Bogotá D.C.	Kairo
(Caracas, Quito, Panamá)	(Alexandria ⁴)
Brasilia	Kiev
(Paramaribo)	Kinshasa
Bratislava	(Bangui, Brazzaville, Libreville, Malabo,
Bryssel	N'Djamena, Yaoundé)
Budapest	Kuala Lumpur
Buenos Aires	Köpenhamn
(Asunción, Montevideo, La Paz ¹)	Lissabon
Bukarest	Ljubljana
(Chisinau ¹)	London
Canberra	Luanda

(Sao Tomé)
 Lusaka
 Luxemburg
 Madrid
 (Andorra la Vella)
 Managua
 Manila
 (Koror)
 Maputo
 (Mbabane)
 Mexico
 Moskva
 (Jerevan, Minsk¹, Tbilisi)
 Nairobi
 (Bujumbura⁶, Kigali¹, Moroni, Victoria,
 Mogadishu)
 New Delhi
 (Colombo, Kathmandu, Thimphu, Malé)
 Nicosia
 Oslo
 Ottawa
 (Nassau)
 Paris
 Peking
 (Ulan Bator)
 Prag
 Pretoria
 (Maseru, Windhoek)
 Pyongyang
 Rabat
 Reykjavik
 Riga
 Riyadh
 (Muscat, Kuwait, Sana'a)
 Rom
 (Tirana¹)
 Santiago de Chile
 (Lima)
 Sarajevo
 Seoul
 Singapore
 (Bandar Seri Bagawan)
 Skopje
 Sofia
 Tallinn
 Teheran
 Tel Aviv
 Tokyo
 (Majuro, Pohnpei)
 Vientiane²
 Vilnius
 Warszawa
 Washington

Wien
 Windhoek²
 Zagreb
¹) Sektionskontor bemannat av utsänd personal
²) Beskickningen förestås av en chargé d'affaires
³) Beskickningen är tills vidare obemannad,
 ambassadören verksam i Amman
⁴) Svenska institutet i Alexandria
⁵) Tillfälligt förstärkt bevakning med
 representation på plats
⁶) Obemannat sektionskontor

II. Delegationer

Sveriges ständiga representation vid Europeiska
 Unionen (EU) i Bryssel
 Sveriges ständiga representation vid Förenta
 nationerna i New York
 Sveriges ständiga representation vid de
 internationella organisationerna i Genève
 Sveriges delegation vid Organisationen för
 ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD)
 i Paris
 Sveriges ständiga representation vid Europarå-
 det i Strasbourg
 Sveriges ständiga delegation vid
 Organisationen för säkerhet och samarbete i
 Europa (OSSE) i Wien

III. Karriärkonsulat

a) Generalkonsulat
 Gdansk
 Hamburg
 Hongkong
 Istanbul
 Jerusalem
 Kaliningrad
 Kanton
 Los Angeles
 Mariehamn
 New York
 Phuket
 S:t Petersburg
 Shanghai

IV. Stockholmsbaserade ambassadörer

De sex sändebuden har följande ackrediteringar:

1. Basseterre (St Christopher och Nevis), Bridgetown (Barbados), Castries (St Lucia), Georgetown (Guyana), Kingston (Jamaica), Kingstown (St Vincent och Grenadinerna), Port-au-Prince (Haiti), Port of Spain (Trinidad och Tobago), Roseau (Dominica), Santo Domingo (Dominikanska Republiken), St George's (Grenada), St John's (Antigua och Barbuda)
2. Antarktis, Apia (Västra Samoa), Nuku'alofa (Tonga), Suva (Fiji), Honiara (Salomonöarna), Port Moresby (Papua Nya Guinea), Port Vila (Vanuatu)
3. Tripoli (Libyen), Tunis (Tunisien)
4. Heliga Stolen, San Marino, Valletta
5. Asmara (Eritrea)
6. Astana (Kazakstan), Asjchabad (Turkmenistan), Bisjkek (Kirgizistan), Dusjanbe¹ (Tadzkistan), Tasjkent, (Uzbekistan)